

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 38 (1337) RUGSĖJIS-SEPTEMBER 18

LIETUVIŲ SAVAITRASTIS — LITHUANIAN WEEKLY

2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA

Tel. 275-4672

Ateitim gyvenant

Visos mūsų jaunimo organizacijos gyvena ateitimi ta prasme, kad jos rūpinasi jaunimu. Tiek ateitininkai, tiek skautai, tiek kitos jaunimo organizacijos daugiau ar mažiau tiesia lietuviškosios ateities pamatus. Dėlto jos vertos ypatingo visuomenės dėmesio. Kai kurios jų nėra "jaunos", ypač ateitininkai. Praėjusią vasarą jie minėjo 65-rių metų veiklos sukaktį ir ta proga surengė jubilėjinę stovyklą Dainavoje prie Detroito, kurioje dalyvavo moksleiviai, studentai ir sendraugiai. Stovykla buvo tiek gausi, kad jei ne palapinės, Dainavos stovyklavietės patalpos nebūtų galėjusios visų sutalpinti. Penkių šimtų vietų salė buvo įrengta didelėje palapinėje. Daugelis atvykusių taip pat nakvojo palapinėse. Pasitaikė lietinga savaitė, tačiau tai nesugadino bendrosios nuotaikos. Nors oras nebuvo jauskus, bet vidinis stovyklos gyvenimas buvo labai jauskus. Susidarė vidinė idėjinė šiluma, kurią ypač teikė gerai paruošta stovyklos programa. Per ištisą savaitę buvo laiko permąstyti dabarties gyvenimo problemas krikščioniškoje ir tautinėje šviesoje. Diskusijose dalyvavo ne tik sendraugiai, bet ir studentai, kurie gyvai domėjosi svarstomais klausimais, reikė savo nuomones bei pastabas. Žodžiu, jubilėjinė stovykla buvo geros idėjinės bei tautinės rekolekcijos, sustiprinusios bei atgaivinusios organizacines gretas.

* * *

Džiugus jubilėjinės stovyklos aspektas buvo tas, kad vyravo jaunimas, kopijas akademiniams laiptais į gyvenimą. Tai tas jaunimas, kuris kopia kartu ir į lietuviškąjį gyvenimą. Jis kopia ruošdamasis dviem gyvenimam — amerikietiškam bei kanadietiškam ir lietuviškam. Jei dauguma jaunuolių ruošiasi tik paprastam duonos gyvenimui, kad be didesnių sunkumų galėtų įsijungti pagrindinės Amerikos ar Kanados srovėn, tai ateitininkai eina turiniesniu keliu, žinodami, kad žmogus ne viena duona gyvas. Jų gyvenimo turinyje pagrindinę vietą užima idėja. Taip, reikalinga ir profesija, bet ji neišsemia viso žmogaus gyvenimo — ji tik sudaro sąlygas dvasingiesiems gyvenimui. O tas dvasinis ateitininko gyvenimas pagrindines gaires randa krikščionybėje ir savoje tautybėje. Tai atramos, kurių dėka ateitininkas pasiekia dvasines gėlmes — religines bei tautines ir tuo būdu iškyla iš sumaterialėjusio pasaulio į dvasingesnį, kuriame išsiskleidžia žmogiškoji asmenybė. Ir tada, kai beidėjinis jaunimas nuolat blaškosi ar pasitenkina siauru duonos gyvenimu, ateitininkai reikiškiai kaip pilnesnio žmogiškojo gyvenimo sąjūdis. Būdinga pastebėti, kad ateitininkija iki šiol buvo ir vienijanti idėjinė jėga. Iš jos einų išaugę žmonės ir nuėję į visuomeninius bei politinius plotus nevisur ir nevisuomet sutaria, kartais net pakovoja, tačiau susirinkę ir ateitininkų suvažiavimus ar stovyklas vėl pasijunta esą tos pačios vėrsmės žmonėmis.

* * *

Išėjimas gyvenime juo toliau, juo daugiau atsiranda problemų, kurioms spręsti siūloma daug receptų, bet dažnai nė vienas nepadaeda. Ir ateitininkai, sukakties proga žvelgdami ateitin, mato visą eilę problemų. Visų išspręsti neįmanoma, dėlto reikia teiktis apie pagrindines ir jas, kiek įmanoma, spręsti. Viena tokių problemų yra pačios ateitininkijos, kaip organizacijos, išlikimas. Ar organizacija, kad ir ilgų metų išbandyta, gali išlikti be tėvynės? Pačių ateitininkų patirtis rodo, kad tai įmanoma. Juk ateitininkai gyvavo dar prieš nepriklausomą Lietuvos atsiradimą už tėvynės ribų. Jie gyvuoja jau 30 metų be tėvynės Lietuvos laisvajame pasaulyje. Žemiškos tėvynės praradimas dar nėra dvasinės tėvynės netekimas. Išėjimą yra iškeliausi su savo dvasine-kultūrine tėvyne ir gali gyvuoti, kaip ir žydų tremties tauta. Ateitininkija savo dvasiniais saitais nėra atsijusi nuo Lietuvos. Jos tad uždavins, atsiremiant į dvasinę tėvyne, kovoti už pilnutinę ir laisvą Lietuvą. Antra pagrindinė problema — ar ateitininkai gali išlikti arba tapti krikščionimis? Ir tai ne utopinė problema. Šiandieną būti sąmoningų krikščionių nėra lengva ne tik komunistiniuose, bet ir Vakarų kraštuose. Antikrikščioniškos įtakos ypač stipriai veikia universitetus, kuriuose moksliniais mūsų jaunimas. Jos stipriai veikia ir kitose srityse. Dėlto buvimas ar tapimas krikščioniu dabarties epochoje nėra savaime suprantamas dalykas. Ateitininkų laukia ir šioje srityje stipresnis angažavimasis, gilesnis krikščionybės pažinimas. Bet jis yra pilnai galimas net ir kryžminėje ugnyje. Pr. G.

KANADOS IYVKIAI

Pasitraukė ministeris

Finansų ministeris J. Turneris pasitraukė iš pareigų. Premjeras P. E. Trudeau pripažino, kad J. Turnerio atsistatydinimas ir jam buvo netikėtas. J. Turneris finansų ministerijai tvarkė beveik ketverius metus, o prieš tai vadovavo keliom kitom ministerijom. Parlamento nariu yra nuo 1962 m. Politiniai komentatoriai J. Turnerį, turintį tik 46 metus amžiaus, buvo linke laikyti premjero P. E. Trudeau įpėdiniu, ypač po P. Hellyerio pasitraukimo ir perėjimo pas konservatorius. Atrodo, ir pats J. Turneris galvojo apie liberalų partijos vadovybės perėmimą, kai P. E. Trudeau pasitraukė iš šių pareigų. Kalbama, kad jis niekada nenorėjo finansų ministerijos, kurioje dažniais atvejais tenka daryti labai nepopuliarius sprendimus. "Toronto Sun" dienraščio bendradarbio L. J. Zinko teigimu, J. Turneris buvo kietos kovos su infliacija šalininkas ir atsistatydinti norėjo jau po 1974 m. rinkimų, kai veiksmingą daugumą parlamente vėl gavo premjero P. E. Trudeau vadovaujami liberalai, bet P. E. Trudeau jam

nesutiko duoti kitos ministerijos. J. Turnerio atsistatydinimą tenka sieti su premjero P. E. Trudeau pasirinkta sena linija, beveik visiškai nesirūpinančia infliacija. Ministerijų kabinete neradęs pritarimo kainų bei atlyginimų kontrolei, J. Turneris, prieš paskelbdamas paskutinį savo biudžetą, bandė įpiršti laisvą savitvardos metodą uniųjų ir pramonės vadams, tačiau ir pas juos nesurado pritarimo. Pasitraukimu iš finansų ministerijos jis, matyt, nori išvengti kaltinimų ateityje, kai dabartinis neveiksmingumas gali baigtis dideliu liberalų prestižo kritimu. Tada neišvengiamai turėtų iškilti naujo vado klausimas premjerui P. E. Trudeau pakeisti. Ar J. Turneris tada bus išrinktas vadu, daug kas abejoja, nes P. E. Trudeau tikriausiai pasirinks kitą įpėdį, greičiausiai kurį nors savo bičiulį iš Kvebeko. "Toronto Sun" dienraštis J. Turnerio pasitraukimą laiko smūgiu ne tik liberalams, bet ir visai Kanadai. Dienraštis apgailestauja, kad J. Turneris nėra konservatorius, kuriem dab

(Nukelta į 6 psl.)

Toronto gintariečiai dinamiško tautinio šokio metu. Šiuo metu jie ruošiasi dalyvauti Kanados lietuvių tautinių šokių ir dainų šventėje Hamiltone š.m. spalio 11-12 d.d.

Šventovės paverčiamos muzėjais

Senoji Vilniaus katedra buvo paversta paveikslų galerija ir koncertų sale, Sv. Kazimiero šventovė — jos paskirtį visiškai išniekinusiu ateizmo muzėjumi, Igulos šventovė Kaune — vitražų ir skulptūrų galerija. Apie kitų šventovių paverimą muzėjais, repeticijų studijomis naujų duomenų "Komjaunimo Tiesos" 170 nr. pateikia Danutės Šeštakauskaitės pranešimas "Čia įsikurs nauji muziejai". Liaudies meno muziejus, nesenai atidarytas Vilniuje, Rūdninkų gatvėje, įsikūrė senojoje šios gatvės šventovėje, statytoje 1620-31 m. D. Šeštakauskaitė pasakoja: "Aktualiausia dabar kalbėti apie Liaudies meno muziejaus patalpų restauravimą, nes jau matome rezultata. Atkuriamasis darbas vyko keletą metų. Teko ne tik atkurti skulptūras, bet ir perdengti stogą, atlikti stambius mūro remonto darbus. Nors bažnyčia statyta ankstyvojo baroko laikotarpyje, bet interjeras kiek vėlesnis, keletą kartų perstatytas. Projekto vyriausioji architektė A. Svanauskienė pasirinko sprendimą, pagal kurį atkurtas vėlyvojo baroko interjero variantas..."

Suo metu Vilniuje taip pat yra restauruojama ir Sv. Jono bažnyčia, atiduota Vilniaus universitetui, kuris joje įsteigs aktų bei koncertų salę ir kažkokią "pažangios minties" muzėjų. D. Šeštakauskaitės pranešimu, restauruotoje Sv. Kotrynos šventovėje bus atidaryta nuolatinė baroko meno paroda su vėlyvojo baroko interjeru, tapyba, baldais ir net drabužiais. Kutuzovo aikštės šone esanti Bonifratų bažnytelė, perėjusi į Vilniaus filharmonijos valdas, taps vargonų repeticijos studija. Jos vargonus restauruos specialistas iš Čekoslovakijos. D. Šeštakauskaitė taipgi mini ir Pažaislio vienuolyną bei šventovę, kur restauratoriai atkuria ankstyvąjį baroką. Čia, kaip jau esame rašę anksčiau, įsikurs Kauno M. K. Čiurlionio dailės muziejus skyrus. Kėdaičiuose restauruojami ir krašto muzėjai pritaikomi liuteronų maldos namai.

Senųjų šventovių restauravimas yra sveikintinas žingsnis, kurį, deja, nuvertina jų pavertimas muzėjais, muzikos studijomis. Negi kompartija šiems tikslams neįstengia pastatyti naujų rūmų? D. Šeštakauskaitės pranešimas liudija naują šventovių išniekinimo bangą, kuri nesiderina su Helsinkio deklaracijos principais, užtikrinančiais pilną religijos laisvę. Mūsų senolių statytų šventovių

pavertimas muzėjais rodo aiškų jų religinio palikimo negerbimą.

Kardinolas Lietuvoje

Berlyno kardinolas Bengsch, kurio vyskupijai priklauso ir rytinė Berlyno dalis, lankėsi okupuotoje Lietuvoje š.m. rugpjūčio 24-29 dienomis. Kaip ir kitiems turistams, jam tebuvo leista ten viešėti tik 5 dienas. Kardinolas buvo pakviestas Kauno ir Vilkiškio vyskupijų valdytojo vyskupo J. Labuko-Matulaičio. Svečias turėjo progos susitikti su Lietuvos vyskupaipais bei vyskupijų valdytojais. Aplankė kunigų seminariją

Kaune ir kaikurias Lietuvos katalikų parapijas. Prie paminklo, pastatyto netoli Vilniaus (gautoji informacija tiksliau jo nenu-sako, Red.), svečias pagerbė žuvusius II D. kare. Kaip praneša Berlyno vyskupijos kūrėja, kardinolas Bengsch pakvietė vyskupą J. Labuką-Matulaitį apsilankyti Demokratinėje Vokietijos Respublikoje.

Kaip matyti iš informacijos, kardinolas lankėsi daugiausia pas oficialius pareigūnus, kurių informacija taip pat privalo būti oficiali. Ar kardinolas pamatė tikrąją Lietuvos būklę, paaiškės vėliau.

Tautinių šokių ir dainų šventė

Sutrumpintai skelbiame pirmosios Kanados lietuvių tautinių šokių ir dainų šventės, XXI Lietuvių Dienos ir KLB Hamiltono apylinkės 25-rių metų sukties paminėjimo programą.

Spalio 6 d. Hamiltono burmistras V. Copps miesto rotušės posėdžių salėje skelbia Lietuvių Savaitę. Prie miesto rotušės iškeliomos Kanados ir Lietuvos vėliavos.

Spalio 7 d. dailininkų A. A. Tamošaičių parodos atidarymas.

Spalio 8 d. buvęs Lietuvos ir Kanados šachmatų meisteris hamiltonietis P. Vaitonis duoda šachmatų simulumą.

Spalio 9 d. — pirmųjų sveštakauskaitės pranešimu, restauruotoje Sv. Kotrynos šventovėje bus atidaryta nuolatinė baroko meno paroda su vėlyvojo baroko interjeru, tapyba, baldais ir net drabužiais. Kutuzovo aikštės šone esanti Bonifratų bažnytelė, perėjusi į Vilniaus filharmonijos valdas, taps vargonų repeticijos studija. Jos vargonus restauruos specialistas iš Čekoslovakijos. D. Šeštakauskaitė taipgi mini ir Pažaislio vienuolyną bei šventovę, kur restauratoriai atkuria ankstyvąjį baroką. Čia, kaip jau esame rašę anksčiau, įsikurs Kauno M. K. Čiurlionio dailės muziejus skyrus. Kėdaičiuose restauruojami ir krašto muzėjai pritaikomi liuteronų maldos namai.

Spalio 10 d. Jaunimo Centre jaunimo susipažinimo vakaras — šokiai. Groja "Tandernees" orkestras.

Spalio 11 d., 10 v.r., AV parapijos salėje KLB krašto tarybos suvažiavimas; 2 v.p.p. — krepšinio rungtynės Hamiltono Toronto; 7 v.v. — susipažinimo vakaras Armouries salėje.

Spalio 12 d., 1.30 v.p.p., pamaldos lietuviams katalikams Hamiltono katedroje. Pamaldas laiko ir pamokslą sako vysk. V. Brizgas. Tuo pačiu metu, latvių evangelikų šventovėje (18 Victoria So.) pamaldos lietuviams evangelikams. Pamaldas laiko

BALTIEČIAI IR PREMJERAS

Australijos premjero — darbiečių partijos vado Whitlam kova su baltiečiais dėl jo vyriausybės pareikšto Baltijos valstybių pripažinimo Sovietų Sąjungai vis dar randa atgarsio pačių australiečių spaudoje. Antai "The Australian Financial Post" (jo iškarpa "TZ") atsiuntė K. Kemežys rugpjūčio

kun. A. Žilinskas. 4 v.p.p. Forumo arenoje (kampas Barton ir Sanford) tautinių šokių ir dainų šventė. Grojant "Gintaro" tautinių instrumentų orkestrui, vad. Z. Lapino, įžygiuoja chorai, po jų — tautinių šokių grupės. Hamiltoniečiai, kaip šios šventės šeimininkai, žygiuoja paskutiniąjį. Chorai sustoja ant laiptelių vakarinėje pusėje, o šokėjai išsiriškia aikštėje. Visos grupės neša plakatus su pavadinimu ir vietove. Atidarymo giedamas Kanados himnas, J. Naujalis "Malda už tėvynę", trumpi sveikinimai. Šventę pradeda chorai. Po šešių dainų pasirodo šokėjai. Seka vėl chorai, šokiai. Programa baigiama Lietuvos himnu. Nebus jokios pertraukos, tad ir apranga chorams tik viena — moterys tautiniais drabužiais ir su karūnom, vyrai — juodom eilutėm, baltais marškiniais ir tautiniais kaklaraiščiais.

Bendra repeticija Forume bus spalio 11 d., 10 v.r. Dar kartą primename, kad nakvynių reikalui reikia kreiptis pas K. Deksnį, 36 Carrick St., Hamilton, Ont. Tel. 547-6704. "Holiday Inn" viešbutis sutiko įstatyti lovas į kambarius, taip kad kambaryje galės tilpti keturi asmenys. Vienam asmeniui kaina bus tik \$5.50.

Paskutiniu metu teko sužinoti, kad į šventę atvyksta iš Vokietijos vysk. A. Deksnys. Inf.

22 d. išspausdino ilgą straipsnį apie premjero Whitlam įtakos mažėjimą partijoje ir valdžioje. Mums betgi labiau įdomus rašinio autorias Robert Haupt priiminimas svarstymų Australijos parlamente, kuriuose iškilo vietnamiečių pabėgėlių klausimas. Premjeras susilaukė priekaištų (Nukelta į 6-tą psl.)

Pasaulio įvykiai

VADOVAUDAMASI HELSINKIO DEKLARACIJOS ATNESTU ATSLUGIU, V. Vokietijos vyriausybė pakvietė ją pasirašiusius kraštus atsiųsti po porą stebėtojų į spalio 14-23 d.d. Bavarijoje įvyksiančius Atlanto Sąjungos manevrus, kuriuose dalyvaus vokiečiai, prancūzai, amerikiečiai ir kanadiečiai kariai. Helsinkio deklaracija reikalauja iš anksto painformuoti apie tokius manevrus, kai juose dalyvauja daugiau kaip 25.000 karių ir kai jie vyksta 156 mylių nuotolyje nuo kitos valstybės sienos. Stebėtojus siūloma atsiųsti iš V. Vokietijoje veikiančių ambasadų ar konsulatų. Sovietų Sąjungai bei jos satelitiniais kraštais sudaroma pirma proga stebėti manevrus, kurie iš tikrųjų yra nukreipti prieš juos pačius. Pasiryšimas greičiausiai bus atmetas, nes juk Maskva tada taip pat turėtų atsiųsti panašiu vakariečių stebėtojų pakvietimu į Varšuvos Sąjungos manevrus. Su Helsinkio deklaracijos atslūgiu susidūrė ir buvusio pasaulinio šachmatų meisterio Boriso Spaskio nutarimas vesti Prancūzijos prekybinės atstovybės sekr. Mariją Stcherbatcheff. Sovietų valdžia pareikalavo, kad ji iš Maskvos išvažiuotų iki š.m. rugsėjo 30 d., o Maskvos vedų būrai B. Spaskį su ja sutinka sutuokti ne anksčiau kaip lapkričio 11 d. M. Stcherbatcheff savo automobilį buvo paskolinusi vienam sovietų piliečiui, kuris su juo turėjo eismo nelaimę. Jai dabar grasinama baudžiamąja byla, jeigu ji nesutiks išvažiuoti iki nustatytos datos. Sis pavyzdys liudija, kad Helsinkio deklaracija neatnešė jokių palengvintųjų rytičių ir vakariečių jungtuvės Sovietų Sąjungoje. Ir Helsinkio deklaracijos nieko nelaimėjo ir sovietų disidentas Andrejus Amalrikas, praėjusią savaitę suimtas Maskvoje. Užsienyje jis yra išleisdinęs knygutę "Ar Sovietų Sąjunga išsilaikys iki 1984 m." Dėl šio leidinio A. Amalrikas buvo suimtas 1970 m. pavasarį, apkaltintas sovietinio gyvenimo šmeižimu, ir nuteistas kalėti 3 metus. Bausmės atlikimui artėjant prie pabaigos, jam buvo pridėti dar treji metai kalėjimo, vėliau pakeisti tremtimi Sibire. Praėjusį pavasarį A. Amalrikas grįžo Maskvon ir apsigyveno pas žmoną Žizelę, neturėdamas oficialaus KGB sutikimo apsigysti šiame mieste. Į KGB reikalavimą išvykti iš Maskvos A. Amalrikas nereagavo. Jo suėmimo tada vengė KGB saugumiečiai, matyt, nenorėdami pakenkti artėjančiai Europos saugumo konferencijos užbaigai Helsinkyje. Šį sykį jis buvo paleistas su griežtu ultimatumu per tris paras išvažiuoti iš Maskvos.

ATSIAUKIA DOKUMENTUS Prez. G. Fordas susirėmė su JAV atstovų rūmų komitetu, tyrusiu amerikiečių žvalgybos institucijų darbą. Neatsargūs politikai, cituodami penkių labai slapčių pranešimų ištraukas, paskelbė keturis žodžius, galinčius padaryti didelės žalos žvalgybai. Spėjama, kad tie žodžiai greičiausiai liečia Egipto sekimą 1973 m. karo išvakarėse. Prez. G. Fordas pareikalavo, kad komitetas tuojau pat grąžintų visus slapτους dokumentus, ir įsakė valdžios tarnautojams komiteto apklausinėjuose neatkleisti jokių slapčių duomenų. Jis taip pat grąšina sustabdyti naujų slapčių dokumentų perdavimą minėtam komitetui. Kiekvienai valstybei yra būtinas slapta žinių telkimas apie savo galimus priešus. JAV kongreso viešas CIA agentūros bei kitų žvalgybos institucijų tyrinėjimas buvo labai žalingas krašto saugumui, naudingas priešams, ypač Sovietų Sąjungai. Jos KGB agentai negali atsidžiaugti tokia netikėta naivų amerikiečių politinių pagalba.

VYRIAUSYBES SUDARYMAS Pašalinus prokomunistą gen. V. Goncalvesą iš Portugalijos valdžios, buvo tikėtasi greit susilaikyti naujo koalicionio visų rinkimuose dalyvavusių partijų ministerijų kabineto. Tačiau ir prez. gen. Costa Gomes, ir naujasis premjeras viceadmirolas J. P. Azevedas neįstengia pašalinti partinės trinties. Didžiausias nesutarimas iškilo tarp komunistų ir populiariųjų demokratų. Pastarieji, įtardami, kad komunistai organizuoja miliciją, kurią ginkluoja kairiųjų karininkų vadovaujami kariuomenės daliniai, taip pat nori apginkluoti 50.000 savo šalininkų demokratiniams krašto institucijoms ginti. Tarpininkų tarp komunistų ir populiariųjų demokratų yra socialistų vadas M. Soares. Planuotą koalicionę partijų vyriausybę greičiausiai teks pakeisti tautinės vienybės vyriausybe, kurioje pagrindinis akcentas teks ne partijoms, bet paskiriems jų politikams. Karininkų revoliucinė taryba įspėjo iš Brazilijos Paryžium atskridusį buvusį prez. gen. A. Spinolą nebandyti grįžti Portugalijon, kur jo laukia kalėjimas dėl nesėkmingo š.m. kovo 11 d. sukilimo.

ZEMES DREBEJIMAS

Žemės drebėjimas rytinėje Turkijoje visiškai sugriovė apie 9.000 gyventojų turėjusį Licės miestelį. Jame ir jo kalnuotose apylinkėse žuvo daugiau kaip 3.000 turkų. Premjeras S. Demirel, aplankęs nelaimės vietą, užtikrino, kad niekas nebadaus ir niekas neliks be pastogės. Licės gyventojus nuo artėjančios šaltos žiemos norima apsaugoti skubiai telkiamose palapinėse, kurių reikės apie 8.000. Gubernatoriaus K. Oktemo pranešimu, žemės drebėjimo nuslaubtoji srity maisto atsargų turima tik kelioms dienoms.

SKESTANTI VENECIJA

Venecijos miestas per penkerius metus nugrimzdavo į vandeni coli. Ne tik Italija, bet ir visas pasaulis savo dėmesį į skęstantią Veneciją atkreipė po 1966 m. potvynio. Venecijai gelbėti JAV 1973 m. paskyrė \$510 milijonų paskolą. Finansinės paramos Venecijai taipgi yra susilaukusios ir iš Kanados, Australijos, V. Vokietijos, Prancūzijos. Daug buvo svarstyta projektų, bet visi jie liko neįgyvendinti, išskyrus ateizinių šulinių uždarymą kaimyninėje Venecijos srityje. Naujų vilčių teikia paskutiniai Venecijos laboratorijos vadovo O. Vittorio duomenys. Pasirodo, per pastaruosius trejus metus Venecija ne tik nustojo grimzdusi, bet iškilo vienu centimetru.

SUGRIZO PRINCAS

Kambodijos princas N. Sihanoukas, pusšesčių metų praleidęs tremtyje, iš Pekingo grįžo į karališkuosius rūmus Phnom Penhe. Aerodrome jį sveikino kalba sutiko komunistinės vyriausybės naujasis vicepremjeras S. Senas, vadovaujantis krašto apsaugos reikalams. Kambodijos komunistai, laimėję karą, princą N. Sihanouką tebelako titulinio savo vyriausybės vadu, bet jokių pareigų jam nepatik. Atrodo, princas N. Sihanoukas jiems bus reikalingas keletą metų, nes jis turi nemažą būrį savo šalininkų, su kuriais kompartija dar nėra spėjusi susitvarkyti. Oficialiame pranešime skelbiama, kad jį aerodrome sutiko didelė minia gyventojų, karių ir revoliucioninkų. Iš tikrųjų visi Kambodijos sostinės Phnom Penh gyventojai buvo prievarta išvaryti darbus į džiungles ir iš jų dar nėra grąžinti.

Tėviškės Žiburiai – lietuvių savaitraštis2185 Stavebank Road, Mississauga, Ont. L5C 1T3, Canada
Telefonas 275-4672

Leidėjas: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija "Žiburiai"
Redaguoja: k. dr. Pr. Gaidamavičius ir Vyt. Kastytis
Metinė prenumerata \$10.00, pusmetinė—\$6.00. Rėmėjo prenumerata \$15.
Skelbimai ruošiamam numeriui primami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly

Published by Lithuanian Canadian R. C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc.
Subscription rates: \$10.00 per year, \$6.00 per 6 months. Deadline for advertisements — Thursday. Second class mail registration number 0509.

NELEIDŽIA STOTI SEMINARIJON

Ištrauka iš kun. B. Latoravičiaus pareiškimo religijų reikalų tarybos įgaliotiniui K. Tumėnui Vilniuje

1974 spalio 30 Jūs Skyrėlienei sakėte: "Klebonas suagita-vo" (kad jos sūnus stotų į kunigų seminariją — Red.).

J. Skyrėlis labai gerai supranta, kad šiandien būti kunigu "ne pyragai". Visiems, taip pat ir jaunuoliui, žinoma, kad ateistai kunigą visaip niekina — vadina "bažnytininku", į pasą įrašo "kulto tarnautojas". Iš be teismo kunigo fanatiški ateistai drąsiai tyčiojasi, be jokio pagrindo rašo skundus ir protokolus, nes žino, kad už tai tik bus pagirti ir pakils karjeros laipsnis. Jeigu jaunuolis, matydamas kunigams daromus nemalonumus, jau nuo 1970 bando stoti į kunigų seminariją, tai jam jokios agitacijos nereikia. Jaunuoliui prašant, aš parašiau reikiamą liudijimą, o Jūs, su- radę "kliūtis", neleisdite įstoti į Seminariją. 1973 jaunuolio motinai jūs pažadėjote 1974-ais priimti, bet pažado neišpildėte.

Adutiškio parapijiečiai pas mane teiravosi, kodėl jaunuolis nepriimtas. Pasiteirauti jie turi teisę, nes kasmet siunčia aukas Seminarijos išlaikymui. Nežinodamas, ką žmonėms atsakyti, patariau nuvažiuoti ir pasiteirauti.

Girdim, kad kaikas džiūgautų — nebėra norinčių stoti į Seminariją. Tai netiesa. Būtų kam senelius klebonus pavaduoti ir užpildyti atsiradusias spragas, bet Jūs daugeliui pastojate kelią. Apie jaunuolio pašaukimą sprendžia ne tie, kurie turėtų spręsti, bet ateistai. Kaip mes, kunigai, neturime teisės rekomenduoti kandidatų į komjaunimą ar komunistų partiją, taip ir jūs neturite teisės spręsti apie jaunuolio tinkamumą į kunigų luomą. Bažnyčios istorijoje negirdėta, kad ateistai spręstų apie kandidatų tinkamumą į kunigus.

Jūs adutiškietišiems atsakėte: "Jaunuolis pats žino, kodėl jo nepriima". Jūs vengiate aiškaus atsakymo, todėl suprantama, kad kažką slepiate.

1974 lapkričio 27 Kunigų seminarijos atstovas adutiškietišiems aiškino, jog jaunuolis nepriimamas į Seminariją, nes, baigęs žemės ūkio technikumą, neatidirbo valstybei dvejų metų, susipyko su ūkio vadovais, susikivirčio su viršininkais, be to, reikalavo, kad jį išleistų į užsienį.

Seminarijos vadovai, nepatikrinę šmeižtų, neišklausę priešingos pusės, negali padaryti teisingos išvados. Kriekščionišką moralę mane įpareigoja skriaudžiamąjį ginti.

Jaunuolis galėjo ir norėjo atidirbti dvejus metus, bet už tai, kad eidavo į bažnyčią, iš darbo buvo pašalintas. Atleistas iš agronomo pareigų, jaunuolis nuvyko į "Liudo Girus" kolūkį ir buvo pasiryžęs grąžinti valstybei skolą, bedirbdamas eiliniu darbininku, tačiau atvykęs iš rajono kažkoks pareigūnas įsakė jį pašalinti iš darbo.

Ūkio vadovai nuolatūs pyko,

Amerika grėsmės akivaizdoje

Pirmą kartą istorijoje JAV-bės atsidūrė politiniame ir kariniame pavojuje. Blaivi amerikiečio įžvalga

Išsamią kalbą apie atolydžio politiką pasakė buvęs JAV krašto apsaugos ministerijos viceministeris, ejęs ir kitas pareigas, Karl R. Bendtsen Niujorke, kur jam buvo iškeltas JAV kariuomenės remti sąjungos medalis. Jo kalba, atkreipė ir kongreso narių dėmesį, nes buvo išspausdinta leidinyje "Congressional Record — Senate" 1975 m. birželio 3 d. Čia spausdiname jo kalbos santrauką, kurią paruošė St. Dargis.

RED.

Atolydžio pradžia

Norėdami turėti pilną atolydžio politikos vaizdą, turime žvelgti į praeitį. Priežastys, kurios sukėlė II D. karą, turį savo šaknis ankstesniųjų Europos politikų galvoje. Sunku būtų nustatyti tikslią datą, bet greičiausiai tikty laikotarpis tarp 1900-14 m. Tuometiniai valstybininkai, kaip kairieji ir šiandien, suvokė politikos vyksmą, bet nieko nedarė ir ryžosi ignoruoti gyvenamo laikotarpio įvykius. Nenusikalstume istorijai, jei paminėtume 1914 m. rugpjūtį — I D. karo pradžią ir JAV įstojimą į karą 1917 m. balandžio 6 d.

Čia pat tenka paminėti ir kitą svarbų įvykį: 1918 m. vokiečių gen. Štabas, norėdamas rytų fronte palengvinti padėtį, padarė lemtingą sprendimą — paskyrė vieną milijoną aukštinų rublių ir nutarė finansuoti rusų revoliuciją. Kaip iš istorijos žinoma, Leninas ir kiti revoliucininkai slaptait traukinii buvo nuvežti į Petrapiį. Vokiečiai tai padarė vėlesnei savo pačių pradžiai. Kitaip šiandien nebūtų Sovietų Sąjungos.

Woodrow Wilsono, JAV prezidento, visiškas ligotumas po Paryžiaus taikos konferencijos irgi minėtinas. Visai išsėmė savo jėgas besiginčydamas su senatu Tautų Sąjungos reikalu. Antrame prezidentavimo laikotarpyje 18 mėn. jis buvo visiškai paliegėlis. Jeigu jis būtų buvęs sveikas, kairiurios tragiškos to laikotarpio klaidos būtų buvusios išvengtos. Deja, jos buvo padarytos. Klaidos didėjo ir tai greitai. Kai klaidos buvo kartojamos, II D. karas darėsi neišvengiamas. 1920-30 m. laikotarpis slinko palengva į istoriją, o ateinanti pradžitis kas-kart artėjo ir didėjo. Jau tada reikšmingos mūsų pažūros tapo suformuotos.

Prezidento nuojauta

Visų pirma paliesiu Jaltos konferenciją. 1945 m. vasario mėnesį susitiko Rooseveltas, Churchillis ir Stalinas, kurie užkūrė pokario pasaulio katilą. Po trečiosios visumos sesijos buvo paskelbtas komunikatas, kur sakoma, kad "pilnai sutarta bendromis karinėmis operacijomis galutinai užbaigti karą prieš nacinę Vokietiją ir kad pradėti pokalbiai taikos įgyvendinimui". Visos senosios Europos išlaisvintos tautos galės laisvai išrinkti savo vyriausybes.

Komunikatas skambėjo užtikrinančiai, bet keletas amerikiečių politikų, dalyvavusių Jaltoje ir vedusių derybas su rusais, parodė didelį susirūpinimą. Vienas tų amerikiečių buvo mūsų ambasadorius Rusijai William C. Bullitt, kuris matė, kad Stalinas apgaudinėja Rooseveltą.

Savo atsiminimuose Bullitt rašo, kad sykį Rooseveltas privačiam pasikalbėjime pareiškė atversiąs Staliną iš sovietinio imperializmo į demokratinį bendradarbiavimą, duodamas

jam viską kovai prieš vokiečių nacius.

"Stalinas yra priverstas įieškoti taikos, — pareiškė prezidentas ambasadoriui; — jis mieliai sutiks bendradarbiauti su Vakarais". Bullitt pramatė, kad Stalinas niekada nesilaisvins susitarimų. Prezidentas atsakė: "Bill, aš nesiginčiju dėl faktų. Jie yra teisingi. Aš nekviesčiau jūsų samprotavimų logikos, tačiau turiu nuojautą, kad Stalinas nėra tos rūšies žmogus. Ir Harry Hopkins tvirtina, kad jis nėra toks ir kad jis nieko kito nenori, kaip tik saugumo savo kraštui. Aš manau, jei aš jam viską, ką galiu, duosiu ir už tai nieko nereikalausiu, jis nebandys nieko pavergti ir bendradarbiaus su manimi pasaulio taikos bei demokratijos kūrimui." Kai ambasadorius Bullitt pasiliko prie savo nuostatymo, prezidentas atsakė: "Bill, tai yra mano atsakomybė, ne tavo. Aš laikysiuos savo nuojautos (hunch)".

Grėsminga pranašystė

1945 m. kovo mėnesį, kai nutarimai Jaltoje buvo priimti ir jau suskubta jų nesilaikyti, padarytas reikšmingas pareiškimas, kurį čia cituoju:

"Jei vokiečiai kapituluos, sovietai užims... Baltijos valstybes, visą Rytų ir Pietryčių Europą su didele dalimi Vokietijos. Šios milžiniškos teritorijos akivaizdoje, įskaitant ir pačią Sov. Sąjungą, nusileis geležinė uždanga..."

Na, kas, spėkite, buvo šios grėsmingos pranašystės autorius? Churchillis? Tikrai ne! Tai pasakė Juozas Goebbelsas, Hitlerio propagandos ministris. Jo kalba vėliau buvo išspausdinta straipsnyje "2000-ji metai", kur jis perspėjo sąjungininkus dėl sovietų dviveidiškumo. Bet kas galėjo tikėti Goebbelsui, priešui, ypač kai jis lengvai maišė propagandą su faktais?

Pasiekus Europoje pergalę, buvo įsitikinta, kad sovietais negalima pasitikėti — nesilaikyti susitarimų. Tai buvo antras pragaistingas atolydžio bandymas (pirmasis, patirtas žymiai anksčiau, bus trumpai paminėtas vėliau). Išskyrus Suomiją, geležinė uždanga iš tikrųjų nusileido ant valstybių ir jos gyventojų prie Baltijos jūros krantų, ir šiandien jie tebėra pavergti. Kelių mėnesių laikotarpį tas pats likimas ištiko ir visą Rytų Europą.

Stalinas ir Churchillis 1945 m. Maskvos konferencijoje privačiai susitarė, kad britai po karo Graikijos valdyme turės galutinį žodį. Ilgai netrukus graikų partizanai, sovietų remiami, bandė padaryti perversmą ir tik JAV karinės intervencijos dėka, vadovaujant gen. Van Fleet, Graikija buvo išgelbėta nuo panašaus pavergtų tautų likimo.

Fatališkas sprendimas

Meskinė žvilgsnis į netolimą praeitį Azijos kontinente. 1950 m. birželio 25 d. S. Korėjos kariuomenė, gerai ginkluota, remiama Sov. Sąjungos ir Raud. Kinijos, pradėjo visai neišprovokuotą ir nelauktą puolimą prieš P. Korėją. JAV apsisprendė tvirtai pasipriešinti užpuolimui, pravedė JT Saugumo Tarybos posėdyje rezoliuciją (sovietai atstovas demonstratyviai

paliko posėdį ir karą pavadino Jungtinių Tautų karu. JAV daugiausia talkino kariais bei ištiekiais ir daugiausia patyrė nuostolių žmonėms.

Priešas buvo nustumtas į pradinės pozicijas gen. MacArthuro nelauktu išsikėlimo Inchon apylinkėje dėka. Deja, buvo padarytas fatališkas sprendimas nesivytį užpuoliko. Tai sprendimas, kuris negalėjo būti pateisinamas.

Asmeninė mano pastaba: tuomet, būdamas minėtų karo įvykių dalyviu, priešinausi idėjai priešą vyti toliau. Šiandien matau, kad tas sprendimas buvo fatališkai klaidingas.

Ir kas vertė tokį sprendimą padaryti? O gi JAV vyriausybės nusistatymas nebūti laimėtoja. Amerika, įsijungdama į Korėjos karą, nebuvo apsisprendusi priešą atmušus jį sunaikinti bei parodyti karinį pajėgumą. Mūsų žvalgyba tikrai žinojo apie kiniečių sukoncentruotas karines jėgas už Yalu upės. Parodę nenorą siekti pergalės, susilaukėme šiurpą keliančių pasekmių. Visi prisimename tą smūgį, kurį turėjo pakelti mūsų valstybė dėl minėtos klaidos. Ar neturėtų tai mus pamokyti, ypač kad turėjome pakelti didelius nuostolius? Niekada nepradėk svarbaus žygio, jei nesi pasiryžęs laimėti.

Klaidos nepamokė

Bet tai nėra pabaiga mūsų skaudžios istorijos. Minėtas neriztingumas tapo tik tragišku padariniu katastrofiškai paskartojančių įvykių. Mes nepasimokėme iš karčios Korėjos karo pamokos. Galbūt dar svarbiau, kad mes nepasimokėm iš Roosevelto fatališkos iliuzijos Jaltoje. Ko planuotas sovietų dviveidiškumas Korėjoje ir nuleidimas geležinės uždangos (šis terminas pirma Goebbello panaudotas, o vėliau Churchillio pasisavintas) mus moko? Meskinė žvilgsnis į priekį ir skleiskime kitą istorijos lapą.

1960 m. rugpjūčio 26 d. rinkiminėje savo kalboje į prezidento John Kennedy Detroite pareiškė:

— Manau, kad amerikiečių tauta yra pasiryžusi pakelti visą, ko reikia pasaulio gynybai.

Rugšėjo 15 d. Harrisburge, Pensilvenijos sostinėje, savo mintis jis dar labiau paryškino: — Laisvė ir komunizmas yra susikibę mirtinos grumtynės. Komunizmo tikslai ir metodai nesikeičia nė viena jėga, kai Chruščiovas kalba apie taiką ir taikingą sugyvenimą.

Kelias dienas vėliau — rugšėjo 20 d. Vašingtone Kennedy papildė:

— Tai nėra eilinis priešas, ir tai nėra eilinė kova.

Sekančią dieną jis dar aiškiau pailiustravo: — Chruščiovui žodžiai išpūdyto nedaro, kaip jie nedaro Castro ir kitiems satelitų vadams. Kalbos jiems nedaro jokio įspūžio, kaip ir debatai. Įspūdi jiems daro jėga, stiprumas. Komunistai yra apsisprendę mus sunaikinti.

1960 m. spalio mėn. "The Keystone Catholic Veteran" leidiny jis rašė: — Būkime tikri, kol nepažabota komunizmo jėga egzistuos, mes turėsime ir tvirtą žodį, ir karinę jėgą, neturintį sau lygios pasaulyje. — Vėliau Miami mieste jis tęsė: (Nukelta į 7 psl.)

PADĖKA**A+A****ADOMAS BRAKAS,**

mylimas mūsų tėvas, uošvis, senelis ir prosenelis mirė 1975 m. rugpjūčio 14 d. savo namuose po sunkios ligos.

Nuoširdžiai dėkojame visiems: už užuojautas žodžiu, laiškais, kortelėmis, per spaudą, radijo bangomis; užprašytas šv. Mišias; lankymą laidotuvių namuose ir maldas; už prisijustas gražias gėles.

Ypatingai dėkojame visų trijų parapijų kunigams už ekumenines laidotuvių apeigas Prisikėlimo šventovėje, visus religinius patarnavimus bei laidotuves ir už velionies asmenis išryškinimą pamoksle.

Pažįstamiems, bičiuliams ir giminėms, kuo nors mums padėjusiems skausmo valandoje palydint velionį į amžino poilsio vietą — neužmirštas ir nuoširdus ačiū.

Nuliūdę: dukterys —

Elena Mitchell

Asta Ziobakienė

Marija Pavilionienė

Irena Sabaliauskienė

Adomas, Vytautas,

Jonas, Bijūnas

sūnūs —

marti —

Ellen a.a. sūnaus Antano žmona

ir jų šeimos

PADĖKA

Mano brangiam vyrui

a+ta PETRUI V. GALSKEIUI

mirus, nuoširdžiai dėkoju visiems giminėms, draugams ir pažįstamiems, daug padėjusiems man šioje sunkioje gyvenimo valandoje.

Dėkoju dviasiskiams už paskutinius patarnavimus šventovėje ir kapinėse, sol. V. Verikaičiui už giedojimą, karsto nešėjams už karsto nešimą.

Ypatinga padėką man daug padėjusiems giminėms ir draugams: M. P. Barškečiams, D. V. Vaidiloms, S. J. Kuisiams, A. R. Puidokams, J. M. Masiokams ir E. Drabatienei. Ačiū visiems už užprašytas šv. Mišias, gėles, pareikštas žodžiu ar raštu užuojautas man, lankiusiems velionį laidotuvių namuose bei palydėjusiems į amžino poilsio vietą šv. Jono lietuvių kapinėse ir visiems kitiems, kuo nors padėjusiems man šioje nelaimėje.

Dar kartą visiems nuoširdus ačiū.

Jums visiems dėkinga —

liūdinti žmona Jadvyga Galskienė

PADĖKA

Mirus mūsų mylimam vyrui ir tėveliui

a. a. PETRUI LEDUI,

nuoširdžiausią padėką reiškiam giminėms, artimiesiems bei pažįstamiems už taip gausų lankymą laidotuvių namuose, palydėjimą į kapines, už šv. Mišias, atsiųstas gėles ir už žodžių ar raštu pareikštas užuojautas.

Dėkojame "Prisikėlimo" parapijos kunigams už maldas laidotuvių namuose ir iškilmingas laidotuves, sol. V. Verikaičiui už gražų giedojimą. Ypatinga padėką kun. Antanui Prapakui, OFM, už lankymą ligoninėje, palydėjimą į amžino poilsio vietą ir už labai gražius, jautrius bei suraminančius žodžius.

Jūsų visų nuoširdumas pasiliks amžinai mūsų atmintyje.

Žmona ir sūnūs

A+A**ANTANUI KERŠIUI,**

brangiam vyrui ir tėveliui mirus, skausme likusią

jo žmoną, buvusią kringiškę EMILIJĄ KUPŠYTĘ,

dukreles BIRUTĘ ir RAMUTĘ nuoširdžiai užjau-

čiame ir kartu liūdime —

Br. J. Staniai

St. K. Mileriai

Hamilton, Ont.

A+A

mielai

ONUTEI EIDUKAITIENEI

mirus, jos vyrą PRANĄ ir dukterį DANUTĘ su šeima nuoširdžiausiai užjaučia ir kartu liūdi —

Elena, Jonas ir Vytautas Purtuliai

A+A**ONĄ LAUGALIENĘ**

amžinybėn palydėjus, savo narius — ANTANĄ LAUGALĮ ir LIUDĄ STUNGEVILIENĘ, jų šeimas bei kitus gimes nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime —

"AUKURAS"

A+A**ADOMUI BRAKUI**

mirus, dukras ir sūnus bei kitus artimuosius nuoširdžiai užjaučiame —

P. Lelis

B. Baranauskas

B. J. Leliai

MOHAWK**FURNITURE LTD.****PILNAS NAMŲ APSTATYMAS**

ELEKTROS REIKMENYS • TELEVIZIJOS APARATAI

SKALBIMO MAŠINOS • VAIKŲ BALDAI

ĮVAIRŲS KILIMAI • ŠALDYTUVAI

VALGOMŲ KAMBARIŲ APSTATYMAS IR KT.

SIUVAMOS MAŠINOS • RAŠOMOS MAŠINĖLĖS

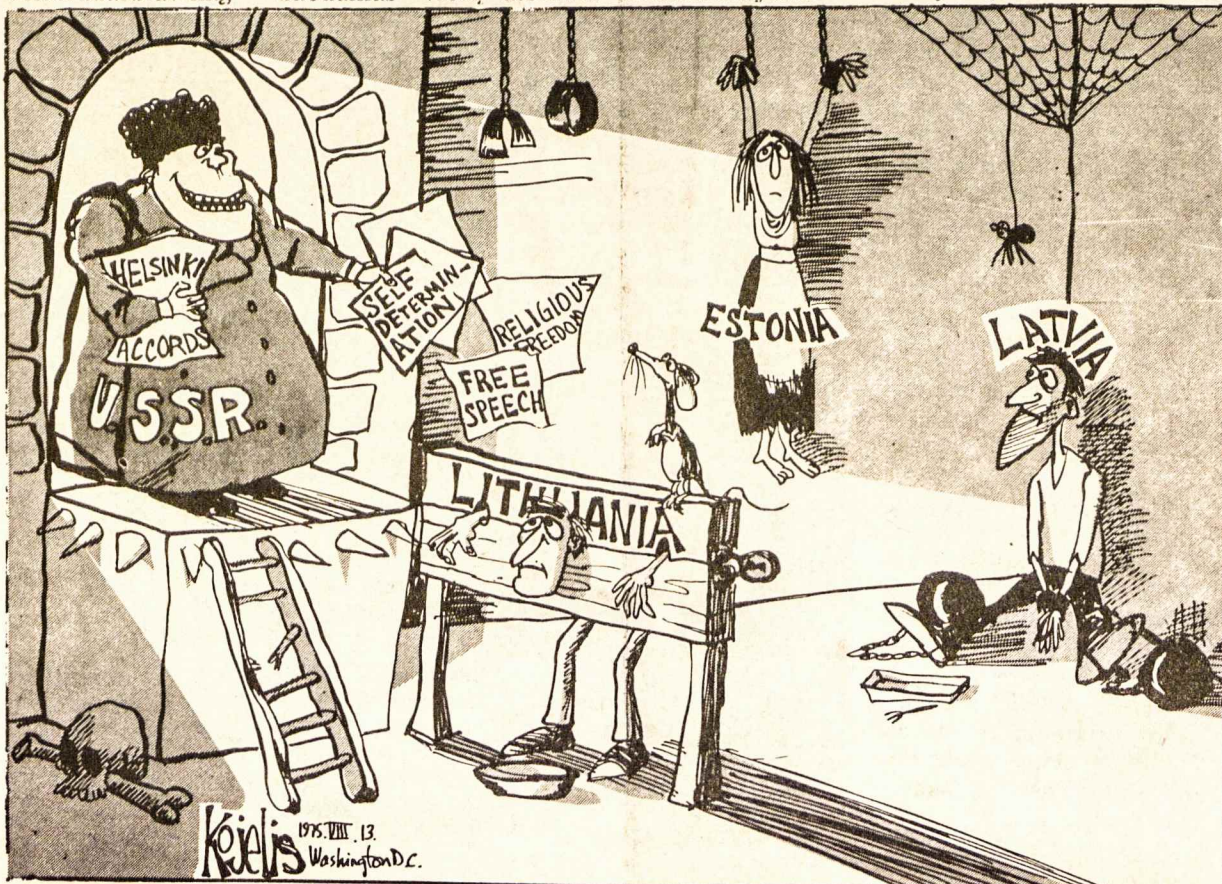
Nemokamas pristatymas į namus.

KRAUTUVĖS:

Vakaruose — 137 RONCESVALLES Ave. — Tel. 537-1442

Rytuose — 2448 DANFORTH Ave. — Tel. OX 9-4444

Krautuvės atidarytos nuo 9 valandos ryto iki 9 val. vakaro.

Linus Kojelis, šios karikatūros autorius, ją išsiuntinėję JAV politikams ir spaudai su tokiu įrašu: "Aš vėl ateinu, draugai, ir atnešu popieriaus papuošti jūsų kambariui..."

Ar amerikiečiai prirems sovietus?

"U.S. News a. World Report" 1975. VIII. 25 numery išspausdino re-daktorius J. Fromm dokumentuotą straipsnį apie Sov. Sąjungos grūdų stoka, kuria amerikiečiai galėtų pasinaudoti kaip derybiniu ginklu. Čia pateikiame to straipsnio santrauką.

Šių metų sovietų žemės ūkio nelaimės parodo, koks trapus yra Kremlius. JAV galėtų panaudoti maistą kaip ginklą savo derybose su sovietais. Pastariesiems tiek dabar, tiek ateityje dar ilgai reikės amerikiečių grūdų ne tik blogais žemės ūkiui metais, bet ir derlingaisiais. Jeigu amerikiečių grūdų aruodai taptų sovietams neprieinami arba jeigu amerikiečiai sulaikytų grūdų pardavimą sovietams, būtų labai didelis maisto trūkumas Sovietų Sąjungoje, kuris galėtų sukelti ir didelius politinius neramumus jų sistemoje. Juk ir derlingiausiais metais sovietams reikia amerikiečių grūdų, jeigu jie nori te-sėti geresnio maisto pažadus savo darbininkams.

Si besitesiant, o galbūt ir nuolatinė sovietų ūkinė priklausomybė nuo amerikiečių yra labai reikšminga ilgalaikiai JAV ir Sov. Sąjungos santykių raidoje. Amerikiečių grūdų per-teklius yra stipri korta derybose su Maskva. Kaip tą kortą panaudoti, tai klausimas, kuris vertas nagrinėjimo.

Aiškliai matyti, kad JAV dabar yra tokioje padėtyje, jog gali sovietams diktuoti sąlygas. Politiniu atžvilgiu tačiau amerikiečiai turi išspręsti problemą, kaip išnaudoti savo ūkinį pranašumą, kad galėtų išsiderėti iš sovietų nuolaidų kitose srityse. Amerikiečių žinovai pranašauja, kad 1975 m. ūkiniai sovietų nuostoliai sukels krizę Kremliaus viršūnėse, ir bent du ūkiniais reikalais besirūpinan-tys asmenys — Dimitri Pol-janskis ir Fedor Kulakov — bus priversti pasitraukti ar užimti žemesnes vietas. Juk 1964 m. žemės ūkio nesėkmės labai smarkiai prisidėjo prie Nikitos Chruščiovo kritimo. Šiuo atveju spėjama, kad Brežnevas tikriausiai nebūtų verčiamas pasitraukti, tik jo galios būtų gero-kai apkarpytos, pavedant daugelį dalykų " kolektyviniam" planavimui. Tuo atveju Brežnevas jau nebeturėtų ankstesnės laisvės derybose su prez. Fordu.

Vienas iš tokiose aplinkybėse galimų rezultatų — kietosios li-nijos šalininkų politbiuro su-stiprėjimas, daras neigiamos įtakos deryboms tokiuose dalykuose, kaip strateginių ginklų bei abipusis kariuomenės ma-žinimas Europoje. Diplomati-

niai ekspertai mano, kad tokiu atveju griežtas reikalavimas nuolaidų už grūdus iš rusų ga-lėtų ginklavimosi derybose tap-ti net žalingu amerikiečiams.

Ar tai reiškia, kad JAV yra bejėgės išnaudoti sovietų grū-dų trūkumą savo naudai poli-tinėje srityje? Anaipolt! Kai so-vietų vadai derasi su JAV, ži-no, kad jiems labai reikalingi JAV grūdai ir technologija su-moderninti pramonė. Tai duoda amerikiečiams labai stiprų pagrindą betkokiose derybose su sovietais. Nėra jokio reika-lo ši dalyką viešai ir aiškiai at-skleisti prie derybų stalo. Už-tenka tik tai, kad kiekvienose derybose sovietai jaustų, jog jie gali daugiau prarasti nei JAV, jei tik jų sambūvio politika su JAV pašlis.

Ką JAV gali daryti? Įsivaiz-duokime, kad JAV yra sovietų padėtyje ir yra priklausomos nuo sovietų grūdų bei technolo-gijos. Kremlius tikriausiai iš-naudotų tokia padėtis savo nau-dai iki paskutinio plauko. Todėl sovietai ir laiko amerikiečius bukapročiais, kad pastarieji to nedaro.

Taigi, trumpai sakant, klau-simas yra ne tas, ar amerikiečiai gali išnaudoti ūkinį sovietų silp-numą derybose, bet ar Kissin-geris nori. Kritikai teigia, jog Kissingeris dar iki šiol nėra su-kritęs ir įvertinęs savo derybi-nės galios. Jie sako, kad Kissin-geris nuolat daro nereikalingas nuolaidas Sovietų Sąjungai, kad tik galėtų susitarti. Tai esanti pagrindinė jo silpnybė, padariu-si sambūvio politiką su sovie-tais vienos krypties gatvė.

Dabartinės derybos dėl an-tros strateginių ginklų apriboji-mo sutarties turės parodyti, ar Kissingeris pasimokė ir laiko-si tvirtesnės derybinės linijos nei praityje. Kaikurie kritikai yra ištikini, jog derybinės kortos jo rankose šiuo metu yra kur kas stipresnės nei betkada. Reikia tik tai jas išnaudoti. Amerikiečiai dabar neturėtų perdaug stengtis, kad ši sutar-tis būtų pasirašyta, ypač jeigu joje yra žymių nuolaidų Mask-vai. Iš kitos pusės yra aišku, jog Brežnevas ir visi jo Krem-liaus bendraminčiai stengiasi, kad tik tos derybos nesu-byrėtų ir sutartis būtų pasirašyta. Mat, priešingu atveju būtų pavojus jiems netekti amerikiečių grū-dų bei technologinės paramos. Tai padėtis, kuri aiškiai yra la-bai palanki amerikiečių derybi-ninkams. Klausimas tik tai, ar amerikiečiai mokės ją tinkamai išnaudoti? J. S.

Komunizmas įsigalės V. Vokietijoje?

Kariuomenėje laisvai veikia komunistų būreliai

J. KAIRYS

Po pirmojo pasaulinio karo demokratine Vokietiją sužlugdė nacionalistai ir įvedė savo diktatūrą. Po antrojo pasaulinio karo tik Vokietijos vakarinėje dalyje liko įvesta demokratija. Buvusioji rytų zona padaryta komunistine diktatūra. Vokiečiai 1953 m. bandė nusikratyti šita tvarka, bet raudonieji tankai su-tramdė jų pastangas. Vadinamą-ja Berlyno blokada Stalinas bu-vo užsimojęs ir V. Berlynei su V. Vokietija primesti komuniz-mą, bet vakariečiai sutrukdė jam. Vis dėlto Maskva nėra ir iki šiai dienai atsisakiusi įvesti ko-munizmą ir V. Vokietijoje. To ji siekė ir tebesiekia visais būdais, išskyrus karinius. Į šį darbą ji yra įjungusi ir savo satelitus.

Maskvos siekius V. Vokietijoje lengvina ir dabartinė koalici-nė vyriausybė, ištiesusi ranką Kremliaus link. Ji leido vokiečiams komunistams veikti lais-vai, 1972 m. pasirašė sutartį su Maskva.

Atgavusi laisvę, komunistų partija pradėjo savo stiprią ak-ciją, nukreiptą ne vien į darbi-ninkus, bet ypač į jaunimą. Šiuo metu komunistinių lizdų pilna mokyklose, gimnazijose, univer-sitetuose ir kitur. Net socialde-mokratų partijai priklausantis jaunimas kelia į viešumą pirmo-je eilėje marksizmą, bet ne par-tijos programą. Be to, komunistai veikia jau ir kariuomenėje. Kareivinėse jau įsteigta daugybė kareivių komunistų būrelių, įvairiais vardais pavadintų. Tuos būreliuose kareiviai suteikiami prieš dabartinę vadovybę ir tvarką kariuomenėje, juose kal-bama apie karių išnaudojimą, apie komunistinį darbą kariuo-menėje, apie jos "demokratinį-mą", apie kareivių renkamas ta-rybas ir pan. Leidžiama daugybė komunistinių laikraščių, skir-tų specialiai kariams. Visi būre-liai bendradarbiauja su vokie-

čių komunistų partija ir kitomis kairiosiomis organizacijomis. Savo įtakos didinimui kariuo-menėje komunistinio jaunimo naujokai neatsisako karinės prievolės. Šiaip V. Vokietijoje kasmet po keliasdešimt tūkstan-čių naujokų atsisako karinės prievolės.

Būdami kariuomenėje, ir ko-munistai turi priėjimą prie ka-rinių paslapčių. Kai vieno dali-no viršininkas uždraudė savo puskarininkui tokį priėjimą, jis pasiskundė kariniam teismui. Pastarasis nutarė, jog kariui dėl priklausymo leistai partijai tei-sės negali būti siauriamos. Be to, šis karys lankėsi net ir Mask-voje. Ką reiškia tokie apsilan-kymai, aišku ir be komentarų.

Plačiausiai išsiplėtusi mask-vinių komunistų veikla, nors ir maoistai yra daug kur įkėlę ko-jas. Kariuomenėje jie veikia slapčiausiai nei maskviniai.

Organizuoto pasipriešinimo ar kokios nors panašios atsvaros komunistams V. Vokietijoje nėra. Todėl savaime plaukia išva-da, jog ir V. Vokietijos demo-kratija gali būti sužlugdyta. Tai bus padaryta taip pat vokiečių rankomis, bet jau komunistų drauge su kitais kairiaisiais. Jei dabartinė koalicija ateitų į val-džią ir sekančiai kadencijai, ko-munistai galėtų siekti galutinio savo tikslo. Jų kelias bet meto-dai gali būti panašūs į Lenino ir į šios dienos Portugalijos komu-nistų. Teisėtu keliu komunizmo įvedimas V. Vokietijoje nusitęs-tų labai ilgai, nes iki šiol per rinkimus komunistų partija su savo artimaisiais tesurinkdavo po kelis nušimčius balsų.

Patekus V. Vokietijai į komu-nizmo tironiją, neišvengiamai žlugtų ir likusioji laisvos Euro-pos dalis. Jei minėtos komuniz-mo akcijos nesutrukdys kokia nors jėga, tai Europos žlugimas gėdys greičiau įvykti nei Kissin-gerio minėti 10 metų.

Tautinių šokių kursų dalyvių dalis Dainavos stovyklavietėje prie Detroito su savo vadovais. Nuotr. V. Bacevičius

Tiesa laimi, melas pralaimi

Lietuvių bičiulis kardinolas Antonio Samorè Bad Woerishofene, V. Vokietijoje

KUN. BR. LIUBINAS

Kun. Antanas Bunga ir vėl suruošė savo parapijoje didelę šventę. Ši kartą pamaldoms už persekiojamą Bažnyčią laikyti pakvietė lietuvių bičiulį kardi-nolą Samorè. Šventės lygis dar pakilo, nes kardinolui Samorè šiemet sueina 25 metai nuo jo konsekavimo vyskupu. Garbu-sis svečias į Bad Woerishofeną atvyko rugpjūčio 22 d. Nuo pat pradžios, nepaisant nenustojan-čio lietaus, kiekvienas jo žings-nis buvo iškilmingai suplanuo-tas. Tik atvažiuosį kardinolą sutiko Bad Woerishofeno mie-sto ir parapijos vadovai prie Šv. Ulricho šventovės. Joje įvyko ir pirmasis pasveikinimas. Šešta-dienį buvo lankoma Woerisho-feno centrinė įstaiga, kurioje savo laiku darbavosi gydyklų pradininkas kun. Kneipp. Šešta-dienį suvažiuavo įvairių eilė lie-tuvių svečių iš įvairių vietų, ne tik iš Vokietijos, bet ir Itali-jos, Prancūzijos, Šveicarijos.

Citavo "Kroniką"

Visų iškilmių viršūnė vyko sekmadienį. Oras nebuvo palan-kuš — lijo be perstojo nuo pat ryto iki vakaro. Tačiau lie-tus nesukludė iškilmių iš es-mės. Jų centre buvo 10 v. kar-dinolo laikomos Mišios Šv. Ul-richo šventovėje. Kardinolas buvo pasitiktas 20 koncelebru-ančių kunigų ir 5 vyskupų. Choras žaviai giedojo Haydno Mišias. Šventovė buvo pilnutė-lė žmonių. Augsburgio vyskupė-jos kanaaninkas dr. Braun savo pamoksle pažymėjo, kad po to, kai Antonio Samorè 1950 m. ba-landžio 16 d. Romoje buvo kon-sekruotas vyskupu, pasikeitė ne tik generacijos, bet ir įvyko žy-mus pasaulio pasikeitimas. Pa-mokslininkas trumpai suminė-jų jubilato gyvenimo kelią, dvas-iškojo ir diplomato veiklą, ypač išskeldamas jo draugiškumą ir artimo meilės darbus. 1967 m. pakeltas kardinolu, Antonio Sa-morè ir toliau liko lietuvių bi-čiuliu.

Toliau dr. Braun kalbėjo apie tikinčiųjų persekiojimą Lietu-voje. Jis priminė kun. Antano Šeškevičiaus žodžius teisma: "Is-torija liudija, kad tiesa laimi, o melas pralaimi... Jeigu aš, kaip kunigas, esu smerkiamas už tai, kad atlikau savo parei-gas, tai man nėra jokia gėda, o garbė. Tokiu būdu aš atsistoju amžinosios tiesos pusėje, kuri sako: palaiminti, kurie perse-kiojami dėl teisybės, nes jų dangaus karalystė." Kaip pa-guodą ir pagalbą pamokslinin-kas nurodė atgailą ir maldą. Jis skatino tikinčiuosius aukoti už persekiojamą Bažnyčią savo ne-laimės ir kančias. Ypatingai ska-tino melstis už tuos, kurie yra kankinami dėl tikėjimo. "Per-sekiojamieji ir persekiojami, kančia ir sprespauda, paguoda ir ramybė yra Viešpaties galioje".

Po pamokslų kanaaninkas Braun įteikė kardinolui Samo-rei Augsburgio vyskupo vardu šv. Ulricho kryžį. Dar suminė-tina, kad lekciją skaitė bendrai laiką šv. Mišias vyskupai kinie-tiškai, ukrainietišškai ir vokiš-kai.

Prof. Ereto žodis

Parapijos salėje buvo pami-nėta kardinolo 25 metų vysku-pystės sukaktis ir prisiminti persekiojami tikintieji. Iškilmę atidarė klebonas kun. Antanas Bunga, pasveikindamas kardi-nolą ir kitus svečius, kurių bu-vo pilna salė. Paskaitą skaitė prof. dr. Juozas Eretas, kurio-je vaizdžiai nupiešė kard. Sa-morės gyvenimo kelią, daugelį metų buvusį arti paties Ereto kelio. Mat, kardinolui gyvenant

nuo 1932 iki 1938 m. Lietuvoje, prof. Eretas buvo vienas iš daugelio jo bendrų pažįstamų. Toliau kalbėtojas suminėjo ti-kinčiųjų persekiojimą Lietuvoje ir kritikavo Vakarų pasaulį, kad juo toliau, juo labiau nusi-leidžiama pavergėjui. Baigda-mas profesorius prašė kardinolą užtarti persekiojamuosius.

Sveikino kardinolą Šv. Ulri-cho parapijos tarybos pirm. Emil Duerk, CSU atstovė Re-nate Hinz, LB vardu kun. Br. Liubinas ir vysk. A. Deksnys. Lietuvių Bendruomenės vardu kardinolui buvo įteiktas iš da-bartinės Lietuvos atvežtas gin-tarinis Rožinis ir metalinis Auš-ros Vartų Marijos paveikslas. Visa iškilmė buvo įpinta į pa-rapijos choro dainas ir kurorto orkestro muziką. Vokiečių cho-ras padainavo lietuviškai "Bijū-nėlis žalias" ir pagiedojo "Ap-saugok, Augščiausias."

Miesto rūmuose

Tą patį sekmadienį 17 v. kar-dinolas Samorè dar buvo iškil-mingai priimtas Bad Woerishofeno miesto vadovybės. Nau-juose rotušės rūmuose pasvei-kino burmistras Anton Leder-mann, trumpai primindamas miesto gydyklų istoriją, geriau sakant, kanaaninko Kneippo veiklą ir jos pasekmes. Bur-mistras pabrėžė, kad naujuose miesto rūmuose kardinolas Sa-morè esąs pirmasis svečias. Jis kvietė kardinolą atvykti į Bad Woerishofeną ilgesniam laikui ir pasinaudoti jo gydyklomis.

Atsakydamas kardinolas pa-žymėjo, kad Bad Woerishofe-nas yra pasaulinio garso gydyk-lų miestas ir pasidžiaugė jo gy-ventojų mielu religingumu. Miesto rūmuose menišką pro-gramą atliko muzikai — gro-jo Mocarto ir Haydno kūrinys. Kardinolas pasirašė auksinėje miesto svečių knygoje ir daly-vavo bendrose vaišėse.

Memmingeno mieste

Pirmadienį po pietų kardinola Samorè, lydimas kelių lie-tuvių kunigų ir Bad Woerisho-feno miesto vadovų, lankėsi Ot-toleben benediktinų vienuoly-ne, o iš ten nuvažiavo į Mem-mingeno miestą. Čia įvyko eilė priėmimų. Miesto rotušėje kar-dinolas buvo sutiktas burmist-ro, įsirašė į svečių knygą ir bu-

vo trumpai pavaišintas. Iš ten visi nuvyko pas sesesle vienuo-les, kur kardinolą pasitiko prie-glaudos vaikai, padainavo kelias daineles, o kardinolas juos pa-sveikino, padalino paveikslėlių ir palaimino. Iš čia visi svečiai buvo pakviesti užkandžiams. Jaunimas atliko keletą dainų. Visi susirinko į seselių koply-čią, kur sekmadieniais laikomos pamaldos lietuviams. Vietos lie-tuvių klebonas kun. Augustinas Rubikas pasveikino kardinolą, pasidžiaugė jo dalyvavimu ir pakvietė kalbėti prof. Eretą. Šis vėl nušvietė kardinolo gyveni-mo kelią, ypač išskeldamas tuos momentus, kurie surišti su Lie-tuva. Kardinolas padėkojo už malonų priėmimą, pasveikino kun. Augustiną Rubiką jo 60 metų amžiaus sukakties proga ir maloniai prabilo į lietuvi-us. Iškilmės buvo baigtos palaimi-nimu. Gražiai lietuviškai giedo-jo Memmingeno lietuviai, vado-vaujami V. Bernoto.

Atsisveikinant

Antradienį kardinolas Samo-rè, lydimas kun. Antano Bun-gos, aplankė Augsburgą ir pa-keliui dar dvi senoviškas pilis. Trečiadienį iš ryto laikė šv. Mi-šias antronoje Bad Woerishofe-no miesto katalikų šventovėje, kur klebonauja mons. E. Keck. Vakare įvyko atsisveikinimas. Klebonijon vėl susirinko Bad Woerishofeno miesto vadovai. Parapijos tarybos pirm. Emil Duerk savo kalboje išskėlė kle-bono kun. Antano Bungos nuo-pelnus, o burmistras Anton Le-dermann džiaugėsi miestui su-teikta garbe. Kardinolas Samo-rè padėkojo visiems dalyviams, ypač klebonui kun. Bungai. Jis dar kartą priminė, kad Lietu-va yra buvusi jo pirmoji meilė, o paskutinė meilė priklausanti katalikams Vokietijoje. Atsisveikinimo vakarą parapi-jos choras pajavairino gražiu gie-dojimu.

Kardinolo lankymasis šv. Ul-richo parapijoje Bad Woerisho-fene buvo plačiai aprašytas vo-kiečių laikraščiuose. Apie įvy-kį rašė ne tik Bad Woerisho-feno spauda, bet ir daugelis ki-tų laikraščių, kalbėjo radijas. Iškilmė taip pat buvo aprašy-ta "Osservatore Romano" vo-kiškoje, itališkoje ir lotyniškoje laidoje.

Penktoje metinėje baltiečių parodoje Sao Paulo mieste, Brazilijoje, jaunos auđejos Nida ir Milda Remenčytės gausiems lankytojams rodo auđimo mėnų. Kultūrinę parodos dalį savaitgaliais papildė tautiniai "Nemuno" ir "Rūtėlės" šokiai

Nuotr. A. Saulaičio

Turistės vargai Vilniaus muitinėje

Vykstantieji į okupuotą Lie-tuvą, paprastai vežasi dovanų savo giminėms. Kaikurie turi daug giminių ir negali vežtis per daug sunkaus lagamino. Tais atvejais keleiviai iš anksto pa-siunčia didesnę siuntą į Vil-nių, kur nuvažiavę atsiima savo siuntas aerodromo muitinėje. Bet su tokiomis siuntomis būna ir nesusipratimų — vienos vi-sai dingsta, kitos neatsiranda laiku, trečios apkraunamos ne-pakeliamais muitais.

Šią vasarą viena "TŽ" skai-tytoja, grįžusi iš Vilniaus, lan-kėsi redakcijoje ir štai ką pa-pasakojo. Prieš kelionę į Vilnį ji pasiuntė 100 svarų siuntą ir už viską sumokėjo Kanadoje \$128. Nuvykusi Vilniui, ji tuo-jau pasiteiravo aerodromo mui-tinėje, ar gauta jos siunta. At-sakymas — dar ne. Toks pat at-sakymas buvo ir antrą, ir trečią dieną. Pagaliau, susirūpinusi keleivė, pati nuvažiavo į aero-dromo muitinę. Čia jai buvo at-sakyta, kad siunta pragulėjo 3 paras ir reikia sumokėti baudą 3 rublius 60 kapeikų. Kai ji pa-aiškino, jog tris kartus skambi-nusi telefonu ir gavusi neigia-mą atsakymą, muitinės pareigū-nas rusas į tai nekreipė dėme-sio. Teko ilgokai palaukti, kol atgabeno iš sandėlio minėtą siuntą. Atidarius lagaminą, pa-aiškėjo, kad ir dėvėti drabužiai bus apmuitinami kaip nauji. Visą sudėjęs, susidarė apie 1000 rublių maito. Turistė protestavo, bet tai negelbėjo. Kai ji pareiškė tokios sumos nega-linti mokėti, rusas pareigūnas šturkščiai tarė: "Norite pratur-tinti Sovietų Sąjungą savo skar-malais? Mums jų nereikia. So-vietų Sąjungoje visko yra."

Turistė paaiškino, kad tie "skar-malai" (jų dalis) yra jos apran-ga, reikalinga kelionei, o kita dalis — dovanos giminėms. "Aš tikiu, kad Sov. Sąjungoje yra visko, — aiškino turistė, — bet eidama Vilniuje pro batų krau-tuvę mačiau eilę stovinčių žmo-

nių ir norinčių patekti krautu-vėn." Pareigūnas atšovė: "Tai moterys... Jos vis nori turėti po kelias poras batų."

Rusas pareigūnas, asistuoja-mas dviejų lietuvių (jie irgi kal-bėjo tik rusiškai), nenusileido. Kai turistė klausė, ką daryti su atsivežtais drabužiais, pareigū-nai paaiškino: galima juos gra-žinti į Kanadą (kainuotų 400 rb.) arba palikti sandėlyje; jei per 3 mėnesiui niekas neatsi-ims, perims sovietinė valdžia. Turistė pranešė apie susidariu-sią padėtį savo giminėms. Nu-vykusi su jais į aerodromo mui-tinę, dalį drabužių išpirkto už 640.10 rb., kitus paliko sovietų valdžiai. Tam reikalui buvo su-rašytas specialus aktas rusų kal-ba. Bandė turistė kalbinti lie-tuvius muitininkus lietuviškai, bet tie atsakinėjo tik rusiškai (viršininko akivaizdoje). Nete-kusi kantrybės turistė tarė: "Ar ne gėda jums, Lietuvoje gyvenantiems, kalbėti rusiškai su viešnia iš Vakarų?"

Aplamai, Vilniaus muitinės tarnautojai šiai turistei nebuvo paslaugūs — vis dėlto reikalo sutvarkymą. Artėjo laikas išva-žiuoti, o muitininkai liepė lauk-ti. Tik vargais negalais pavyko susitvarkyti.

Vilniuje labai daug rusų. Nu-važiavęs tautietis iš Vakarų sa-vo tėvynės, pasak minėtos tur-istės, nesijaučia atvykęs Lie-tuvon. Kur neisi, pilna rusų. Pa-vyždžiai, paskambini taksių įstaigon ir prašai taksiio lietu-viškai, atsako tik rusiškai. Kai turistė bandė ir toliau aiškinti lietuviškai, taksii įstaigos tar-nautojas padėjo telefono rage-lį. Visa tai labai ryškiai paro-do rusiškosios okupacijos siau-tėjimą.

Turistės sutikti lietuviai (iš-skyrus muitinę) buvo labai nuo-širdūs. Tas jų nuoširdumas ver-čia pamiršti visus kelionės ne-malonus ir vėl ryžtis ateityje naujam vizitui.

A+A

ONAI EIDUKAITIENEI

mirus, jos vyrui PRANUI ir dukteriai DANUTEI

su šeima nuoširdžią užuojautą reiškia —

E. P. Augustaičiai iš Čikagos

J. E. Girėnai

A. V. Jasiūnai

M. M. Šakaliniai

A+A

ONAI EIDUKAITIENEI

mirus, jos vyrui PRANUI ir dukteriai DANUTEI

su šeima nuoširdžią užuojautą reiškia ir kartu liudi —

I. ir R. Cox

A. ir M. Elijošiai

A+A

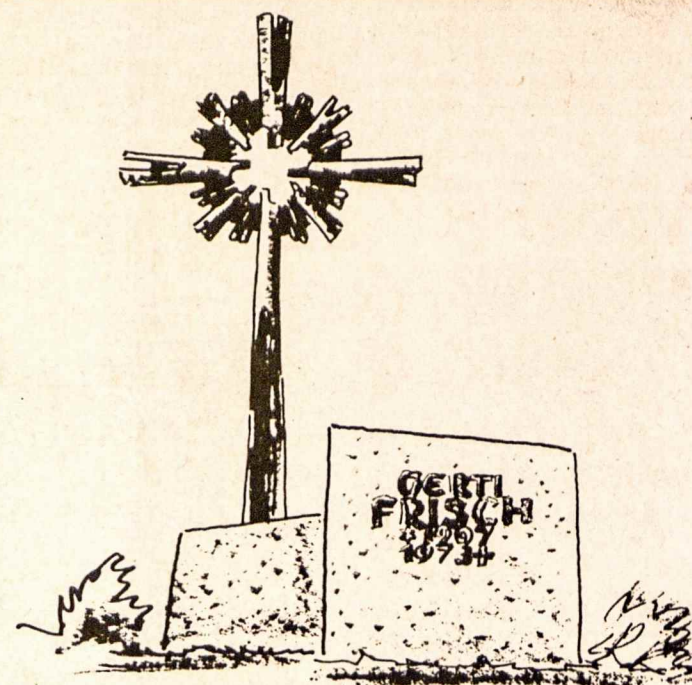
ONAI EIDUKAITIENEI

mirus, jos vyrui PRANUI ir dukteriai DANAI su

šeima nuoširdžią užuojautą reiškia —

A. B. Matulaičiai

A. R. Jokūbaičiai

YONGE MEMORIALS LTD.

2019 YONGE ST., Toronto 7 (tarp Davisville ir Eglinton)

Tel. 487-2147, vakarais 445-8955

Meistris darbas, puikūs lietuviški projektai

ESTŲ PAMINKLŲ BENDROJE

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

ATOMINĖ JĖGAINE

Pirmoji atominė elektros jėgainė okupuotoje Lietuvoje bus pastatyta Ignalinos rajone, Visagino ežero pakrantėje. Pirmiausia šioje vietovėje išaugs naujas elektrinės statytojų bei jos būsimų aptarnautojų miestas. Kertinio akmens atidengimo iškilnėje žodį tarė Ignalinos rajono partinio komiteto I sekr. K. Kasinauskas, vilniškės kompartijos centro komiteto I sekr. P. Griškevičius, statytojų kompleksinės brigados vadovas A. Loginovas, Apvardų kolchozo pirm. A. Legeckas ir iš Maskvos atvykęs V. Kirijevnas, atstovavęs Sovietų Sąjungos ministerių tarybos atominės energijos naudojimo komitetui. Itrašas dideliame kertiniame akmenyje skelbia: "Čia bus pastatytas atominės elektrinės energetikų miestas". Naujasis miestas šiaurinėje Visagino pakrantėje, savo forma primenantis vėduoklę, turės tris mikrorajonus su daugiaaukščiais gyvenamaisiais namais, pagalbiniomis patalpomis, būtiniais bei prekybiniais pastatais. Šeimos bus apgyvendintos visais patogumais aprūpintose butuose, viengūniai viešbučio tipo namuose ir bendrabučiuose. Numatoma įrengti plaktas gatves, pėsčiųjų takelius, aikštes bei garažus automobiliams. Planuotojai žada laikyti lietuvių architektūros tradiciją, nors šio miesto statyboje bus vadovaujamasi visų respublikų patirtimi. Pasinaudodamas šia proga, kompartijos centro komiteto I sekr. P. Griškevičius teigė, jog prieškariniai 1940 m. metinė elektros energijos gamyba visoje Lietuvoje tesiekė 81 milijoną kilovatvalandžių, o dabar tiek energijos pagaminama per tris dienas. Vien tik žemės ūkyje šiemet bus sunaudota 1.300.000 kilovatvalandžių elektros energijos. Paskutinis kolchozas prie elektros linijų buvo prijungtas 1964 m., o tu linijų ilgis kaimo vietovėse matuojamas 93.000 kilometru.

DIDINA ATLYGINIMUS

Žemės ūkio ministerijos darbo ir darbo užmokesčio valdybos viršininko K. Kraujelio pranešimu "Valstiečių Laikraščio" 96 nr., nuo šiu metų pabaigos bus įvestas minimalus 70 rublių mėnesinis uždarbis sovchozų, valstybinių ūkių, žemės ūkio darbininkams bei tarnautojams. Praktiškai tai reikšia atlyginimų padidinimą visose kategorijose. Pavyzdžiui J. Kraujelis pateikia į šešias kategorijas suskirstytus laukininkystės darbininkus. Pirmos kategorijos darbininkas, už 8,2 valandos darbinį davęs 2,74 rb., tada gaus 3,46 rb., o šeštos kategorijos darbininko atlyginimas paugs iki 5,45 rb. Pasak J. Kraujelio, geresnis atlyginimas augštesnės kategorijos darbininkams vis turės skatinti kelti savo kvalifikaciją. Melžėjoms ikainis už produkciją bus padidintas iki 4,76 rb. Sunkvežimiu vairuotojų valandinis atlygis, padidėjęs 34,4%, sieks 53,9 kapeikos, lengvųjų automobilių vairuotojų mėnesinis atlyginimas — 88 rb., neskaityt priedų už klasę ir nenormuotą darbo dieną. Remontininkų valandinis atlygis numatoma padidinti 25%. Sovchozų vyr. buhalteriai su specialiu augštuoju išsilavinimu gaus 160-180 rublių pagrindinį mėnesinį atlyginimą, vyresnįjį specialistai — 130-150 rb., eiliniai specialistai — 110-140 rb. Minimalus skyriaus valdytojo mėnesinis pagrindinis atlyginimas pakils iki 130 rb.

Calgary, Alberta

TAUTINIŲ SOKIŲ BŪRELIS, vadovaujamas I. Barutos, dalyvavo baltiečių jaunimo šokių pasirodyme Red Deer mieste. Pradėjus lynoti, publikai ir šokėjams buvo užleista miesto salė. Latvių šokių grupė "Daina" atliko keletą šokių ir padainavo, o lietuvių šokių būrelis pašoko Kalveli, Sustą, Kubilą, Grandinėle ir Jaunimo šokį. Solo padainavo porą dainelių A. Rahilly, pritardama gitara. Šokių poras sudarė mergaitės: V. Krausaitė, I. Baruta, L. Norikaitė, A. Salkauskaitė, M. Stakėnas, A. Rahily. Berniukų poras sudarė: W. Kalody, J. Kalody, R. Rastenis, J. Smith. Jaunieji šokėjai gavo progos pasirožti artistikiškai latvių "Dainos" šokių atlikimu ir latvių jaunimo graži susiklausymu bei elgesiu. Į Red Deer buvo atvykę lietuvių iš Kalgario ir Edmontono. Tra proga Kalgario LB apylinės pirm. St. Noreika susitiko su mokytoja R. Sepetiene, kuriai vienai tenka atstovauti lietuviams Red Deere tautybių

J. Jokubynaitė ir Hamiltono tautinių šokių kursuose įteikia pažymėjimą tautinių šokių šventės rengėjo komiteto pirm. B. Juodelis Dainavos stovyklavietėje. Nuotr. V. Bacevičius

EIGULIŲ VANDENVIETĖ

Kamiečius vandeniu vis dar apripina Eigulių vandenvietė Neries slėnyje. Jos pajėguma 20.000 kubinių metrų vandens per para padidinoti Neries tekėms įjungimas — vanduo siurbiamas ir specialius baseinus, iš kurių pro žvyro grūntą papildoma požemio gelmes ir iš grėžtinių šulinių keliauja į vandentiekio linijas. Ši kelionė vandenį išvalo, praturtina mineralinėmis druskomis ir atvesina.

NESAUGI MARVELĖ

Marvelės priemiestis su Kauno senamiestis dabar jungia autobusai, nuo Kauno pilies važiuojantys į Lietuvos Žemės ūkio Akademiją Valančiaus, Aleksoto gatvėmis, per Aleksoto tiltą, panemunių per Marvelę ir iš čia pasiekiantys ant kalno išaugusi akademijos miesteli. Vietnintele siura Marvelės gatve kasmet didėja eismas, nes ji taip pat yra sujungta ir su Šakių link einančiu plentu. Autobusai Marvelėje jau ne kartą susidūrė su kitais automobiliais. Gyvybės aukų nebuvo, bet sužeidimų nepasisekė išvengti. Vienas sunkvežimis ir vienas lengvas automobilis, didelių greičiu sukdami iš Marvelės gatvės, jau atsidūrė Nemune. A. Saulėnas "Komjaunimo Tiesos" 171 nr. siūlo praplatingti pamunio kelią, Marvelės gatvę ir pastatyti naują tiltą per Nemuną, kuris Vilijampolę sujungtų su Šakių plentu.

PASTO RŪMAI

Zarasuose ryšiniškai šia vasarą suilaukė naujų pašto rūmų, kurie turi 100 vietų salę, 7 tarp miestinio telefoninio pasikabėjimo kabinas ir daug kitų patalpų. Projekta paruošė ryšių ministerijos centrinis projektavimo biuras. Naujas pastatas parūpinas knygynui ir taupomajai kasai. Miesto centre statomi tarybų rūmai.

PROPAGANDINĖ KRASTOTYRA

Lietuvos Kraštytojų Draugijos veikloje šia vasarą didesnis dėmesys buvo skiriamas ne senajai mūsų krašto praeičiai, bet su komunizmu susijusiam laikotarpiui. Remiantis "Tiesoj" paskelbtais pranešimais, Vilniaus universiteto kraštytyrininkai Joniškio rajono žagarės apylinkės analizavo penkių kolchozų gamybinį bei kultūrinį gyvenimą, užrašinėjo gyventojų atsiminimus apie revoliucines kovas, komunizmo atkūrimą, socializmo statybą kaime. Šiuos užrašus papildė keli šimtai liaudies dainų. Draugijos centro valdyba paminklų apsaugos objektu paskelbė V. Mickevičiaus - Kapsuko gimtinę, kurios sutvarkymą atlieka Kauno restauravimo dirbtuvės. Kaišiadorių kraštytyrininkai Kauno istorijos muziejui perdavė rinkinius "Tarybų Sąjungos didvyriai — Kaišiadorių rajono vadotojai". Vėprieu popieriaus fabriko kraštytyrininkai ruošiasi atidaryti šios imonės istorijos parodą. Iš darbininkų jie renka "kovų už naują ateitį relikvijas". Rokiškiečiai savo muziejui paripino žuvusio komunisto mokytojo K. Varioško nuotrauką, asmeninių daiktų.

TILTAS PER NERĮ

Vėrkšionyse, kur susikerta Vilniaus, Trakų ir Širvintų rajono žemės, baigiamas statyti tiltas per Nerį. Jis sutrupins kelią iš Vievio į Maišiagalą, nukreipdamas daug sunkvežimius, kurie važiuodavo per Vilnių. V. Kst.

festivaliuose. Šiais metais estų, latvių ir lietuvių rankdarbių parodėlės stalas Red Deere buvo skoningai sutvarkytas ir papuoštas Baltijos jūros vaizdu.

SUKAKTIS. 25 metų sidabrinę vedybinio gyvenimo sukaktį atšventė A. ir Alicija Mackevičiai. Jų pagerbtį susirinko šeimos draugai ir vietos lietuviai. Sukaktuviniškai gavo sveikinimų iš Montrealio, kur jie ir jų tėvai anksčiau gyveno. Jiems įteikta gėlių ir dovanų. Pagerbimą paruošė: R. M. Vanagaičiai, Ev. L. Ammon ir B. J. Yaugos. Prie stalų programą tvarkė adv. J. Smith ir J. I. Barutos. Žodžiu sveikino KLB Kalgario apylinkės pirm. St. Noreika, solo dainavo A. Rahilly. A. A. Mackevičiai, įsijungdami į Kalgario lietuvių kultūrinę veiklą bei organizacinį gyvenimą, padeda išlyginti vietos nesklaidumus, įneša naujų minčių ir naujus veiklos būdus organizacinėje veikloje. Jau treji metai A. Mackevičius vadovauja Kalgario Lietuvių Draugijai. K.

Niagaros pusiasalio lietuvių jaunimo ansamblis "Nemunas". Visi jo nariai dalyvaus Kanados lietuvių tautinių šokių ir dainų šventėje Hamiltone š.m. spalio 11-12 d.d.

HAMILTON

LIETUVIŲ KALBOS KURSAI

Šiais metais antroje rugsėjo pusėje Hamiltone atidaromi lietuvių kalbos ir literatūros kursai XI, XII ir XIII klasės mokiniams, norintiems gauti gimnazijoje užskaitą (credit), pripažįstamą Ontario švietimo ministerijos. Kad kursai galėtų veikti, reikia nemažiau 15 mokinių. Kursai veiktų vakarais ir savaitę vieną kartą. Norintieji šiuos kursus lankyti prašomi registruotis pas lituanistinės mokyklos vedėją J. Mikšį.

VYSKUPO M. VALANČIAUS LI-TUANISTINĖ MOKYKLĄ 1975-76

mokslu metus pradeda rugsėjo 13, šeštadienį, Sv. Juozapo mokyklos patalpose, Locke ir Herkimer g-vių kampas (kur ir pernai). Mokykloje veikia darželis ir 10 skyrių. Į darželį priimami visi, kuriems šiais metais sueina pilni 4 metai, 1 skyrių — 6 metai. Pamokos prasidės 9.30 v.v. ir baigsis 1 v.p.p. Pirmąją dieną vaikai paleidžiami 12 v. Mokiniai, ateidami į mokyklą, atsiņsina savo skyrių vadovėlius. Neturintieji juos gaus mokykloje.

VEDĖJAS

RUDUO ATKELIAVO ir kartu su juo darbo metais organizacijoms, ypatingai ateitininkams. Rugsėjo 10-11-12 d.d. paskambinti P. Kanopai tel. 545-2703. Gintantieji priimti ir savo namus tolimesnių kolonijų svečius prašomi paskambinti K. Deksnui 547-6704.

Ryšium su galimu pašto streiku hamiltoniečiai prašomi jau dabar rašyti laiškus savo giminiams ir pažįstamiems bei pakviesti juos į pirmąją Kanados lietuvių tautinių šokių ir dainų šventę spalio 11-12 d.d.

DAINU IR TAUTINIŲ SOKIŲ

šventei artėjant, pradėjo vėl intensyviai repetuoti "Gyvataro" tautinių šokių grupės, AV par. choras ir mergaičių choras "Aidas". Iš Carling's Community Art Foundation gauta piniginė parama šventei. Šventės darbo jėgos organizavimo vadovui P. Kanopai dar reikalingi žmonės padėti įvairiems šventės paruošimo darbams. Visi taktininkai bus pakviesti sekmadienį į suktuvinių Bendruomenės banketą Jaunimo Centre.

VESTUVĖS.

Neseniai ištėkėjo Silvija Martinkutė už inž. Romo Leparsko. Kristina Gedrimaitė ištėka už adv. Pauliaus Aisėno iš Klevelando, Violeta Meškauskaitė — už Daniel Dove, Regina Gudelytė — už Robert St. Louis, Daria Deksnytė — už Dwight Powell. Lapkričio mėnesį numatytos Irenos Parėšytės vestuvės.

PADĖKA

Už man surengtą tokį gražų ir gausų dalyvavimą mergvakarį nuoširdžiai dėkoju visom mielom poniom, panelem ir giminaiteim. Jūsų tą vakarą buvo tiek daug, kad man neįmanoma čia visas išvardinti. Tad priimkite nuoširdžiausią mano padėką už tas gražias ir vertingas dovanas, kepsnius, pyragus ir dalyvavimą bei prisidėjimą. Ypatinę padėką reiškiu renginio organizatorėms — Aldonai Stanaitienei, Liudijai Meškauskienei, Adelei Meškauskienei ir viskuo besirūpinančiai savo brangiai mamytėi.

Jūsų visų ir to vakaro niekad negalėsiu pamiršti.

Violeta Meškauskaitė

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje

įsikūręs nuosavyse namuose —

Hamiltono Lietuvių Kredito Kooperatyvas

830 Main Street East, telefonas 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais - ketvirtadieniais nuo 10 iki 5 val., penktadieniais nuo 10 iki 7 val., šeštadieniais nuo 9 iki 12 val.

Liepos - rugpjūčio mėn. ir prieš ilgus savaitgalius šeštadieniais uždaryti.

Nemokama gynybės ir asm. paskolų drauda.

Nemokamas pilnas čekių potarnavimas.

Kapitalas — virš \$6.000.000.

MOKAME UŽ:

depozitus (P.C.A.) 6%

santautos 7½%

term. depozitus 1 m. 8½%

IMAME UŽ:

asmenines paskolas .. 12%

nekiln. turto pask. 10½%

Mesos ir puikūs dešros gaminiai

Skanėstai — kiekvieno skoniui

R. Denninger Ltd.

284 KING STREET E., HAMILTON — 528-8468

740 UPPER JAMES ST., HAMILTON — 389-4113

• GUELPH LINE prie PROSPECT, BURLINGTON — 639-0510

• LLOYD D. JACKSON SQUARE, HAMILTON — 525-9641

Winnipeg, Manitoba

A. A. DR. ALFONSAS JAUNISKIS.

Greitojo vėžio ligos pakirstas, visai netikėtai rugpjūčio 3 d. mirė Alfonsas Jauniskis. Liko žmona Margarita ir du vaikai. Daugelis lietuvių neteko gydytojo, parapiją — stipraus rėmėjo. Dr. A. Jauniskio šeima ir jo tėvai stipriai buvo įsijungę į Winnipeg lietuvių gyvenimą. Būdami vieni iš pirmųjų ateivių ir gerai įsikūrę, nevienam ištisėis pagalbos ranką ekonominiu arba moraliniu būdu. Daugelis jų namuose rado prieglobstį ir vaisingumą. Pradėjus statyti lietuvių šventovę, Jauniškiai buvo vieni iš didžiųjų rėmėjų. Visų spalvų liturginiai drabužiai, komuninė ir daugelis kitų liturginių daiktų bylos apie velionies įnašą. Mirus tėvams, gydytojas taip pat visa širdimi rūpinosi parapijos išlaikymu. Dažnai sunkesniu momentu savo auka išlygindavo trūkumus.

Dalyvaujant gausiam būriui lietuvių pamaldose ir atsisveikinime kapinėse rugpjūčio 8 d. velionis palaidotas į amžinybę. K.

"ANGELISKI BALSAS"

Praėjo tautybių savaitė — Folklorama su didingom, triukšmingom programom, bet nevieno lietuvių ir svetimačio širdyje dar skamba "Aušros" kvarteto aidai. Lietuvių paviljono širdį šiemet sudarė Windsor mergaičių "Aušros" kvartetas, vadovaujamas V. Tautkevičienės. Jo daina užbūrė nevieną. Jau Folkloramos atidarymo metu didžiojoje koncertų salėje jis paverė klausytojų širdis. Sekančią dieną vienos radio stoties programos vedėjas kritikavo Folkloramos pavertimą bizniu. Paklaustas, ar daug paviljonų aplankęs, atsakė — nė vieno. "Jei eisiu, tai tik į lietuvių paviljoną paklausyti angeliškų balsų". Per 7 vakarus su pasigėrėjimu klausėmės tų angeliškų balsų.

Vienas iš klausytojų

MARGARITA ONA BLIZNIKAITĖ, dukterė Jono ir Adės Bliznikų, gyvenančių Sioux Lookout, Ont., 1974 m. gegužės mėnesį baigė Winnipeg Manitobos universitetė fizinio auklėjimo fakultetą bakaluro laipsniu ir gavo specialų fakulteto dekanų pažymimą. Lake Head universitete Thunder Bay, Ont., 1975 m. gegužės mėnesį gavo pedagogikos bakalaurės laipsnį. Šį rudenį pradės mokytojauti augštesnėje mokykloje Marathon, Ont.

Ar jūsų vaikai jau lanko lituanistinę mokyklą?

MARIJA ELENA ŽEKYTE, buvusi "Atleties" ansamblio šokėja, baigė Pijaus X mokytojų seminariją Avellanadoje, Buenos Aires priemiestyje, ir gavo gamtos mokytojos diplomą su teise dėstyti gimnazijoje.

Urugvajus

LIETUVIŲ KATALIKŲ RADIJO VALANDELE Montevideo mieste lig šiol būdavo pravedama lietuviškai, bet valdžios įvesti suvaržymai nuo liepos pradžios privertė imtis ispanų kalbos. Reikalaujama, kad visos radijo valandėlės švėtimomis kalbomis būtų pravedamos ispaniškai. Potvarkis ypač buvo sugriežtintas po lietuvių komunistų centro uždarymo dėl jo prosovietinės veiklos. Minėtoji valandėlė transliuojama kiekvieną šeštadienio popietę.

URUGVAJIAUS LIETUVIŲ

parapijos šventovėje buvo sutvarkytos šviesos ir varpai. Vien tik perdegusių elektros lemputių pakeltimas kainavo apie 200.000 pezų. Varpus sutvarkė L. Dorellis, šviesas — vienas kaimynas.

LIETUVIAI PASAULYJE

J. A. Valstybės

PEDAGOGINIO LITUANISTIKOS INSTITUTO akiivaizdinis skyrius Čikagoje naujosios mokslo metus pradėjo rugsėjo 13 d. I neakivaizdinį skyrių betkurio laiku gali įsijungti viso laisvojo pasaulio jaunimas. Adresas: Pedagoginis Lituanistikos Institutas, 5620 So. Claremont Ave., Chicago, Ill. 60630, USA.

AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBA

šiemet išleis informacinio pobūdžio leidinį "Lithuania", spaudai paruoštą kun. dr. J. Prunskio. Jame bus suaglaustai pateikta Lietuvos praeitis, laimėjimai nepriklausomybėje, dabartinė okupacinė priespaulda, parežta Lietuvos teisė į laisvę bei nepriklausomybę. Leidinys bus iliustruotas, nedidelio formato.

MATAS MILUKAS, velionies kun. Antano Miluko brolis, atšventė devyniasdešimtąjį gimtadienį Richmond Hill, N.Y. Sukaktuviniškai ir JAV jau yra atvykęs trečią kartą ir ši sykį pastoviai įsikūręs su šeima 1946 m. Pirmą kartą atvykti bandė su broliu kun. Antanu 1902 m., bet biurokratų dėl sveikatos buvo sulauktytas ir gražintas Vokietijoje. Tada jis buvo tik septyniolikmetis jaunuolis. Antrąją kelionę per Atlantą atliko 1906 m. ankstų pavasarį, bėgdamas nuo carinės okupacijos parelginių, nes Veiverių mokytojų seminarijoje buvo paskaitęs rezoliuciją, reikalaujusia dėstomosios lietuvių kalbos. Dirbo pas broli kun. Antaną, išteisjus "Žvaigždės" leidyklą ir spaustuvę Shenandoah, Pa., sekmdieniais versdamasis vargoninkavimu. Matas greit tapo dešiniąja kultūrininko bei visuomenininko kun. Antano Miluko ranka. Nuo 1907 m. dirbo LRK Susivienijimo laikraštyje "Garsas", nenutraukdamas ryšių su "Žvaigžde". Kun. A. Milukui persikėlus į Maspethą, apsigyveno Brooklyne. Lietuvon grįžo 1920 m. vasara. Čia pirmiausia dirbo pramonėje, nuo 1930 m. Lietuvos banke. Iš Lietuvos pasitraukęs 1944 m. ruden, išsibarsčiusią šeimą sujungė Vienoje. Pokario metais daug padėjo lietuviams kaip UNRROs paregūnas. Trečią kartą atvykęs į JAV, brolio jau neberado, nes velkėlusis kun. Antanas Milukas buvo miręs 1943 m. Sukaktuviniškai M. Milukas tapo Brooklyne leidžiamos "Amerikos" administratorium ir spaustuvės darbininku. 1951 m. pavasarį išėjo pensijon, kai į vieną laikraštį pranciskoniui sujungė "Ameriką", "Lietuvių žinias" ir "Darbininką", kuris iš Bostono buvo perkeltas į Brooklyną. M. Milukas ir dabar domisi lietuviška spauda. Jo žmona Emilija mirė 1967 m. Jiėdu yra išauginę bei išmokslinę penkis sūnus ir dvi dukras.

ARGYDAS KASPARAITIS

instruktoriaus Vail slidinėjimo mokyklos, Kolorado valstijoje, su savo bendradarbiais Bruce ir Brian visą savaitę praleido Baltuosiuose Rūnuose. Juos Vašingtonan buvo paskvietusi aštuoniolikto savo gimtadienio proga prez. G. Fordo dukterė Susan. Su prez. G. Fordo šeima Argydas ir jo bendradarbiai susipažino per 1974 m. Kalėdas, kai ji buvo atvykusi slidinėti į Vail. Jie tada buvo paskirti prez. G. Fordo šeimos palydovais. A. Kasparaitis S. Fordaitė padėjo paruošti ir praejusio pavasario slidinėjimo programą. Jis yra gimęs V. Vokietijoje, baigęs Waukegeno, Ill., pradžios ir vidurinę mokyklą, Eau Claire, Wisc., kolegiją. Jo motina ir vyr. brolis tebegyvena Waukegene. Atlikdamas dvejų metų karinę prievole, Argydas dalyvavo Vietnamo karo veiksmuose ir gavo karo veterano teises. Švenčių metu Vailė iškeliamas vėlavas jis papildė Lietuvos trispalvę.

Argentina

RIKARDAS BERNOTAS, policijos pareigūnas Jose C. Paz mieste, Buenos Aires provincijoje, buvo sužeistas susišaudyme su nusikaltėliais, pagrobusia viena moterį, už kurios laisvę jie reikalavo 450.000 dolerių. Moteris buvo išgelbėta, du jos pagrobėjai nušauti.

LIETUVIŠKA SEIMA

sukūrė du Buenos Aires jaunuoliai — buvusi Aušros Vartų parapijos šeštadieninės mokyklos rankdarbių mokytoja Lydija Albina Valickaitė ir Hektoras Oskaras Ramoška. Jų jungtuvės įvyko Aušros Vartų šventovėje rugpjūčio 16 d.

MARIJA ELENA ŽEKYTE

buvusi "Atleties" ansamblio šokėja, baigė Pijaus X mokytojų seminariją Avellanadoje, Buenos Aires priemiestyje, ir gavo gamtos mokytojos diplomą su teise dėstyti gimnazijoje.

Urugvajus

LIETUVIŲ KATALIKŲ RADIJO VALANDELE Montevideo mieste lig šiol būdavo pravedama lietuviškai, bet valdžios įvesti suvaržymai nuo liepos pradžios privertė imtis ispanų kalbos. Reikalaujama, kad visos radijo valandėlės švėtimomis kalbomis būtų pravedamos ispaniškai. Potvarkis ypač buvo sugriežtintas po lietuvių komunistų centro uždarymo dėl jo prosovietinės veiklos. Minėtoji valandėlė transliuojama kiekvieną šeštadienio popietę.

URUGVAJIAUS LIETUVIŲ

parapijos šventovėje buvo sutvarkytos šviesos ir varpai. Vien tik perdegusių elektros lemputių pakeltimas kainavo apie 200.000 pezų. Varpus sutvarkė L. Dorellis, šviesas — vienas kaimynas.

Australija

JAUNIMO SĄJUNGOS VALDYBA Adelaide sudaro: pirm. L. Varnas, vicepirm. J. Mockūnas, sekr. L. Rupinskaitė, izd. A. Straukas ir narė V. Bardauskaitė. Lėšas jaunimo kongresui valdyba telkia įvairiais renginiais. Rugpjūčio 16 d. surengė gražų pobūvį Lietuvių Namuose, kuriame dalyvavo ir svečiai iš Melbourne — programą atlikęs mergaičių oktetas ir ALB krašto valdybos jaunimo reikalų vadovas V. Juška.

SOL. NIJOLĖS AMBRAZAITIS

TES, Vilniaus operos mezo-soprano, lietuviškų dainų ir operų arių koncertas buvo surengtas Adelaidės Town Hall salėje rugpjūčio 29 d.

"TEVISKĖS AIDU" BALIŲ

Sydnejaus Lietuvių Klube surengė Australijos Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija, vadovaujama pirm. A. Vilevičiaus. Baliauje dalyvavo ir "Mūsų Pastogės" dabartinis red. V. Kazokas bei buvęs red. dr. A. Mauraigis. A. Vilevičius, sveikindamas visus katalikiškos spaudos rėmėjus, perskaitė ir ALK Federacijos pirm. V. Laukaičio atsiųstą sveikinimą. "TA" savaitraščio vardu žodį tarė skyriaus "Atėities žingsniai" red. kun. P. Butkus, pakietęs šiame jau kviame pobūvyje negalėjusių dalyvauti vyr. red. kun. Pr. Daukni. Meninę satyrinių liaudies dainų programą atliko "Dainos" choro narys J. Salkauskas, duetų — A. Storpirstienė ir A. Belkienė su akompaniatorium A. Plūku.

Britanija

KETURIOLIKOS PAVERTGŲ TAUŲ DEMONSTRACIJA Londono rugpjūčio 20 d. surengė Europos ryšių grupė ELG (European Liaison Group). Demonstracijos tikslas — paminėti sovietinės invazijos Čekoslovakijon 7 metų sukaktį ir pasmerkti Sovietų Sąjungos kišimąsi į Portugalijos vidaus reikalus. Demonstrantai, sustoję prie Čekoslovakijos ambasados, jos pareigūnams įteikė raštą, smerkiantį žmogaus teisių pažeidimus toje Sovietų Sąjungos tvarkomoje valstybėje. Londono Hyde parke žodį tarė ir demonstracijos tikslus išryškino ryšininkų ELG grupės pirm. Z. Juras. Po jo kalbėjo sovietų studentas V. Fainbergas, R. Europos Socialistų Sąjungos gen. sekr. čekoslovakas dr. V. Bernardas, ELG gen. sekr. R. Marcetikas ir moterų atstovė lenkė K. Sezaniecka. Demonstracijos stebėjo tūkstantčiai Londono gyventojai bei užsienio svečiai. Lietuvių nešamas plakatas skelbė: "Lithuanians support democratic Portugal". ELG delegacija specialų raštą įteikė ir Portugalijos ambasada.

LIETUVIŲ SOCIALDEMOKRATŲ

Britanijos skyriaus suvažiavimas rugpjūčio 16 d. įvyko Mančesteryje. Naujon valdybion išrinkti: pirm. K. Matušinskas, nariai — J. Vileičinskas, V. Motūza, A. Pupelis, A. Jovaras ir S. Lauruvėnas; revizijos komisjon: P. Dzidolikas ir L. Puras. Suvažiavimu dalyviai išklaušė pranešimą apie disidentų veiklą komunistiniuose kraštuose, aptarė savo veiklos galres.

KAROLIS LEDERIS

UŽBAIGĘS MONOGRAFIJĄ IŠKELIAVO

A.a. kunigas daktaras Andrius Baltinis

Velionis, pakirstas širdies smūgio, iškeliauo amžinybėn rugsėjo 5 d. Čikagoje, palaidotas rugsėjo 9 d. Ši staigi žinia greitai pasklido Čikagoje, tačiau tolimesnes vietas pasiekė jau po laidotuvių. "T. Žiburius" jį pasiekė pirmadienį — dar prieš laidotuves, jau paruošus bene paskutinį jo straipsnį — recenziją apie kun. Alf. Grauslio knygą "Šviesa tamsoje". Jis tad iškeliauo ton Švieson, apie kurią daug mąstė, skaitė, rašė ir kalbėjo. Net jo disertacija buvo parašyta ir apginta Vokietijos Wuerzburgėje ta tema, būtent, "Realio Dievo egzistencija Max Schelerio religijos filosofijoje". Ir aplamai, ne tik velionies mintijimas, bet ir gyvenimas telkėsi apie tą absoliutinę Šviesą, kurios spinduliai yra matomi įvairiais pavidalais ir žemės tamsoje.

Velionis buvo gilių minties žmogus, mėgęs sklaidyti augštesnę erdvę, tačiau niekad neatitruko nuo konkretaus gyvenimo. Jis jį sekė, stebėjo iš tamšiosios ir šviesiosios pusės. Konkretiame gyvenime pasilikti galbūt vertė jį pašaukimas-kunigystė. Nuo pat pirmųjų kunigo dienų jis ėjo per konkretų gyvenimą, nuolat dirbdamas bei gyvendamas su žmonėmis. Dėlto ir visi jo straipsniai, nors gilaus filosofinio turinio, tačiau nėra atsięję nuo gyvenimo ir jo keliamų problemų. Tas gyvenimiškasis jo bruožas, matyt, ir paskatino imtis rašymo monografijos apie Telšių vyskupą V. Borisevičių. Rašė jis ilgai ir intensyviai. Laiške "T. Žiburių" redakcijai jis kartą minėjo, kad jam tie metai (1974-1975) buvo labai sunkūs. Tame laikotarpyje nesirodė jo straipsniai nei žurnaluose, nei laikraščiuose, ir nevienam galbūt atrodė, kad kun. A. Baltinis aptingęs. Iš tikrųjų gi būta kitaip. Matyt, anie intensyvaus darbo metai autoriui gerokai išsėmė ir pagreitino mirties atėjimą.

Monografija apie vyskupą V. Borisevičių, kuri jau spausdinama Romoje, yra vienintelė kun. dr. A. Baltinio parašyta knyga, tačiau joje autorius nedaug tegalėjo parodyti savitos minties. Originalioji jo mintis pasireiškė studijiniuose straipsniuose, kuriuose jis nekartą gana savitai bandė spręsti įvairias lietuviškojo ir universalinio gyvenimo

problemas. Filosofinėmis problemomis velionis nuolat domėjosi, palaikė glaudžius ryšius su prof. A. Maceina, dr. J. Girniu ir kitais, daug skaitė. Prisėdęs prie knygos, labai greitai ją išsivaindavo ir kritiškai įvertindavo. Jei reikėdavo rašyti recenziją, skaitydavo tą knygą antrą kartą.

Kun. dr. A. Baltinis būtų parašęs žymiai daugiau, jei ne praktinis ir visuomeninis gyvenimas, reikalaujęs pirma veikti, paskui mąstyti. Įvairaus pobūdžio darbai jį turėjo skirti didžiają savo laiko dalį, tad mąstymui likdavo tik trumpi laisvalaikiai. Be to, jį traukė ir literatūra. Kadangi mokėjo latvių kalbą, sekė kultūrinį jų gyvenimą ir šiek tiek jame ieškėsi — dalyvavo jų suvažiavimuose, vertė kairiųjų latvių rašytųjų kūrinius. Didžiausias jo, kaip vertėjo, darbas yra Klidžej romaną "Mėlynosios naktys".

Kun. dr. A. Baltinis pasauliui išvydo netoli Latvijos sienos — Leitiškio k., Biržų apskrityje. Nors nebuvo žemaitis, bet, dėl susidėjusių aplinkybių, baigęs Pasvalio gimnaziją 1929 m. išvyko Telšių kunigų seminariją, kurią baigė 1936 m. Filosofinius mokslus gilino Vokietijoje Wuerzburgės universitete ir ten gavo filosofijos daktaro laipsnį 1948 m. Amerikon atvyko 1950 m. Kurį laiką dirbo lietuviių parapijoje Čikagoje, vėliau buvo paskirtas į lietuvių parapiją, kurioje ir užbaigė savo dienas.

Bene paskutiniame savo straipsnyje rašė apie Šviesą tamsoje. Tegu ji tad šviečia Tau ir Anapus. Pr. G.

A.a. kun. dr. Andrius Baltinis

Elektronika medicinos tarnyboje

BAL. BRAZDZIONIS

Ligoninėse, medicinos centruose, mokyklose pilna visokių elektroninių įrankių. Medicinijoe elektronika tiek išplitusi, kad gydytojai, laboratorijos, mokslo įstaigos negali be jos gyventi. Tų instrumentų patarnavimas esti teisingas, jeigu jie veikia tiksliai, be klūčių. Jų aptarnavimui reikia specialaus mokslo, nes kiekvienas instrumentas yra padarytas įvairiems tyrimams bei tikslams. Instrumentų taisytojų yra mažai, nes reikia ne tik elektronikos kurso, dėstomo institutuose ar universitetuose, bet ir specialaus aptarnavimo taisyklių bei visos sistemos žinojimo. Todėl specialistams moka 25-35 dol. į valandą.

Specialisto rankose instrumentai gali daug gero padaryti, nepatyrusių — daug blogo.

Kraujo matavimo instrumentas. Kraujo spaudimui matuoti gydytojai vartoja mechaninius įtaisus, bet paskutiniu laiku — vis daugiau elektroninius. Kiekvienas žmogus, sergantis ar sveikas, turi pasitikrinti kraujo spaudimą. Spaudimo matavimo instrumentas rodo augščiausią spaudimą ir kritimą, bet kiekvienas sveikas žmogus turi turėti 120/80. Elektroniniai matavimo instrumentai rodo skalę kraujo spaudimo krivulę, o gydytojų ausis per mikrofoną girdi širdies plakimą bei kraujo šniokštimą. Viduje yra ultrasoniniai detektoriai, kurie parodo abu skaitinius krivulės. Tam nereikia į žmogaus kūną įleisti jokių vaistų. Bet yra tokių instrumentų, kuriais kraujo spaudimas matuojamas, įjungiant į žmogaus kūną elektrodus. Hewlett-Packard instrumentai turi rodyti kraujo spaudimą 2.4 KHz ir 5 voltus signalo. Bet daugumas instrumentų sujungti su asiliskopu, kuris vaizdinėj lempoje rodo visus duomenis. Tokie rodo normalų spaudimą iki 200 mm Hg., taipgi žemiausią ir augščiausią kraujo pakilimus. Gydytojai sako, kad kraujo spaudimą matuojant, reikia bū-

ti ramiems. Jei prieš tai buvo ginčytasi ar fiziškai judėta, reikia viską pamiršti ir atleisti nervus.

Širdies pulso tikrintojas. Žmogus dažnai serga širdies liga, neina pasitikrinti, kol jį nukerta. Pasitikrinti dabar yra labai lengva. Elektroniniai įtaisai (ECG) per keletą minučių parodo širdies stiprumą ir plakimą. Vienas toks patikrinimas kainuoja iki \$30, tačiau vertas. Beveik visi didesni medicinos centrai tokius širdies tikrintojus turi. Gydytojai kartais daro tikrinimą du kartus, nes neretai instrumentai gali kiek "suklysti" dėl nukritimo voltažo, pakitėjimo paties instrumento dalių, ypač jų lempų — tranzistorių, kondensorių. Instrumentai turi būti specialistų bent kartą į mėnesį patikrinti.

Kaikiuriose ligoninėse širdies tikrintojai įrengti kiekviename kambaryje, kur daugiausia širdininkai gydomi. Jie sujungiami su ligoniais ir rodo, kaip plaka širdis, bei duoda signalus. Kartais, kai širdies plakimas silpnėja, pasigirsta švilpimo ženklai. Reikiša artinasi žmogaus gyvybei pavojus. Tada slaugės ir gydytojai bėga pas ligonį. Kartais naudojami širdies žadintojai-kirstukai, elektros smūgiai. Jei tie nepadaidė, slaugės panaudoja savo kumščius.

Nauji elektronikos instrumentai. Vakary Vokietijoje inž. R. Hass yra išradęs prietaisą, kuriuo galima iš toli girdėti žmogaus širdies plakimą. Aparatas toks jautrus, kad su juo galima silpnėja, pasigirsta švilpimo ženklai. Reikiša artinasi žmogaus gyvybei pavojus. Tada slaugės ir gydytojai bėga pas ligonį. Kartais naudojami širdies žadintojai-kirstukai, elektros smūgiai. Jei tie nepadaidė, slaugės panaudoja savo kumščius.

Yra ir daugiau išrastų įtaisų įvairiom ligom tirti ir su jom kovoti. Pavyzdžiui, išrastas elektroninis įtaisas "Pacemaker", kuris gali reguliuoti pulsės veikimą. Mercy ligoninėje, Čikagoje, jis buvo išbandytas pirmą kartą po operacijos 59 metų amžiaus pacientui. Dr. Hussey, dir-

Londono "Baltijos" ansamblio nariai koncerto metu. Jie dalyvaus tautinių šokių ir dainų šventėje Hamiltone š.m. spalio 11-12 d.d. Šiuo metu intensyviai ruošiasi tam didžiajam įvykiui

Bekompromisinė krikščionybė

kunigo Alfonso Grauslio knygoje "Šviesa tamsoje"

Kun. dr. A. Baltinis

Kun. Alfonsas Grauslys, autorius knygos "Šviesa tamsoje", už kurį gavo LK Mokslo Akademijos premiją

Kun. Alfonsas Grauslys vieniems iki šiol žinomas savo literatūriniais, pedagoginiais ir religiniais straipsniais "Naujojo Romuvojo", "Laiškuose Lietuviams" ir kitur. Tai šviesaus proto, didelio domėjimosi žmogus, pilnas troškimų duoti ką nors geresnio religinio ir kultūrinio gyvenimo plotmėse. 1971 m. pasirodė pirmoji jo knyga "Jieškau Tavo veido", kuri gerai žinoma mūsų skaitytojams. Antrąją knygą "Šviesa tamsoje" išleido "Krikščionis gyvenime" leidykla.

Apie šią antrąją knygą "Šviesa tamsoje" autorius sako: "Krikščionio gyvenimas — tai dalyvavimas Kristaus šviesoje: viskas jame turėtų būti Kristumi įprasminimas, jo monograma pažymėtas" (7 p.). Ji skaitytojui atrodo dar šiltesnė, gilesnė autoriaus pasiekto išvalgo. Todel jai paskirta LKM Akademijos kun. dr. Juozo Prunskio įkurtoji premija.

Knyga suskirstyta net į tryliką skyrių ir turi 455 puslapius. Jų palista labai svarbių krikščioniško gyvenimo klausimų, prie kurių dėl vietos stokos negalima čia sustoti. Išskelsime tik tuos, kurie mums atrodo svarbiausi.

Pirmame skyriuje autorius kalba apie suniektintą mūsų dienų žmogaus vertybę: "Žmogus virsta mažu rateliu didžioje kolektyvo mašinoje, pasidaro mini-žmogius — tokiau pat, kaip visi" (15 p.). Autorius kalba apie įvairius žmogaus suniekimo būdus: pornografiją, alkoholį, narkotikus. Ši suniektinta žmogus autorius nori gelbėti, todėl iškelia jo vertybę, ypač krikščionies didybę: "Jų, ypač šv. Pauliaus laiškų, tvirtinimu, tos didybės pagrindas yra ypatinga pakrikštytųjų artimybė Kristui" (29 p.). Autorius šią žmogaus Dievo malonės dėką, turėdamas savyje žmogišką ir dievišką prada, virsta "sutvertu dievu" (31 p.). Suvertas dievas yra prieštaravimas savyje. Dievas negali sutverti nei vieno, nors ir mažiausio dievo. Kas Jo, kaip Kūrėjo, yra pašaukta į bū-

bas Texas universiteto radioteorijos skyriuje, paskelbė, kad milžiniškas atomų skaldytojas paleidžia tokius spindulius, jog jie sunaikina 60% vėžio ląstelių ligoniuose. Juk esame daug kas skaitę, kad visa žemės gyvūnija turi savo elektronmagentinus laukus, elektros jėgas, bet mokslininkai dar tyrinėja, todėl ateityje reikia laukti naujų elektronikos instrumentų ne tik širdies, plaučių, vėžio, bet ir kitom ligom susekti bei gydyti. Taip pat V. Vokietijoje jau pagamintas rankinis elektroninis laikrodis, kuris ne tik rodo laiką, bet ir pakilus kraujo spaudimui duoda garsinį ženklą.

Ligoninėse įrengti 8 kanalų skopai, kur slaugės iš karto gali tikrinti 8 ligonius. Laboratorijose yra dideli defibratoriai ir kardioverteriai, kurie kontroliuoja energiją instrumentuose ir palaiko reguliarią veikimą kituose instrumentuose. Labai populiarius yra "Telex" modeliai, kurie užrašo į juosteles keturišiais keliais visus duomenis. Telermetriniai medicinos elektronikos instrumentai, sujungti su kitais, aptarnauja eilę ligoninių kambarių ir laboratorijas.

vimą, esmiškai priklauso nuo Jo, todėl nėra ir negali būti Dievas. Žmogus yra Dievo "išradimas", jo galybė ir meilės ženklas, bet joks minidievas.

Kalbėdamas apie krikščionies vertę, autorius iškelia krikščionies artumą Kristui. Į Kristų krikščionį įjungia Kristo sakramentas, todėl autorius, kalbėdamas apie Krikštą, prieina tokią išvadą: "Šv. Paulius, skelbdamas glaudų krikštijamųjų dalyvavimą didžiojoje Kristaus paslaptys: nukryžiuojame, mirtyje, palaidojime ir prisikėlime" (42 p.) suglaustai, trumpais ir preciziškais žodžiais aptaria Krikštą kaip pagrindą visam krikščioniškam gyvenimui.

Iš Krikšto autorius išveda bendrąją krikščionių kunigystę ir nurodo kuriose krikščioniško gyvenimo srityse ji reikišias. Čia jis išaiškina toki sunkų klausimą, kokių būdu jaunavedžiai gali teikti vienas antram Santuokos sakramentą: "Ši sakramentą vienas kitam teikdami — jaunavedžiai vykdo savo krikštą gautą bendrąją kunigystę" (67 p.).

Kalbant apie krikščionies vertę, negalima nesusiminti šios vertės praradimo pavojaus — nuodėmės. Nuodėmė autorius paliečia skyriuje "Sudužęs įsidus". Čia tarp kitko įdomi visuomeninė nuodėmės žala: "Todėl kai kas nešvarų darbą įvykdo, galbūt, jis aptemdo tūkstančių jam nežinomų žmonių širdis, su kuriais slaptingai susištas" (148 p.).

Kristaus kalno pamoksle išreikštosios mintys mūsų laikų žmonėms dažnai atrodo atvirkiškos, nepriimtinos, gyvenimui nepritaikomos, paradoksiškos. A. Grauslys jų nevengia. Jis neįieško kokios nors galimybės jų atskleisti, suminkštinti, bet ryžtingai, su giliu tikėjimu parodo, kaip Jėzaus pažadaai būtų galima įvykdyti ir mūsų laikais, mūsų suskilusiam, prieštaravimų ir aštrių lūžių pilname kasdieniškame gyvenime. Skyrių baigdamas, autorius pabrėžia, "kad palaiminimų pažadaai nėra vien amžinajam gyvenimui skirti, bet jie galioja jau čia žemėje" (209 p.). Tai labai teisingas jų supratimas.

Skaitant A. Grauslio knygą, džiugina jo minčių aštrumas, tikslingas priėjimas prie nagrinėjamo dalyko, aiški, dalykiška ir lengvai suprantama kalba ir, jei taip būtų galima pasakyti, bekompromisinis krikščionybės skelbimas.

A. Grauslio rašymo būdas beveik kiekvienam sakiny remiasi šv. Rašto teigimais ir tiesomis. Nėra jokio sentimentalus džiugavimo. Bet autorius, kaip daugelis dabar daro, remiasi ir dabarties garsenybėmis. Knygos gale trumpai aptaria juos, bet nepateikia jų parašytų veikalų; dažnai juos cituoja, bet niekur nenurodo, iš kur citatos

paimtos. Dėl šių priežasčių knyga blankiai atrodo. Naudojamųjų šaltinių nurodymas būtų žymiai pakėles jos vertę.

Negalima iškelti visų svarbesnių A. Grauslio knygos įžvalgų, bet atrodo, kad jų teisingumas yra nepaneigiamas. A. Grauslys skelbia rimtą, bekompromisinę krikščionybę, jis mus kviečia eiti "siauruoju keliu", grįžti į Kristaus Evangeliją, kovoti "gerąją kovą" ir rimtai pagalvoti apie tai, kokia didelė šiame pasaulyje yra nuodėmės ir blogio galia.

A. Grauslio knyga "Šviesa tamsoje" iš tikro yra vertinga knyga. Kiekvienam, kuris nori pagilinti savo krikščioniškąjį gyvenimą, patariama ją įsigyti ir perskaityti. Keliamieji klausimai yra aktualūs ir gali visus sudominti. A. Grauslys kalba aiškiai, sąžiningai ir atvirai, parodydamas, kad Kristaus Evangelija ir dabar yra tas tikrasis kelias į šviesą, tiesą, tikrąjį gyvenimą ir Dievo karalystę. Tarp krikščionių, kurie nori bręsti Kristaus mokslo šviesoje, ši gražiai išleistoji ir savo mintimis turtingoji knyga ras daug skaitytojų.

Alfonsas Grauslys, ŠVIESA TAMSOJE. Įrašus piešė Telesforas Vainas. Išleido "Krikščionis gyvenime" 1974 m. Atspaudė "Immaculata Press", ICC Putnam, Conn. 06260, USA. Kaina — \$8.

GENOVAITĖ UGIANSKIENE - AN-TANAITYTĖ, sopranas, gana plačiai reikšias savo koncertais JAV lietuvių kolonijose. Taip pat kviečiama dainuoti amerikiečių televizijos ir radio programose. Dainavimu meną ji studijuoja pas buvusią Lietuvos operos solistę Juzę Augaitę Filadelfijoje

VIKTORAS VILIIJA

Be Lietuvos

Man nėra toliu per Atlantą...

Minties laivu skrendu, skubu.

Kaip pilka gervė, baltas gandras

Lekiu virš Lietuvos laukų.

Bet peranksti, nėra pavasarių.

Laivų, laiminių, laukiamų.

O mano metai čia be esarų.

Tarp svetimų, tarp svetimų.

O kaip ten mano senos pilys?

Kaip idealai, ateitis?

Žiūriu po plyšį, nes Maskvinis

Man užtrenkė tėviškės duris.

Daugiau nei trisdešimt pavasarių

Pralaidau aš su ja be jos,

Kanadoje einu kaip basas

Be Lietuvos, be Lietuvos!

Atsiūsta paminėti

Jonas Aistis, KANAUNINKAS JUOŽAS TUMAS VAIZGANTAS. Atspaudas iš LKM Akademijos "Suvažiavimo Darbų" VIII tomo, 37-50 psl. Roma, 1974 m.

Lietuvių Dienos nr. 6, 1975 m. birželis. Mėnesinis žurnalas lietuvių ir anglų kalbomis. Leidžiamas ir administratorius — Anthony F. Skirius, 4364 Sunset Blvd., Hollywood, Cal. 90029, USA.

ALMANACH POLONII 1975. Lenkiškas almanachas, iliustruotas spalvotomis nuotraukomis. 272 psl. minkštai viršelis. Leidėjo adresas: Polonia, 00-322 Warszawa, Krakowski Przedmiescie 64, Poland.

Tėviškės Žiburiai • 1975. IX. 18. — Nr. 38 (1337) • 5 psl.

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

LIETUVIŲ FOTO ARCHYVAS, vadovaujamas Algimanto Kežio, SJ, konkursinę lietuvių fotografų parodą šiemet rengia lapkričio 21-30 d.d. Čikagos Jaunimo Centre. Kaip ir ankstesnėse parodose, nuotraukos bus suskirstytos į dvi grupes — spalvotų ir nespaltvotų (juoda-balta). Spalvotos gali būti pagamintos laboratorijos, nespaltvotos turi pagaminti pats fotografas. Minimalus nuotraukos dydis — 8" x 10", bet pagaidaujama didesni. Parodai siunčiamos nuotraukos turi būti priklijuotos ant kartono arba įremtos. Kitoje pusėje reikia užrašyti fotografo vardą, pavardę, adresą ir nuotraukos pavadinimą. Iš kiekvieno fotografo laukiama ne daugiau kaip 10 nuotraukų, bet parodoje galima dalyvauti ir su mažiau. Prie siunčiamų nuotraukų reikia pridėti ir jų kopijas, kurios skiriamos albumui "Paroda '75". Siemet bus išleistas pernykštės parodos albumas "Paroda '74". Atsiųstas nuotraukas parodai atrinks vertintojų komisija, ir kita komisija paskirs premijas. Jomis bus įvertintos ne atskiros nuotraukos, o visos parodoje dalyvaujančio fotografo darbas. Spalvotų ir nespaltvotų nuotraukų grupėms numatytos paties dydžio šešios premijos: I — \$150, II — \$100 ir III — \$50. Nuotraukų laukiama iki lapkričio 15 d. šiuo adresu: A. Kezys, SJ, 2345 West 56th St., Chicago, Ill. 60630, USA. Dalyvavimo mokestis — \$3.

GYDŪNO JAUNIMO FONDAS, priklausančis Akademiniam Skautų Sąjūdžiui, stipendijomis remia mūsų studijuojantį jaunimą. Pagrindinis lėšų teikimo šaltinis yra kalėdinės sveikinimo atvirutės. Fondo valdyba paskelbė kalėdinių atviručių konkursą, kuriame kviečia dalyvauti visus lietuvius dailininkus. Laukiama vienos, dviejų ar trijų spalvų piešinių, pritaikytų 3 1/4 x 6 1/4 formatui. Konkursu laimėtojas skiriamos trys premijos: I — \$100, II — \$75, III — \$50 (? — spaudai išsiuntinė-tame pranešime tik \$5). Dailininkai savo piešinius šiam konkursui prašomi skubiai siųsti šiuo adresu: Vydu-nas Youth Fund, c/o V. P. Mikūnas, 3425 73rd St., Chicago, Ill. 60629, USA.

DIENRASTIS "DRAUGAS" paskelbė XXV romano konkursą, kuriam \$1.500 premija paripino mecenatas Zigmas Umbraūnas. Romano siužetą pasirenka patys autoriai. Rankraščiai turi būti parašyti mašinėle ir sudaryti nemažiau kaip 200 romaninio formato puslapių. Konkursui siunčiami romanai pasirašomi slaptyvardžiu, autoriaus vardą, pavardę ir adresą pridedant atskirame užklijuotame voke. Ant jo užrašomas slaptyvardis ir romano pavadinimas. Vertintojų komisija atplėš tik laimėjusio autoriaus voką. Romanai iki š.m. lapkričio 1 d. siunčiami Dailiosios prozos konkurso komisijai, Draugas, 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629, USA. "Draugas" rezervuojasi teisę premijuotą kūrinių be papildomo atlyginimo autoriui skelbti savo puslapiuose ir išleisti jo pirmąją laidą.

LIETUVIŲ KATALIKŲ MOKSLO AKADEMIJA paskirs tris \$1.000 premijas už 1975 m. mokslinius bei religinius veikalus ir už žurnalistinį darbą. Šių premijų mecenatas — čikagietis kun. dr. J. Prunskis. Kandidatus premijoms motyvuotu raštu gali siųlyti visi lietuvių akademijos pirm. kun. prof. A. Liūmaitis, SJ, Piazza della Pilotta 4, 00187 Roma, Italy. Kun. dr. J. Prunskio paripunktą \$500 premiją už 1975 m. visuomeninę veiklą paskirs Pasaulio Lietuvių Katalikų Bendrija.

PASAULIO LIETUVIŲ BENDRUOMENES valdyba yra pasiryžusi surinkti adresus visų laisvojo pasaulio lietuvių, baigusiu augstąjį mokslo (universitetą, kolegiją ar institutą) ir prašo pavienius asmenis ir organizacijas siųsti tuos adresus J. Kavaliūnui, P.O. Box 438, Beverly Shores, IN 46301, U.S.A. Tokio adreso mums daugeliui atžvilgiu reikia, ir su talka jį galime sudaryti.

KALIFORNIJOS LIETUVIŲ DIENA, kurią Los Angeles mieste rengia Lietuvių Bendruomenė, bus skirta M. K. Čiurlionio šimtajam gimtadieniui paminėti. Rugsėjo 20, šeštadienį, 7.30 v.v., King Junior mokyklos salėje, 4021 Fountain Ave., bus suvaidinta Jurgio Gliados drama "Čiurlionis", režisuota D. Mackialienės. Rugsėjo 21, sekmadienį, 10.30 v.v. — pamaldos Sv. Kazimiero šventovėje, 1.30 v. — akademija parapijos salėje. KFAC AM radio stotis rugsėjo 22, pirmadienį, 7 v.v., transliuos M. K. Čiurlionio muziką.

"GIEDROS" KORPORACIJA tarp-tautinius moters metus paminės sol. Dailios Kūčienės koncertu spalio 5 d., 3 v.p.p., Čikagos Jaunimo Centre.

HAMILTONO LIETUVAIČIŲ CHORAS "AIDAS", vadovaujamas sol. V. Verikaitio, spalio 18 d. iš Kanados atvyks į Klevelandą. Choro koncertą Dievo Motinos Nuolatinės Pagalbos parapijos salėje rengia Vysk. M. Valančiaus lituanistinės mokyklos tėvų komitetas.

K. STEPONAVICIAUS vadovauja-mas Čikagos lietuvių choras "Pirmyn" rugsėjo 7 d. pradėjo naujojo sezono repetitijas. Pagrindinis dėmesys tenka F. Lehoro operetėi "Grafas Liuksemburgas", kurią norima pastatyti sekantį pavasarį.

M. K. ČIURLIONIO nuomėnais truksiantį 64-rių kūrinių parodą at-daryta Maskvoje, Tretjakovo galeri-joje. Tarp Maskvon išvežtų darbų yra "Pavasario sonatas", "Žiemos", "Zodiako ženklų" ciklai, "Karalių pasaka" ir "Auka". Simtojo gimta-dienio minėjimais bus pradėti rugsė-jo 19 d. Kauno muzikiniame teatre akademija - koncertu, dalyvaujant kompozitoriams, dailininkams, muzikologams, rašytojams, M. K. Čiurlionio kūrinių atlikėjams. Muzėjuje jau atidaryta paroda, kurioje išstatyti fonduose saugoti M. K. Čiurlionio grafikos bei tapybos kūriniai, nauja fotomedžiaga. M. K. Čiurlionio minėjimas Vilniuje įvyks rugsėjo 22 d. naujausios operos ir baleto teatre, o Vilniaus dailės muzėjuje rūnuose bus atidaryta Lietuvos dailininkų paroda, telkianti jo atminimui skirtus kūrinius. Didžiąsias Maskvos teatre šimtasias M. K. Čiurlionio gimta-dienis bus paminėtas spalio 2 d. Su-kakties išvakarėse prie M. K. Čiurlionio namelio Druskininkuose bus pastatytas skulptoriaus K. Švažo su-kurtas marmorinis didžiojo mūsų menininko biustas, Druskininkų centre — skulptoriaus V. Vildžiūno paminklas M. K. Čiurlionio.

FORTEPIJONINIS MUZIKOS KONCERTAI Druskininkuose šią va-sarą buvo skirti M. K. Čiurlionio šimtosioms gimimo metinėms. Jo kū-rinius muzėjum paverstame namelyje atliko tarpspublikinių M. K. Čiurlionio pianistų kokursų laurea-tai ir diplomantai. Sukakties progą koncertų programos buvo papildytos kitų lietuvių kompozitorių čiurlio-niškos tematikos kūrinių — V. Bar-kauskio "Legenda apie Čiurlionį", V. Montvilos "Pagerbimu", S. Vainiūno pjesėm iš siuitos "Gimtinės pievos".

PETRAS JUODELIS, muzėjininkas, menotyrininkas ir literatūros kritikas, mirė rugpjūčio 24 d., sulaukęs 66 metų amžiaus. Velionis buvo baigęs Kauno "Aušros" berniukų gimnaziją, slavišką studijąves Kauno ir Vilniaus universitetuose, mokytojavęs Virbalyje, Panevėžyje ir Vilniuje. Pokaryje dirbo Lietuvos dailės muzėjuje Vilniuje. Čia jis paruošė mokslinius katalogus "Lietuvos dailė 1907-40", "Lietuvos dailė XVI-XIX a. Tapyba ir skulptūra", albumą "Lietuvos tapyba XVI-XIX a.", kurį išleido "Vaga". Paskutinis jo darbas, užbaigtas jau ligoninėje — Lietuvos dailės muzėjuje saugomų V. Europos dailės rinkinių mokslinis katalogas.

CENTRINIS LIETUVOS KINO FOTO - FONODOKUMENTŲ ARCHYVAS Vilniuje persikėlė į architektų L. Račkauskio ir J. Kasperavičiaus suprojektuotą keturaugtį pastatą Nemeniškių plento pradžioje. Archyvas buvo įsteigtas prieš dešimt metų kaip centrinio Lietuvos archyvo skyrius. Jame dabar saugomi visi lietuviški dokumentiniai filmai, kino apybraižos, prieškarinės ir pokarinės kino kronikos, kurių seniausia yra užfiksuoti Kaune 1924 m. įvykusią dainų šventę. Filmy saugykla, įrengta rūšyje, yra aprūpinta automatinio oro temperatūros reguliavimu, žiemą ir vasarą užtikrinančių 8 laipsnių šalčio. Priešgaisrinis skyrius archyvo direktoriaus A. Žebos prieš septynerius metus suorganizuota mokslinė taryba. Archyve taipgi norima suteikti 200.000 garso įrašų vienetų, 250.000 fotodokumentų. Čia kaupiami ir filmai bei magnetofono įrašai, įamžinantys žymiuosius žmones.

KAUNO IR KLAIPĖDOS DRAMOS TEATRAI paskutinę rugpjūčio savaitę apskaitė gastrolėmis. Klaipėdiečiai į Kauną atvežė jauno poeto Juozo Marcinkevičiaus debiutinę dramą "Čičinskas", J. Grušo "Barbora Radvilaite", B. Sruogos "Milžinio paukšmė", italo M. Fremo komediją "Duryų pyška" ir V. Rozovo dramą "Amžinai gyvi". Kauniečiai Klaipėdon atvyko su A. Keturakio komedija "Amerika pirtyje", K. Sajos "Mediniais balandžiais", H. Išseno "Nora". V. Lencevičiaus režisuota "Amerika pirtyje" buvo suvaidinta ir Palangoje, kur prieš 76 metus ja buvo pradėtas pirmasis profesinio mūsų dramos teatro pulsapis.

JAUNŲJŲ KERAMIKŲ STOVYKLOJE Kerkinėje dalyvaavo 7 dailininkai. Žymiajam puodžiui P. Giedrai mirus, jaunieji keramikai dabar telkiasi ankštoje M. Millausko dirbtuvėje, ribojančioje stovyklos dalyvių skaičių. Stovykloje sukurtų kūrinių vertingumo pirmavo K. Mazurienė, P. Mazuras, T. Jankauskaitė, A. ir A. Viskociai. Dailių darbų buvo atrinkta sąjunginei keramikos parodai.

VILNIAUS RADIJO POEZIJOS TEATRAS suvaidino H. Vancėvičiaus režisuotą Justino Marcinkevičiaus dramatiškąją poemą "Herolda arba Prometėjo pasmerkimas". BULGARŲ ŽURNALAS "PARALELI" du vidurinius puslapius paskyrė Panevėžio dramos teatrui. Skaitytojus su juo supažindina M. Vladosovo straipsnis "Miltinio teatro", iliustruotas gausiomis spektaklių nuotraukomis. V. Kst.

PROGRESS

REAL ESTATE LTD.

1072 Bloor St. W. Tel. 534-9286

Perkant ar pardudant nekilnojamą nuosavybę

visada Jums sąžiningai patarnaus

S. JOKUBAITIS

Tel. 534-9286 — namų: 537-2869

LIETUVIO SAVININKO VAISTINĖ

MARGIS DRUG STORE

JOHN V. MARGIS, Phm. B.

408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944

PRIIMA "ONTARIO DRUG BENEFIT" RECEPTUS.

VAISTAI, KOSMETIKOS PREKĖS IR KT.

NEMOKAMAS PRISTATYMAS I NAMUS

Prisikėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvas

999 College St., Toronto, Ont. • Tel. 532-3400
M6H 1A8

AKTYVAI — virš 8 milijonų dolerių

KASOS VALANDOS:	MOKA UŽ:
Pirmadieniais 10-3	term. indėlius 1 metų 8½%
Antradieniais 10-3	pensijų s-tas 8¼%
Trečiadieniais uždaryta	taupomąsias - savings s-tas 7½%
Ketvirtadieniais 10-7	depozitų - čekių s-tas 6%
Penktadieniais 10-8	DUODA PASKOLAS:
Šeštadieniais 9-12	asmenines 9½%
Sekmdadieniais 9.30-1	nekiln. turto 9½%

Skyrius ANAPILYJE veikia sekmdadieniais —
9.30 v.r. iki 1 v.p.p.

Nemokama visų narių gyvybės drauda pagal santaupų dydį iki \$2,000, asmeninių paskolų, mirties ir invalidumo atvejais — iki \$10,000. Pardudoma "American Express" kelionių čekius ir pinigines perlaides. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. • Mūsų tikslas — ne PELNAS, bet sąžiningas PATARNAVIMAS lietuviams.

F. SENKUS REAL ESTATE

21 Lumbervale Ave. • Tel. 533-4414

AUTORITE SALES and SERVICE

Telefonas 531-1305 1636 Dundas St. W.
ir Bloor Autorite Garage, 296 Brock Ave. (tarp Dundas ir College)

- Sąžiningas ir patikimas patarnavimas.
- Visi automobilių mechaniniai taisymai.
- Sniginės ir paprastos padangos, Michelin, B. F. Goodrich, Radial ir kt.

Sav. FRANK PETTIT

NUO LŪŠNOS IKI DANGORAIZIO!
Verslo bei pramonės pastatų elektros
įrengimai, priežiūra ir kiti darbai

ELEKTROS RANGOVAS

Tel. 925-7716 Petras Prakas
Visi darbai atliekami GERIAUSIAI

AR TURITE SUNKUMŲ SUPRASTI KĄ REIŠKIA GYVYBĖS DRAUDA?

Klauskite mane apie:

- pajamų mokesčių atskaitas
- pensijų planus
- taupomuosius lăkštus
 - invalidumo pajamas
 - nuosavybių draudą
 - šeimos apsaugą
- Studentų draudos fondus mokslui eiti

Juozas Eimis Ramas

Canadian Premier Life Raštinė: 363-7881
2 Carlton St., suite 714 Namai: 766-5857

STEPHAN'S FURS 406 Roncesvalles Ave. telefonas 536-5936

Pardudami kailiniai apsiustai ir įvairaus kailio kepurės. Priimami užsakymai. Daromi pataisymai bei persiuvimai.

DUFFERIN RADIO AND TV

SALES AND SERVICE
Taisomi televizijos, HI-FI ir radijo aparatai. • Pardudamos lempos ir baterijos. • Pritrys specialistas su ilga praktika.

1000 College St. • LE 1-3074 • Sav. P. Užbalis

P. ir T. SERVICE CENTRE garažas

(1862 Mattawa Ave., Mississauga, L4X 1K1, tel. 279-4371)
Važiuoti į vakarus Dundas St. W. nuo 427 kelio 1 mylia, sukti kairėn prie pirmųjų šviesų (į pietus) Wharton Way, važiuoti Wharton Glen gatve tiesiog į garažą.
• Sąžiningai atliekame visus automobilių mechaniskus pataisymus. • Savininkai: A. Paškevičius ir J. Tamošiūnas

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

bar reikia naujo vado ir kurie, deja, neturi nė vieno tokio kalibro politiko, kaip J. Turneris.

Ontario premjeras W. Davis rinkiminio vajuas įkarštyje paskelbė naftos kainų užšaldymo pratęsimą iki š.m. lapkričio 15 d. Federacinė vyriausybė bendrovėms buvo leidusi padidinti naftos kainas 5 centais už galioną. Be Ontario, kainų užšaldymą taipgi yra įsivedusios Manitobos, Britų Kolumbijos ir N. Skotijos provincijos. Ši priemonė tėra laikinio pobūdžio. Tai pripažįsta ir pats premjeras W. Davis, galutinio sprendimo žadantis įieškoti tada, kai C. Isbisterio vadovaujama karališkoji komisija paskelbs naujausius naftos kainų tyrimo duomenis.

Toronto, Ontario

Prisikėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvo balansas š.m. rugpjūčio 31 d. pasiekė \$8,701,765.00. Šiais metais aktyvai padidėjo \$1,569,503.00. Federacijai Kanados bankui pakėlus palūkanas iki 9%, komerciniai bankai tuojuo pakėlė palūkanas už paskolas iki 12-13%, už santaupas — nuo 6½% iki 7¼%. Mūsų kooperatyvas nuo kovo 1 d. moka už taupomąsias sąskaitas 7½%.

Artėjant metų pabaigai, patartina atidaryti ir papildyti registruotas pensijų taupymo sąskaitas. Jų įnašai atleidžiami nuo pajamų mokesčių. Už šias sąskaitas mes mokame 8¼% ir neimame jokių patarnavimo mokesčių.

Netrukus bus galima atidaryti registruotas namams įsigyti taupymo sąskaitas, kurių įnašai iki \$1000.00 yra atleidžiami nuo pajamų mokesčių. Smulkesnės informacijos apie šį planą bus paskelbtos vėliau.

Kredito kooperatyvų valdžios inspektorius tikrino mūsų įstaiigos atskaitomybę ir raštu pranešė, kad finansinis stovis yra labai geras, sąsąkaityba pavyzdingoje tvarkoje.

Padidėjus operacijoms, mūsų įstaigai reikalinga tarnautojų (as). Suinteresuotus prašome kreiptis į vedėją.

J. Varanavičius, vedėjas

Daugiakultūrių reikalų ministerio J. Munro pranešime spaudai rugsėjo 15 d. skelbiama, kad tarp kitų tautinių grupių kultūrinių vienetų paskirta \$2,800 parama lietuvių grupei "Gyvataras". Pastarasis tos paramos buvo prašęs paruošti dviem instruktoriam savajai šokėjų grupei, kad galėtų dalyvauti įvairiuose festivaluose.

PADĖKA

Nuoširdžiai dėkojame už mums su-ruošą staigmeną-vašes mūsų vedybinio gyvenimo 25-rių metų proga, įteiktas gėles ir brangias dovanas. Ypač nuoširdus ačiū rengėjams, mūsų vaikams, visiems dalyviams ir tiems, kurie negalėjo dalyvauti, bet atsiuntė dovanas. Dėkojame kun. Benediktui Bagdonui, OFM, už sveikinimus, kun. klebonui A. Simanavičiui, OFM, už dovaną, "Tėvynės prisiminimų" radijo programos vedėjų J. R. Simanavičiui už sveikinimus radijo bangomis.

Jūsų parodytas nuoširdumas mums brangia diena liks neužmirštamai mūsų širdyse.

Jūs —
J. J. Ignatavičiai

PADĖKA

Nuoširdžiai dėkoju už netikėtai ir įspūdingai suruoštą man pobūvį kūdikio laukiant. Ypatinę padėką reiškiu rengėjoms p.p. Pajaujūnei, Pečiulienei, Kekienei iš Hamiltono ir visoms prisidėjusioms: p. p. O. Azubalienei, V. Balaišienei, J. Bacevičienei, G. Bacevičienei, G. Baliūnienei, A. Čirušienei, O. Derliūnienei, Dirmantienei, A. Dobilienei, M. Genčiūvienei, O. Kiršinienei, A. Kuncaitenei, A. Krūžikienei, L. Krakauskienei, Z. Kazlauskienei, A. Kazlauskienei, J. Liutkienei, I. Matušaitienei, O. Marcinkavičienei, N. Nevelytei, N. Grigutytei, M. Nevarauskienei, B. Prakupienei, A. Stungurienei, Z. Vinskienei, R. Vinskaitei, E. Zabulionienei, A. Zakevičienei, R. Bekerienei, D. Mačienei, L. Balytėnei, O. Gudelienei, K. Rudaitienei, E. Juknienei, L. Langienei, E. Girdvai-
nienei.

Visoms nuoširdžiai dėkoju —
Giedra Slaboševičienė

ADVANCE REAL ESTATE Ltd.

Toronto Real Estate Board narys

1055 Bloor Street West

Rezidenciniai — komerciniai — investicijos — mortgičiai
įkainojimas — namų drauda

A. (BLUE) BLIUDŽIUS

Telefonai: 534-9246 namų 537-2291

A+A

JONUI JUODAGALVIUI mirus,

nuoširdžiai užjaučiame jo žmoną MARIJĄ, dukrą
ALDONĄ POCIENĘ ir sūnų ALGIRDĄ su šeimomis —Jonas ir Paulina Butkai
Bronius Misius
Augustinas Kudirka

London, Ont.

A+A

ANTANUI MAŽEIKAI

mirus, seserį E. DULKIENĘ ir seserį LIUTKEVI-
ČIENĘ su jos vyru bei kitus artimuosius
nuoširdžiai užjaučia —

K. J. Blekaičiai

S. J. Blekaičiai

SPORTAS

SPORTAS VISUR

Baltiečių golfo turnyras įvyks rugsėjo 28 d., 11 v.r., Glen Cedars aikštyne. Turnyras bus individualus ir komandinis. Jame dalyvaus estų, latvių ir lietuvių golfininkai. Glen Cedars aikštynas yra už Markham į rytus nuo 7 greitkelio.

Baltiečių ir lietuvių plaukymo pirmenybės įvyks spalio 19 d. Klevelande. Rengia LSK Zaibas. Lietuvių pirmenybės bus išvestos iš tų pačių varžybų. Dalyvių skaičius neribotas, ir visi lietuvių plaukikai kviečiami dalyvauti. Pirmenybės bus vyrų, moterų ir jaunių bei mergaičių klasėse. Jaunių ir mergaičių bus sekančios klasės: 13-14 metų, 11-12 metų ir žemiau 10 metų. Klubams yra išsiuntinėta pirmenybių programa. Platesnė informacija bus pasistga gavus registracijas. Lietuvių dalyviams nakvynės gali būti parūpintos pas Klevelando lietuvių, jei kas norėtų.

SALFAS Lengvosios Atletikos ir Plaukymo Komitetas

VYČIO ŽINIOS

Atviros Kanados stalo teniso pirmenybės, kurios įvyko CNE parodos metu, Vyčio stalo tenisininkams nebuvo sėkmingos. Į šias pirmenybes dabar suplaukia pasaulinio masto stalo tenisininkai, ir sunku pasiekti ypatingų laimėjimų. Geriausiai šiose pirmenybėse pasirodė F. Nešukaitytė, kuri moterų A klasėje laimėjo I vietą. V. Nešukaitytė augščiausioje moterų klasėje pusbaigmyje pralaimėjo korėjietei In-Sook-Na. Korėjietė yra žaidusi Korėjos komandoje, kuri pasaulio pirmenybėse laimėjo I vietą. G. Nešukaitytė laimėjo dvi antras vietas. 15 m. klasės baigmėje, neatidžiai žaisdama, pralaimėjo silpnesnei torontietei L. Aerst. 17 m. klasės baigmėje pralaimėjo B. Plučaitė. Stalo teniso treniruotės Lietuvių Namuose pradėdamos šią savaitę. Tikslus laikas ir diena bus pranešta vėliau.

Lengvosios atletikos treniruotės pradėdamos rugsėjo 16 d., 7 v.r., West Toronto, S. mokyklos stadione. Antrą vietą A klasėje laimėjo A. Siminkevičius su 85 smūgiais. Kitos geresnės šio turnyro pasekmės: A. Stauskas 84, A. Banelis 87, A. Simanavičius, H. Stepaitis ir V. Siminkevičius po 91, A. Supronas 92, M. Ignatavičius ir Alz. Kuolas po 93, S. Kėkštas, V. Balsys (B) po 94, R. Strimaitis 95. B klasėje I v. laimėjo A. Stauskas, II — A. Banelis. C klasėje I v. pagal išlyginamuosius smūgius laimėjo V. Balsys (I) 78; II v. dalijosi S. Rukša, V. Vaitkevičius ir V. Pulkys po 80. Moterų klasėje su palyginus gera psekme šiam aikštynui pirmoji buvo G. Kuchalskienė 108. Nesisekė E. Kėkštienė, kuri užbaigė su 124. Svečių dovana, pagal išlyginamuosius smūgius, atiteko jaunajam V. Paukščui — 71. Turnyrą sklandžiai pravedė sekcijos vadovai S. Rukša ir R. Vaitkevičius.

Tarpusavio golfo turnyre sužais-tos tik dvi rungtynės. Atviro turnyro metu Georgetown aikštyne A. Supronas nugalėjo J. Žuką. S. Ruk-

ša — V. Pulkys rungtynės baigėsi lygiomis, tačiau burtų keliu laimėjimas atiteko S. Rukšai. Sekančias rungtynes privalo žaisti A. Banelis — S. Rukša ir M. Ignatavičius — R. Kymantas. Dar liko žaisti 7-8 rungtynes, tačiau dalyviai prašomi neužtešti žaidimų iki vėlyvo sezono.

Sezono uždarymo golfo turnyras įvyks Hornby Towers aikštyne spalio 19 d., 11.30 v.r. Visų klubų golfininkai kviečiami dalyvauti. Turnyrą ruošia Vyčio golfo sekcija. Sezono užbaigai sekcija dar numato užbaigtųjų pobūvį lapkričio-gruodžio mėn. A. S.

Ateitininkų žinios

Vyr. moksleivių valdybą šiais metais sudaro: Rima Gustaintytė — pirm., Birutė Nakrošytė — vice-pirm., nariai — Audrius Stundžia, Kristina Norkutė, Giedrė Čepaitytė ir Rūta Girdauskaitė. Kuopos globėja — Gabija Juozapavičiūtė, dvasios vadovs — kun. A. Prakas.

Planuojant metų veiklą ypatingas dėmesys turėtų būti atkreiptas į ateitininkų pagrindinę misiją. Kun. St. Yla, kalbėdamas apie ateitininkų misiją ("Ateitis" 5 nr.) rašo: "Mums vis dar sunku suvokti, kad esminiai dalykai yra sąjūdinių momentais ir kristocentrinis akcentas. Jei stovėsime ant kristocentrinio pagrindo, tai ir mūsų misija turėtų būti aiškiau aptarta ne vien visuomeniniu-kultūriniu požiūriu, bet ir dvasiniu-kristiniu. ... Mūsų sąjūdžio misija turėtų artėti į Kristaus misiją."

Studentų Ateitininkų Sąjungos suvažiavimas įvyks Detroito spalio 18, šeštadienį. Smulkesnės informacijos bus paskelbtos vėliau. SAS valdyba

Skautų veikla

• Romuvoje egzaminus į I skautų patrymo laipsnį išlaikė L. Radzevičiūtė, R. Pilipavičiūtė, R. Tamulionytė, A. Bireitaitė, J. Bireitaitė, G. Mažeikaitytė, j II I. D. Petkutė, D. Marcytė, D. Valiukaitė, V. Valiukaitė, L. Siminkevičiūtė, V. Valiukaitė, j III I. — R. Jonikaitė, L. Radzevičiūtė, L. Žilinskaitė; j II jaun. skautų I. — R. Jurkutė, D. Kalendraitė. Pastaroji gavo lakstin-galos ženklą.

• Norinėms stoti į "Satrijos" tun-tą kreipiasi pas tunt. S. D. Keršienę, tel. 762-5521 arba pavaduotoją V. Grybieneį tel. 532-7284. Mergaitės priimamos nuo 6 m. amžiaus.

• Į vyr. sl. laipsnį Romuvoje pakeltos D. Garbaliuskienė, V. Grybiene; j sl. I. — V. Gačionytė, D. Melnykaitė, V. Turūtaitė; j psl. I. — O. Radzevičienė, R. Pilipavičiūtė, J. Bireitaitė, D. Urbaitytė (iš Klevelando).

• Vyresniųjų vadovų Gilwellio kursuose Atlanto rajone rugpjūčio 16-23 d.d. dalyvavo ir praktiškąją dalį baigė v. s. VI. Morkūnas. Šiuose amerikiečių skautų suorganizuotuose kursuose dalyvavo 12 lietuvių skautininkų iš įvairių JAV vietovių. Instruktorių grupėje dirbo v. s. A. Saulaitis ir v. s. C. Kililius. Sveikiname šiuos kursus baigusius vadovus.

• Romuvos stovykloje Mindaugo dr-vės varžybose I v. laimėjo E. Slapšys, surinkęs 427 taškus, II v. — V. Simkus — 403 t., III v. — A. Radzevičius 349 t. Visi jie yra iš "Sakalų" skilties, kuri ir skilčių grupėje liko pirmoji.

• Ruošimės bazarui! Jis bus lapkričio 15 d. Prisikėlimo salėse. C. S.

Studentų žinios

Kviečiame visus studentus dalyvauti pirmame TULSK susirinkime, kuris įvyks antradienį, rugsėjo 23 d., St. Michael's (U of T) patalpose (Brennan Hall — Students Lounge). Programoje: 1. Simpoziumas — mintys studentų, buvusių šią vasarą Lietuvoje; 2. rinkimai — 6-to TULSK valdybos nario (member at large). Visi kviečiami kandidatuoti. Jeigu turite klausimų, prašom paskambinti Vytaui Mickevičiui 923-0816.

PARDUDAME LIETUVISKUS
SŪRIUS, estiką duoną. Didelis
mėsos gaminių pasirinkimas.
SUPERIOR SAUSAGE CO.
1004 Dundas St. West,
Toronto. Tel. 531-8422

REAL ESTATE

Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate narys

Telefonai: 536-2738 • 536-2664 • 1611 BLOOR St. West
PARDAVIMAI HIGH PARK RAJONE

QUEBEC — BLOOR, atskiras, 7 kambariai per 2 augštus, plius platus ir gilus sklypas, nauja šildymo sistema, pilnai įrengtas rūsys, privatus įvažiavimas; greitai galima užimti; savininkas gyvena Vankuveryje; įmokėti apie \$10,000.

ALHAMBRA GATVĖ, atskiras 5 butų namas 14 kambarių (5 kambariai pirmame augšte savininkui), pajamos už kitus 4 butus — \$125 j savaitę; savininkas ima atgal vieną mortgičių 10%; įmokėti apie \$30,000.

ALHAMBRA GATVĖ, atskiras, 10 kambarių, pajamų namas, 3 prau-skylos, užbaigtas rūsys, vandeniu šildomas; 9% mortgičius; įmokėti apie \$20,000.

ARTI DUNDAS GATVĖS, atskiras, 6 kambarių medinis namas, labai gražiai ir moderniai įrengtas, privatus įvažiavimas; prašoma kaina tik \$46,900.

PORT CREDIT, k. tik pasiūlytas parduoti gražus, naujas vienaugštis, 8 kambariai, elektra šildomas, privatus įvažiavimas, garažas; prašoma kaina tik \$69,900.

60 MYLIŲ UŽ TORONTO, 100 akrų ūkis, parduodamas gana pigia kaina; teirautis pas St. Dargį.

SKUBIAI REIKALINGI NAMAI PARDAVIMUI

A. L. GARBENIS

Namų tel. HU 9-1543

STASYS DARGIS

Namų tel. 248-9196

Taupyk ir skolinkis

Pirmutiniame ir didžiausiame
TORONTO LIETUVIŲ
KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKA:	IMA:
8½% už 1 m. term. dep.	9½% už asm. paskolas
7½% už taupymo s-tas	9½% už mortgičius
8¼% už pensijų planą	
6% už čekių s-tas (dep.)	

AKTYVAI virš 11 milijonų dolerių

Asmenines paskolas duodame iki \$10,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto. Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydyje, bet nedaugiau \$2,000. Asmenines paskolas mirties atveju apdraustos iki \$10,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas — pinigines perlaides, kelionės čekiai (American Express) Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgičiai.

KASOS VALANDOS: pirmadieniais — nuo 10 val. ryto iki 6 val. vakaro; antradieniais ir trečiadieniais — nuo 10 val. ryto iki 3 val. po pietų; ketvirtadieniais — nuo 10 val. ryto iki 6 val. vakaro; penktadieniais — nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta).

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West, Telefonas 532-8723 Toronto, Ontario, M6P 1A6

ED. KONDRATAS, siuvėjas

Individualūs užsakymai, pasiūtos eilutės, sportiniai švarkai ir kelnės (slacks) iš šių medžiagų: vilnonių, ožkinės vilnos (mohair), megztinės (double knit), sintetinės medžiagos (Fortrel, Terylene)

1113 Dundas St. W., • Tel. 533-5454
Toronto 3, Ontario • Lietuviams daroma
TORONTO 3, ONTARIO • NUOLAIDA

YOUNG a. BIGGIN LTD. REALTOR

10 pardavimų įstaigų Toronto rajonuose
Jei planuojate pirkti ar parduoti nekilnojamą nuosavybę, mielai jums patarnaus

VYT. V. GIRDAUSKAS

Patarnaujame nuosavybių pirkimo bei pardavimo reikaluose ir MISSISSAUGA apylinkėse
1576 Bloor St. West • Telefonai: Įstaigos: 537-3431
Toronto 165, Ontario • 537-3433

LITHO-ART SPAUSTUVĖ

Įvairūs spaudos darbai: leidiniai, programos, visi verslo bei reklaminiai spaudiniai
971 College St., Toronto 4, Ontario
Telefonas: 533-4363
LIETUVIAI SAVININKAI

R. CHOLKAN & CO.
LTD. REALTOR
REAL ESTATE —
GENERAL INSURANCE

KINGSWAY, puikus 5 butų pastatas, 3 ir 2 miegamųjų, didžiuliai kambariai; balkonai išsena į parką; 5 garažai su privačiu įvažiavimu, vienaugščio didumo butai, netoli susisiekimo; apie \$40,000 įmokėti, atvira skola; retai pasitaikantis pirkinys.

ROYAL YORK — BLOOR, gražus 6 kambarių vienaugštis, užbaigtas rūsys su baru, garažas su privačiu įvažiavimu, viena atvira skola. JANE — BLOOR, apynaujis, gražus dvibutis su užbaigtu butu rūsy, gražus kiemas, garažas su privačiu įvažiavimu, apie \$20,000 įmokėti.

ROYAL YORK — BLOOR, 8 kambarių per du augštus puikus atskiras namas. Gražus didžiulis kiemas, 3 prausyklos, pilnai užbaigtas rūsys, garažas su privačiu įvažiavimu, netoli Bloor.

SWANSEA, gražus atskiras originalus tributas. Garažai su privačiu įvažiavimu; skubus pardavimas.

VAKARŲ TORONTE, 5 butų atskiras mūrinis pastatas — trijų ir dviejų miegamųjų. Vandeniu-alyva šildomas; balkonai, garažai su privačiu įvažiavimu.

P. KERBERIS,

Geros žinios!!!

Pigiausias persiuntimo būdas!!!
 Nei viena bendrovė nesunčia siuntinių taip pigiai, kaip Intertrade Express Corp. Dabar jūs giminės gaus daugiau nei anksčiau. Užsakykite dabar tik per INTERTRADE EXPRESS CORP. GERIAUSIĄ DOVANĄ

I LIETUVĄ SPECIALIUS RUBLIŲ PAŽYMĖJIMUS

INTERTRADE EXPRESS CORP. jums pirmiau patarė ir jūsų giminės su tuo sutiko. Su specialiais rublių pažymėjimais jūs giminės galės nusipirkti ką tik nori už dalį reguliarios kainos. Tai lyg kuo neitum ir krautuve su \$100 ir gautum \$200 ar \$300 vertės prekių ar net daugiau. Specialūs rublių pažymėjimai gali būti iškeičiami į pinigų, t.y. į reguliarius rublius augščiau nurodė.

Intertrade Express Corp. mielai gali atsiųsti įrodymus visai nemokamai.

PILNAI GARANTUOTA GREICIAUSIAS PRISTATYMAS

Pristatoma per 3 savaites. Mokama už specialų rublį \$2.55

SI KAINA APIMA VISKA — JOKIŲ KITŲ MOKEJIMŲ PRASYKITE MŪSŲ NEMOKAMŲ ILLUSTRUOTŲ KATALOGŲ

Užsakykite dabar tik per INTERTRADE EXPRESS CORP.

125 East 23rd. St., Fifth floor New York, N.Y. 10010, USA Telefonas 982-1530

Labai svarbu! Automobiliai

Garantuotas skubiausias pristatymas.

Prašome rinktis iš šių naujų modelių:

"ZIGULIS" VAZ 2101 \$3574.00

Naujausias pagerintas Ekspertinis modelis "ZIGULIS" VAZ 2103 \$4096.00

Station Wagon "ZIGULIS" VAZ 2102 \$3939.00

Ekspertinis modelis "MOSKVICIUS" 412IE \$3624.00

"MOSKVICIUS" 408IE \$3333.00

Station Wagon "MOSKVICIUS" 426IE \$3781.00

Station Wagon "MOSKVICIUS" 427IE \$4057.00

Naujas, pagerintas "ZAPOROŽEC" ZAZ 968 AE \$2600.00

Visos kainos JAV doleriais.

Prašykite mūsų specialių biuletenių su automobilių iliustracijomis.

APARTAMENTAI

VARTOTI DRABUŽIAI

Svarbų žinoti lankytojams iš Sovietų Sąjungos.

Prašykite mūsų specialių biuletenių

Mes turime 26 metų patirtimą ir daug tūkstančių patenkintų klientų.

Lietuviška baldų dirbtuvė Toronte

Daromi nauji minkšti baldai ir aptraukiami seni PIGIA KAINA. P. Lubys. Tel. WA2-7981, 922-8112.

DRAUDA**Balio Maskeliūno įstaiga**

Tel. 251-4864 arba 251-4025 • Namų tel. 277-0814
 2483 Lakeshore Blvd. West, Toronto 14, Ontario
VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 20 METŲ PATIRTIS
 • ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

Lietuviška maisto gaminių krautuve PARKSIDE MEAT MARKET

335 Roncesvalles Ave., Tel. 535-1258
 TORONTO, ONTARIO
 • — UŽSAKYMAI PRIIMAMI TELEFONU — •
 • — NEMOKAMAS PRISTATYMAS — •

ĮVAIRŲS SIUNTINIAI IR DOVANOS į Lietuvą, Latviją, Estiją, Ukrainą, Sov. Sąjungą paprastu ir oro paštu

Dovanos be maito: Motociklai, sklb. mašinos, televizijos priimtuvai, žaldytuvai ir t.t. Taip pat persiunčiame piniginius pažymėjimus (certificates), už kuriuos gavėjai gali pirkti prekių specialiose krautuose. Norint pasiųsti automobilį, prašome pirma pasiteirauti, nes automobilių skaičius yra ribotas.

Siunčiame Jūsų sudarytus ir apdraustus įvairius siuntinius iki 1934 svarų gryno svorio. Turime pardavimui įvairių medžiagų ir kitų prekių. Sąžiningai ir greitai patarnaujame.

DARBO VALANDOS: TREČIADIENIAIS — UŽDARYTA. Pirmadieniais, antradieniais, ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 9 v. ryto iki 7 v. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 v. ryto iki 5 v. vakaro.

LIETUVIŲ Baltic Exporting Co. 482 Roncesvalles Ave., ISTAIGA Toronto 3, Ontario Telefonas LE 1-3098 Savininkai S. ir F. Janavičiai

Amerika...

(Atkelta iš 2-ro psl.)
 — Komunizmas stengiasi pakeisti ir sunaikinti demokratinio gyvenimo procesą, primesti savo prievartą šio pusrutulio tautoms. Kubos vadai padarė savo gyventojus svetimo imperializmo aukomis.
 1962 m. pradžioje Robert Kennedy, kuris tada ėjo teisingumo ministerio pareigas bro-

London, Ontario

VAKARŲ ONTARIO UNIVERSITETŲ lietuvių studentų klubas pradeda septintuosius veiklos metus. Laukiami nauji studentai iš Londono ir kitų apylinkių. Baigiant pernykščių mokslo metų veiklą buvo išrinkti trys naujos valdybos nariai: Algis Jusys, Eugenijus Bersėnas ir Lydija Keraite. Naujai atvykusiems į Londoną galima kreiptis pas A. Bersėną 417-5487 arba L. Keraite 438-3530. Netrukus bus paskelbtas pirmas bendras susirinkimas šitame laikraštyje ir universiteto spaudoje. Tikimės šiais mokslo metais susitikti naujų draugų ir toliau tęsti lietuvišką veiklą.

Lydija Keraite, sekretorė-korespondentė

DETROIT, MICH.

VILNIAUS DIENA. Vilniaus Krašto Lietuvių Sąjungos centro valdyba ir Detroito skyrius š.m. spalio 5 d. ruošia Vilniaus Dieną Detroito. Minėjimas pradėdamas šv. Mišiomis 8 v.r. Šv. Antano parapijos šventovė-

BALTIEČIAI IR PREMJEERAS

(Atkelta iš 1-mo psl.)

dėl tiems vietnamiečiams užkartos sąlygos, būtent, atsisakymo dalyvauti politiniame Australijos gyvenime. Premjeras tą sąlygą karštai gynė parlamente, nes tai rakštis, kuri gali kliudyti kairios jo vyriausybės santykiams su komunistų valdomo Vietnamu. Paskar rašinio autoriaus, premjeras Whitlamas gynėsi net iki įsikarščiavimo, kurį akino ir baltiečių bylos prisiiminimas. Esą jis susilaukė audringos baltiečių reakcijos ne tik Australijoje, bet ir kitur. "Whitlam dėl šios opozicijos parodė didžiausią susierzinimą, nes ji persekiojo jį keliaujant po pasaulį (baltiečiai demonstravo Niujorke, kai jis šiemet atvyko sakytį kalbos Jungtinėse Tautose). Be to, baltiečiai kvestionavo

Optical Studio

OKULISTAS R. SCHMID
 1596 Bloor Street West
 Toronto 9, Ont. (prieš Lietuvų Namus) • Tel. 535-6252
 Greitos patarnavimas, neauštos kainos. Gaunami kontakto lęšiai (contact lenses).

PLUMBING and HEATING J. LISAUSKAS

valdžios pripažintas plomberis, atlieka įvairius vamzdžių ir apšildymo darbus.
 Darbos sąžiningos ir nebrangios.
 148 Westminster Ave., Toronto
 Metro Lic. PH.136. Tel. 532-5191

lio vyriausybėje, lankydamasis Hong Kong, tvirtino:
 — Mūsų sprendimas priklaus nuo P. Vietnamo karo laimėjimo. Taip padaryti yra apsisprendęs prezidentas. — Po kelių dienų Saigone dar stipriau pasisakė:
 — Mes karą laimėsime ir čia pasiliksime, kol jį laimėsime. (Bus daugiau)

je už Vilniaus krašto lietuvių, mirusių ar žuvusių už lietuvių Vilniaus krašto ir kovose dėl mūsų amžinosios sostinės Vilniaus. Vilniaus Dienos minėjimas tešiamas Lietuvių Namuose 12 v. Paskaitą skaitys vilnietis teisininkas Stasys Lazdinis iš Klevelando. Meninę dalį atliks St. Butkaus šaulių kuopos kanklininkės, aktorius Algys Pesys ir sol. Danutė Petronienė, akompanuojama Elenos Mykolaitienės. Po minėjimo — bendri pietūs. Detroito bei Windsorio ir jų apylinkių lietuviškoji visuomenė kviečiama dalyvauti.

Vilniaus krašto lietuviai Detroito

Tėvas ir sūnus
 — Tėti, ar moki rašyti užsimerkęs?
 — Gal ir moku, nebandžiau.
 — Tai pabandyk. Užsimerk ir pasirašyk mano pažymių knygtelę.

• Žmogaus išmintis ne kojose, bet smegenyse. (Dr. K. Sruoga)

jo istorinius faktus. Vakarykštis jo išsišokimas parlamente įvyko po to, kai M. Fraser (opozicijos vardu, Red.) pažadėjo atšaukti minėtą pripažinimą, duotą sovietams.

Rašinio autorius, paminėjęs, kad p. Whitlam ir sekančią dieną buvo susierzines parlamente, cituoja šį jo pareiškimą: "Su prantama, kad pabėgėliai, kurie buvo priversti palikti savo tėvynę, su nepasitenkinimu ir ilgai prisimena tą faktą. Tačiau negalima sutikti, kad tai yra pagrindas panaudoti Australiją kaip bazę politinei veiklai, siekiančiai pakeisti politinę santvarką savo gimtajame krašte. Perdaug jau ilgai australiečiai ir Australija kentė kairiųjų politinių išeivių grupių smurtą bei netvarką, kurios įsivaizduoja, kad savo pastangomis jos gali pakeisti tuos politinius faktus."

R. Haupt, rašinio autorius, priduria, esą kitų išeivių grupių patirtis Vakarų demokratijų kraštuose rodo priešingai. Kaip pavyzdį jis primena JAV žydus ir sako, kad tokios viltys nebūtinai reiškia fantaziją. Be to, tokia veikla JAV-se nei žydams, nei baltiečiams niekad nebuvo bandyta uždrausti. Pastangos šia linkme niekad nebūtų toleruojamos.

Simon's TELEVISION

2385 Dundas St. W., Toronto 9, Ont. Telefonas 532-8772
 Netoli Lietuvų Namų prie Bloor - Dundas požeminio. • Prieš pirkdami kitur, pasiteiraukite apie mūsų kainas. • Garantuotas sutapymas.
 TAIŠOM — PARDUODAM — NUOMOJAM
 Savininkas — V. SIMINKEVIČIUS

Viešėdami Čikagoje, neužmirškite aplankyti N. ir J. VAZNELIŲ GIFTS INTERNATIONAL INC.

2501 W 71st STREET, CHICAGO, ILL. 60629 Telefonas 471-1424
 Čia gausite lietuviškų knygų, plokštelių, odos, medžio dirbinių. Ypač didelis gintaro išdirbinių pasirinkimas.

CANADIAN ART MEMORIALS LTD.

176 LAKESHORE ROAD WEST (kampas Mississauga Road N.) Port Credit, Ont. Tel. 278-2757
 LOUIS TEMPORALE — oficialus skulptorius — Bank of Canada, Bank of Montreal, Bank of Nova Scotia ir Archives Bldg.
 Atlieka įvairius kopų paminklų akmens ir skulptūros darbus — greitai ir meniškai. Užsakymus atliekame pagal projektus ir taip pat turime didelį pasirinkimą pagamintų paminklų.
 Užsakykite jau dabar, kad mes galėtume neskubėdami atlikti visą meniską darbą pagal pageidavimus.
 Darbovietės telefonas 278-2757 Namų telefonas 278-4529

V. Bačėnas All Seasons Travel, B.D.

2224 Dundas Street W., Toronto, Ontario
 M 6 R 1 X 3
 Visais kelionių reikalais betkur pasaulyje skambinti
tel. 533-3531
 nuo 11 v. r iki 7 v. v.

Čikagiško "Antro kaimo" aktoriai J. Jakštys ir R. Stakauskas vaidina humoristinį skica "Laureatas". Jie pasirodys ir Toronte lapkričio 8 dieną Anapilio salėje

EKSKURSIJA EUROPON

Lapkričio 6-14
 5 dienos Vilniuje ir Kaune
 2 dienos Maskvoje
KAINA - \$723.00
 Registruotis iki spalio 6 d.

Smulkesnių žinių teirautis:
V. Bačėnas 533-3531

Sudbury, Ontario

ISISTEIGĖ SAULIŲ BŪRYS. LS ST centro valdybos nario ir VI. Pitvito šaulių kuopos pirm. St. Jokūbačio iniciatyva bei Sudburyje gyvenančių visuomenininkų J. Staškaus, J. Labuckienės ir J. Kručo pastangomis š.m. rugsėjo 6 d. Tautos šventės minėjimo progą buvo sukvietus steigiamasis susirinkimas. Steigėjai: K. Poderys, J. Kručas, Kl. Jonikas, V. Stepšys, J. Staškus, J. Labuckienė, Z. Labuckas, J. Remeikis, G. Lumbis, G. Lumbienė. Vyt. Lumbis, Pr. Visockis, B. ir J. Stankai. Valdymo išrinkti: J. Staškus — pirmininkas, J. Kručas — vicepirmininkas, J. Kručas — vicepirmininkas, J. Stankus — išdalininkas; moterų skyriaus pirmininkė J. Labuckienė ir valdybos narė — B. Stankuvienė.
 Sveikinam ir linkim įsisteigusiame būriui sėkmės bei realaus prisidėjimo prie lietuvių palaikymo ir stiprinimo išeivijoje.
 TAUTOS SVENTES MINĖJIMAS, surengtas KLB Sudbury apylinkės valdybos ukrainiečių salėje, buvo labai įspūdingas ir praejo pakilioje

Saulių būrio įsikūrimą Sudburyje mūsų visuomenės dauguma priėmė su entuziazmu. Žada ir daugiau naujų narių įsirašyti.

PASKUTINĖ SIŲ METŲ GEGUŽINĖ, surengta Žvejų ir Medžiotojų Klubo "Gėležinis Vilkas" valdybos V. Gudrūno vasarvietėje, praėjo labai gražiai. Skanūs pietus paruošė A. Pranckūnienė, N. Paulaitienė ir O. Krivickienė. V. Gudrūno skirtą pereinamąją taurę už šaudymą laimėjo A. Gudelevičius, o jaunių — Linas Paulaitis. K. A. S.

Pajieškojimai
 Jieškomas svarbiams reikalui buvęs vokiečių okupacijos laikais Lietuvoje Vilkaviškio apskrities valdybos matininkas Leščinskas. Atsiliepti "Tėviškės Žiburių" administracijos adresu.

Jieškoma Lydija Žmuidzinaitė palikimo sutvarkymo reikalui. Karo metu dirbo 1944 m. "Bauhette" prie Vienos, Austrijoje. Po karo atvyko į JAV ar Kanadą. Pranešti "Tėviškės Žiburių" administracijai.

Jieškomas Antanas Lideika, gimęs apie 1913 metus, tarnavęs Kaune policininku, apie 1944 metus išvykęs į Vakarų. Kas žinotų apie jo likimą, prašau pranešti "T. Žiburių" administracijai.

Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas, mechaniniai darbai ir automatinės transmisijos DUNDAS AUTO BODY MAX KANE AUTO BODY Darbas sąžiningas ir garantuotas. Lietuvių aptarnauja Jonas Jurėnas 430 BATHURST ST. Tel. WA 1-3225 arba WA 4-1001

Čikagos lietuvių horizonte

VLADAS RAMOJUS

Rugsėjo 6 d. rytą Čikagoje pasisklido žinia, kad mirė mūsų filosofas, spaudos bendradarbis, mokslinių straipsnių ir veikalų autorius kun. dr. Andrius Baltinis, ištikimas "T2" skaitytojas. Paskutinį dešimtmetį velionis ėjo vikaro pareigas seniausioje Čikagos lietuvių Sv. Jurgio šventovėje buv. lietuvių centre Bridgeporte. Nekartą velionis yra užsiminęs, kad jam pasitraukus, kažin ar ta šventovė begaus lietuvių vikarą, nes ir pats klebonas, ankstyvesnės išeivijos lietuvių sūnus, jau yra gerokai pervargęs ir taip pat galvoja apie poilsį. Tad po kun. dr. A. Baltinio staigos mirties gal jau visai nutils lietuviškasis žodis seniausioje Čikagos lietuvių šventovėje.

Velionis, kilęs iš Biržų krašto, bet apastalavęs Zemaitijoje, be galo mėgo savo kaimynus biržėnus. Kadangi ir aš esu kilęs iš Biržų krašto, o taip pat rašyt. Al. Baronas ir eilė kitų, tad visada susitikę maloniai draugaudavome ir mums kalbų visada užtekavo prie putojančio alučio. Kai dešimtmečio laikotarpyje knygų rinkoje pasirodė trys mano knygos, visas jas kun. dr. A. Baltinis entuziastingai recenzavo spaudoje. Paskutinį kartą paskambino prieš kelias savaites vasaros karštyje. Tada jis dėjo paskutinį tašką Lietuvos kankinio Telšių vyskupo V. Borisevičiaus monografijai ir pas mane dar telavosi kairiųjų detalių, nes žinojo, kad ta tema domiuosi ir turiu surinkęs naujos medžiagos. Pasikalbėjome ilgainiai. Kun. dr. A. Baltinis pokalbyje nušvietė eventualią liūdą Sv. Jurgio šventovės ateiti, bet nieko blogo neprasitarė apie sveikatą ir, orui atvėsus, sutarė susitikti. Deja, paskutinis susitikimas buvo jau laidotuvių koplyčioje.

VESTUVES
 Prieš 5 metus į okup. Lietuvą nebegrįžusi muz. Audronė Simonaitytė rugsėjo 6 d. Sv. Kryžiaus šventovėje, kur ji sekmadienais vargšnininkaudavo ir diriguodavo "Dainavos" ansambliu, susituokė su dr. Andriumi Gaidžiūnu. Mišių metu vedybas palaikino "Dainavos" ansamblio kapelionas kun. A. Stašys, giedant "Dainavos" ansambliu ir solistams D. Stankaitė ir J. Vazneliui. Mišios ir vedybinės apeigos buvo labai įspūdingos. Atrodė, kad jas palydi ne šiaip sau eilinis giedojimas, bet tikras religinis koncertas.

Vestuvinės valės įvyko Tautiniuose Namuose. Dalyvavo 150 svečių, jų tarpe apie 40 "Dainavos" ansamblio narių, daug gydytojų, šis stalas nr. 1 buvo paskirtas lietuvių spaudos ir radijo valandėlių atstovams. Čia sėdėjęs žurn. V. Kasniūnas gražiai vadovavo vestuvinei puotai. Ji buvo išimtinai linksma ir kultūringa, nes daug grožio ir kultūrinio atspalvio įnešė dainavičių dainos, nenutrukusios visą vakarą. Tuo metu, kai "Dainavos" valdybos atstovai D. Ilgintys ir A. Smilga buv. ansamblio meno vadovai A. Simonaitytė ir jos vyrui įteikė dovaną — lietuviško rūpintojėlio repliką medžio lontoje, dainavičiai užtraukė tradicinę dainą "Kur giria žaliuota". Prieš jaunesiems išvykstant, vėl skambėjo senoviškos dainavičių apeiginės dainos.

Kitą dieną abu jaunieji išvyko po vestuvinei kelionei į Europą, o grįžę apsigyvens Rockford, Ill. Prieš ištėkėdama, muz. A. Simonaitytė Gaidžiūnienė surado "Dainavai" įpėdinį — muz. Aloyzą Jurgutį, kuris ir perėmė "Dainavos" ansamblio meno vadovo pareigas. Ansamblis šiais metais ruošiamas metais mini 30 m. sukaktį. Naujasis meno vadovas muz. Al. Jurgutis per visą vasarą nesnaudė. Rašyt. D. Brazaitytė-Bindokienė paršė libretą naujam, linksmam lietuviškam veikalui, muz. Al. Jurgutis sukūrė muziką ir jau prasidėjo veikalo repetitijos. Premjera numatyta, rodos, vasario mėn. Tuo bus atžymėta ir ansamblio 30 m. sukaktis.
ANTRAKAIMIEČIAI RUOSIASI
 Lapkričio 8 d. į Torontą atvykęs "Antrojo kaimo" teatrinis vienetas, atstovaujantis satyriniam žanrui. Didžiojoje Anapilio salėje bus jų spektaklis, išimtinai atstaus juoką, mūsų šeimyninio, visuomeninio ir kultūrinio gyvenimo glostymu ("prieš plauką"). Antrakaimiečiai į Torontą veža bene 25 atskirus škieus, liečiančius įvairiausias temas. Ties škalai trumpi (3.5 minutės). Nevienas jų atliekamas muzikos, skaidrių ar dekoracijų fone. Aplaui, antrakaimiečių programos per eilę metų dar niekam nėra prailgusios. Tačiau pačią dieną antrakaimiečiai buvo kviesiti programą atlikti kitoje vietoje, bet jie pasirinko Torontą. Su "Antru kaimu" į Torontą vyksta ir šio satyrinio teatro Antanaitis.
TRUMPAI
 — Siomis dienomis "T2" skaitytojas kun. A. Trakis įteikė lietuvių literonų Bendrijos naujausią leidinį — "Svečią". Tai įdomiai redaguojamo žurnalo š.m. 2 ir 3 nr. Žurnale randame daug tolerancijos katalikams, spalvingai išskeltas mires Vengrijos kardinolas Mindszenty, duodama ištraukų iš "Lietuvos K. Bažnyčios Kronikos". Žurnalas redaguojamas ekumeninėje dvasioje. — Dr. P. Tunkūnas, Illinois veteranų ligoninės vyriausias psichiatras ir medicinos mokyklos dėstytojas, lietuvių reformatų Bendrijos narys, prieš porą metų per čia rašantį užsisakęs "T2", juos kasmet paremia auka ir labai džiaugiasi savaitrašio turiniu. Šią vasarą su dr. P. Tunkūnu teko praleisti kelias poilsio dienas V. ir A. Karaičių "Gintaro" vasarvietėje, Union Pier, Mich. — Idomu, kad "T2" jau spėjo paremti ir naujausias jų skaitytojas, buv. žymus sportininkas Adolfas Andrusis, gyvenantis Daytona Beach, Fla.

VANCOUVER, B.C.

GAUSIAI SUSIRINKO lietuvių į paskutinę šiais metais ruošiamą Bendruomenės valdybos išvyką rugpjūčio mėnesį Jono ir Leonardos Magišausko sodyboje. Nors oras iš ryto atrodė nepalankus ir organizatoriai buvo nusiminę, bet iki popietės pragiedrėjo. Net ir saulėtai gerai pakaitino. Išvykoje dalyvavo daug svečių atvažiuosiu aplankyti savo gimes. Iš Anglijos pas p.p. Skučus viešėjo p.p. Sava, dukrelė Anita ir sūnus Markus. Pas J. L. Macijauskus buvo atvykusi ponja Kopeč su dukrele Elvira iš Čikagos. P.p. Gumbelius lankė Jonas ir Jadvyga Labanauskai. P.p. Mačiulaitis aplankė dukrę iš Los Angeles ponja Geivart, o iš Montrelio lankė savo tėvą Edvardas Lukas. Išvykoje vyravo gera nuotaka. Su dideliu malonumu visi klausėsi liaudies dainų, kurias akordeonais grojo tautiečiai svečiai — p. Sava, dukrė ir sūnus, skudučiai pritarė mūsų gyventojas p. Skučas. Iki vėlyvo vakaro skambėjo lietuviškos dainos, pritariant akordeonui. Malonu buvo matyti, kad mažai mūsų kolonija bent retkarčiais susiburia lietuviškam pobūviui. L. M.

743-0100 FRANK BARAUSKAS, F.R.I.

Nuosavybių pirkimas ir pardavimas; pirmų ir antrų mortgičių sudarymas

FRANK BARAUSKAS LIMITED, Realtor

Dresher-Barauskas INSURANCE AGENCY LTD.

Visų rūšių drauda • VALTERIS DRESHERIS

• Įstaigos tel. 233-3334 ir 231-2661 • Namų tel. 233-4446 •

• 3828 Bloor St. W. (Prie Kipling ir Six Point Plaza) •

OKULISTAS L. LUNSKY, R.O.
 M. LUNSKY, O.D., M.S.C.
 470 COLLEGE ST., TORONTO
 Tel. 921-3924
 Darbo valandos 9.30 v.r. - 6 v.v.
 Dėl priėmimo skambinti telefonu

OKULISTAS S. BROGOWSKY, O.D.
 412 RONCESVALLES AVE. (prie Howard Park Ave.)
 Kabineto tel. 531-4251
 Darbo valandos nuo 10 val. ryto iki 6.30 val. vak. Šeštadieniais nuo 10 v. ryto iki 4 v. p.p.
 Vėlesniu ar kitu laiku tik susitarus telefonu. Trečadieniais uždaryta.

INSURANCE

Namų — Gyvybės — Automobilių — Komerciniai
 249-2067 WALTER DAUGINIS 249-2883
 35 Landron Cres., Weston, Ontario

TORONTO

Anapilio žinios
Telefonas: 277-1270

— Praėjusį sekmadienį po pamaldų Anapilio salėje buvo išstatyti Lietuvos Kankinių parapijos naujosios šventovės projekto planai. Paaiškini-mus apie projekto detales davė archit. A. Kulpa. Parapijos taryba projektą yra priėmusi ir rekomendavusi kūrėjai. Šiuo metu tariamasi dėl statybos rangovo. Parapijos taryba norėtų, kad šventovės statybą atliktų vien lietuviai. Tarybos posėdis šaukiamas klebonijoje rugsėjo 17 d., 7.30 v.v.

— Sv. Jono lietuvių kapinėse palaidota: a.a. Pranciška Riaubienė, a. a. Antanas Stankaitis ir a.a. Antanas Matukynas. Velionių artimiesiems nuosirdi užuojauta.

— Gauta žinia apie a.a. Stasio Venskiaus mirtį P. Afrikoje. Jo kūnas pervežamas į Torontą ir bus palaidotas Sv. Jono liet. kapinėse. Gili užuojauta tėvams Marijai ir Petru Venskams.

— Atsalus orui, Wasagoje sekmadienio pamaldų nebus.

— Šį sekmadienį pamaldų metu daroma antroji rinkliava misijoms.

— J. M. K. Čiurlionio minėjimą paskatinti platinami sekmadienį Anapilio salėje.

— Muz. S. Gailevičius, parapijos choro vadovas, kviečia visus choristus š. sekmadienį 11 val. pamaldoms rinktis prie vargonų. Pradedamos po pamaldų choro repetitijos. Kviečiami įsijungti nauji choristai.

— Pamaldos: šį sekmadienį 10 v. r. už a.a. Antaną Dobrovolski, 11 v. r. už a.a. Petrą Tutlį ir a.a. Oną Elžienę (velionės dvejų metų mirties metinės).

Lietuvių Evangelikų liuteronų Išganytojo parapijos žinios

— Penktadienį: 6.30 v.v., konfirmamdu pamoka šventovėje.

— Sekmadienį iškilmingos pamaldos 9.30 v.v., kuriose pamokslą sakys kunigas senjoras Ansas Trakis. Tuoj po pamaldų įvyks trumpas tarybos posėdis patvirtinti naujiem nariam, kurie įsirašė parapijon rugsėjo 14 bei įsirašys rugsėjo 21 d.

— Šį sekmadienį po pamaldų taip pat įvyks konfirmandų pagerbimas bei pietūs Lietuvių Namuose. Čia bus progą klausiti tarybos narius bei lietuvių derybų komiteto atstovus apie dabartinį lietuvių parapijos kontroversinį stovį.

— RINKIMAI — rugsėjo 28, sekmadienį po bendrų 11 v.v. pamaldų. Apie 12 v. bus antri kun. A. Žilinsko rinkimai. Šių rinkimų svarbumas paličia visus Torontą bei Ontarijo bendruomenių narius. Torontų evangelikų lietuvių parapija yra vienintelė Kanadoje, kurios klebonas 12 metų laikotarpįje aptarnavo ne tik torontiškius, bet ir Hamiltono bei visas lietuviškas kolonijas ir pavienius asmenis visur, kur buvo kvietas arba pats matė reikala pastoracijos gimtąja kalba. Padėka visiems, kurie jau gausiai prisidėjo, ir visiems kitiems mūsų broliams už moralinę paramą, maldas bei reikalo supratimą. Norintieji įsirašyti į parapiją malonėkite prieš tai skambinti kun. Žilinskiui 277-2148.

A.a. Onai Eidukaitienė mirus, vietoj gėlių jos atminimui J. ir K. Dervaičiai su šeima paukojo \$10 "T. Žiburiams".

NATŪRALAUS GYDYMO SVEIKATOS KLINIKA, 460 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont. M6R 2N5. Tel. 533-8008. Bernardas Naujalis, R. M. Npt. R. N. A.

JONAS BANYLIS atlieka visus statybos remontus, naujus pristatymus, prausyklų keramikos, sienų ir grindų darbus. Skambinti po 5 v.p.p. telefono 535-4329.

MIKOLAJANIS VALTERIS atlieka staliaus, plytelių dėjimo, vonių, tualetų ir prausyklų įrengimo darbus už prieinamą kainą. Skambinti 769-5024, Toronte.

ESU NASLĖ, dirbantį. Jieškau gero būdo gyvenimo draugo. Rašyti "T2" adresu, ant voko pažymint "Naslė".

JIESKOMAS trijų kambarių ir virtuvės be baldų butas pensininkų porai. Pageidautina High Park rajone. Skambinti tel. 499-1092, 535-4694 Toronte.

REIKALINGA MOTERIS nuolatinei priežiūrai sveiko, bet dėl senatvės nusilpusio vyriškio. Mėnesinis atlyginimas — \$500.00. Erdvus, privatus kambarys su prausykla ir spalvota televizija. Kreiptis: A. Nasvytis, 10823 Magnolia Dr., Cleveland, Ohio 44106, USA, arba skambinti "collect" tel. 216-721-4181.

FOTOGRAFAS įvairioms progoms. Skambinti po 7 v.v. B. Tarvydai tel. 534-5615.

BARONESSA Beauty Salon

Savininkė Alė Kerberienė

2265 Bloor St. W.

kampas Bloor-Durie gatvių

Telefonas 762-4252

Įvairaus stiliaus sušukavimai, pusetiniai, dažymas, perukai ir t.t. Prieinamos kainos.

Prisikėlimo parapijos žinios

— Rugsėjo 17 palaidotas Antanas Matukynas; žmona, dukteris ir artimuosius giliai užjaučiame.

— Giliai užjaučiame Balį Vaišnorą, mirus Lietuvoje jo tėveliui; nuosirdi užuojauta Jonui Vėtai, Lietuvoje mirus jo sesutei Bronei Barnataučienei; taip pat užjaučiame Antaną Prūselaity, Lietuvoje mirus jo dėdei.

— Santuokai rengiasi Petras Paškevičius ir Marlene J. Harley.

— Parapijos choro repetitijos šia savaitę — trečiadienį ir ketvirtadienį, 7.30 v.v. Naują valdybą sudaro: pirm. Vladas Melnykas, atskirų balsų seniūnai — Kristina Strimaitytė, Ona Krassauskienė, Petras Murauskas ir Bronius Vrublevičius; choro vadovas — muz. Eugenijus Krikščūnas.

— Pensininkų pobūviai vyksta ant-radieniais, 4 v.p.p., ateitininkų kam-baryje.

— Parapijos biblioteka, kuriai vadovauja S. Miniotienė, veikia sekmadieniais, 9.30-12.30 v.p.p. Parapijos kavinė su šiltais valgiais jau veikia sekmadieniais; jai vadovauja A. Gataveckienė. Praėjusį sekmadienį pradėjo veikti ir spaudos kiokas, vad. P. Misevičius.

— Ateinantį sekmadienį bus daroma antroji rinkliava Kanados K. Bendrijos reikalams.

— Šventovės atnaujinimo darbai jau pradėti. Greitu laiku bus įvestas vėsinimas ir vėdinimas. Taip pat bus tvarkomos lubos, įvedamas geresnis apšvietimas, garsiaikalbiai ir kt. Maloniai primename nepamiršti prisidėti savo auka prie šio atnaujinimo vjaus.

— Mišios šeštadienį, 8 v. — už Juozą Barščiauska, užpr. S. Treigio; 8.30 v. — už Karoliną Krauklytę, užpr. dr. A. Matuko; 9 v. — už Liudą Racevičių, užpr. B. K. Čepaičių; 9.20 v. — už Liudą Racevičių, užpr. J. B. Stankaičių; 9.40 v. — už Bronę Barnataučienę, užpr. J. Vėtos; sekmadienį, 8 v. — už Mečį Senkevičių, užpr. Č. Senkevičius; 9 v. — už Juozą Vainą, užpr. V. L. Balaišų; 10 v. — už Stasį Vaitiekūną, užpr. B. Vaitiekūnienės; 11.30 v. — už parapijiečius; 7 v.v. — už Prūselaičių šeimos mirusius, užpr. A. Prūselaičių.

Lietuvių Namų žinios

— Pr. sekmadienio popietėje dalyvavo apie 200 asmenų. Svečių knygoje pasirašė šie iš užsienio atvykę svečiai: P. Jekaitienė iš Filadelfijos, B. Pakšienė iš Čikagos, Aukščūnas iš Muencheno, Vokietijoje, P. Keršulis iš Kanberos, Australijoje, P. Karpas iš Melburno, Australijoje, Ged. Sutaravičius iš Seinų. Buvo svečių ir iš tolimesnių Kanados vietovių.

— Svetainės "Lokys" administracija praneša, kad dėl provincinio parlamento rinkimų rugsėjo 18, ketvirtadienį, svetainė bus uždaryta iki 9 v.v. Po 9 v.v. svetainė bus atidaryta iki 1 v.v.

— LN įvairiems namų apyvokos darbams įieško vyro. Darbas įvairus ir gerai apmokamas. Suinteresuoti telefonuoti į raštinę asmeniškai arba telefonu 533-9030.

— Rasa Mažeikaite šį mėnesį išvažiuoja į Dubliną studijuoti baltų istorijos. Šių metų jos universiteto mokesčius apmokė LN. Šį ketvirtadienį Rasai įteikiama LN čekis.

— Šalpos organizacija "Daina" lapkričio 29 d. LN ruošia šalpos reikalams pobūvį.

— "Lokio" administracija praneša: pagal svaigalų vadybos patvarkymus yra reikalaujama, kad nekviesti svečiai vaikščiotų nuo stalo prie stalo ir trukdytų kitiems pasikalbėti. Svetainės administracija prašo savo svečių šio potvarkio laikytis.

— LN Moterų Būrelis ruošiasi mėninių V. Petravičiaus ir Ir. Simkienės meno darbų parodai rugsėjo 25 ir 26 d. Praėjusį sekmadienį Moterų Būrelio pirm. Aldona Jankaitienė tarėsi su skulptore E. Dociene apie paveikslams iškabinti įrengimus ir priemones.

— Pr. savaitę LN įnašų sąskaiton įmokėjo: Edvardas Ignatavičius ir Bruno Jurgaitis po \$10.

Draugijos Baltistikos Studijos Skatinti (AABS) Toronto židinys rengia viešą paskaitą, kurią skaitys vienas iš gajausių estų intelektualų — Švedijoje gyvenantis Ilmar Laabian tema: "Heroic struggle or contraproductive effort?/a constriction of Baltic exile attitudes towards the past, present and future". Paskaita bus Tartu College, 310 Bloor St. W. (įėjimas iš Madison Ave.) šį trečiadienį, rugsėjo 17 d., 8 v. v.

Dail. Jūratė Batūraitė - Lemkienė su vyru Vilium, "Baltijos" kvinteto vedovu, sugrįžo iš Vokietijos į Torontą. Rugsėjo 8 d., Tautos šventėje, jie susilaukė pirmagimio sūnaus.

JAUNA ŠEIMA įieško moters priežiūrai naujagimui nuo pirmadienio iki penktadienio Martin Grove — Rathburn rajone (Toronte). Tel. 622-5966.

PARDUODAMI skaniausi žemieniai obuoliai. Kreiptis: L. Jakaitis, 3445 8th Line, Oakville, Ont. (viena mylia į šiaurę nuo Eglinton, Low Base Line) arba tel. 878-4830, Oakville, Ont.

MIKALOJAUS K. ČIURLIONIO 100 METU

gimimo
sukakties

MINĖJIMAS - KONCERTAS

rugsėjo 27, šeštadienį, ANAPILIO salėje

PROGRAMOJE:

1. Dail. Teleforo Valiaus žodis, pajavairintas skaidrėmis iš Čiurlionio kūrybos
2. Klevelando Čiurlionio ansamblio, vad. A. O. Mikulskij, koncertas: choras, kanklės, tautiniai šokiai.

- Šio koncerto proga Toronto akademikai skautai mažojoje Anapilio salėje rengia M. K. Čiurlionio reprodukcijų parodą rugsėjo 27, šeštadienį, ir rugsėjo 28, sekmadienį.

- Pradžia 7 v.v.

Vietos prie numeruotų stalų. Įėjimas suaugusiems \$5, studentams, moksleiviams ir pensininkams \$3. Bilietai gaunami parapijose po pamaldų ir lietuvių bankeliuose.

Rengėjai: KLB Toronto apylinkės valdyba ir Anapilis

High Park - Swansea apylinkėje balsuokite už ED NEGRIDGE

- Ukrainiečių kilmės
- Geras lietuvių bičiulis
- Toronto miesto savivaldybės narys (Parkdale apylinkės)
- Daug prisidėjęs prie Lietuvių Namų ir "Park Lithuania"
- Pravedė rezoliuciją Toronto miesto savivaldybėje Baltijos valstybių laisvės reikalui
- Aiškiai pasisakė prieš federacinės valdžios parąą po Helsinkio konferencijos nutarimais

Rugsėjo 18 balsuokime už LIBERALŲ PARTIJOS KANDIDATĄ

ED NEGRIDGE

ONTARIO PROVINCIJOS PARLAMENTA

Rinkiminė būstinė: 2487 Bloor St. W., tel. 763-3823

Paskaitą apie paveldėjimus bei palikimus skaitys adv. G. Balčiūnas rugsėjo 21, sekmadienį, 2 v. p. p., Liet. Namuose. Tai svarbus klausimas visiem lietuviams. Rengia Kanados Liet. Verslininkų Sąjunga.

Čiurlionio ansamblis, per 80 asmenų, į Torontą atvyks rugsėjo 27 d. atlikti meninės programos Čiurlionio 100 metų gimimo sukakties minėjime. Pakvietimai platinami su dideliu pasisekimu sekmadieniais parapijose. Iš provincijos tautiečiai kviečiami užsakyti staliukus prie Torontų apyl. valdybos pirm. V. Biretą tel. 261-4312.

Prie įėjimo prieš parengimą Anapilyje bus galima gauti bi-lietų taip pat, bet tuo atveju nebebus vietų pasirinkimo.

Lietuvių Verslininkų Sąjun-gos susirinkimas šaukiamas rugsėjo 28, sekmadienį, 3 val. p. p. Liet. Namuose. Kviečiami dalyvauti visi verslininkai ir profesijonaliai.

KLB krašto tarybos metinis suvažiavimas šaukiamas spalio 11, šeštadienį, Hamiltone. Tą savaitgalį rengiama ir Kanados lietuvių tautinių šokių bei dainų šventė. Suvažiavime numatomi apylinkių pranešimai ir simpoziumas tema: "Išsivija XXI šimtmečio išvakarėse".

KL Katalikų Centras lapkričio 1, šeštadienį, šaukia parapijų tarybų, institucijų ir organizacijų atstovų suvažiavimą Torontų Prisikėlimo parapijos salėse. Jame bus aptarti organizaciniai reikalai, parapijų veikla, paminėta vysk. M. Valančiaus sukaktis. Paskaitai apie Valančių pakvietas kun. prof. St. Yla. Vakare numatytos pamaldos ir religinis koncertas.

Kariuomenės šventės proga VI. Pūtvio šaulių kuopa lapkričio 22, šeštadienį, Torontų Lietuvių Namų didžiojoje salėje rengia tradicinį - metinį pobūvį. Naują veiklą vaidins ir programą atliks šaulių teatras "Aitvaras".

Ontario provincijos parlamento rinkimai — rugsėjo 18, ketvirtadienį, nuo 9 v. r. iki 8 v. v. Balsuoti metropoliniame Torontose gali tik tie, kurie yra balsuotojų sąrašuose. Kaimuose gali balsuoti ir tie, kurių nėra sąrašuose, jeigu kaimynas, registruotas sąrašė, sutinka būti jo liudininku. Norint gauti balsavimo teisę Ontario provincijoje, reikia būti bent 18 m. amžiaus, Kanados piliečiu arba Britanijos valdininku, gyvenusiu mažiausiai vienerius metus Ontario provincijoje. Balsavimo kortelėse yra įrašyti visi apylinkės kandidatai, bet nepažymėta partinė jų priklausomybė. Balsuojant už pasirinktą kandidatą, prie jo pavardės įrašomas kryžminis ženklas "X". Negalima įrašyti jokių kitų ženklų ar žodžių prie kitų pavardžių. Kitaip tokia kortelė bus laikoma negaliojančia.

Toronto Maironio mokykla rugsėjo 13 d. pradėjo mokslo metus. Beveik visi mokiniai atsilankė į mokyklą. Nuosirdi padėka tėvams. Naujų mokinių užsiregistravo kol kas tik 14. Jei dar yra ketinančių leisti savo vaikus į lietuvių mokyklą, prašoma užregistruoti juos ateinantį šeštadienį. Šiais mokslo metais X skyrių lanko 48 mokiniai. Mokytojų posėdyje nutarta surengti mokykloje iki Kalėdų konkursus vyksupo Valančiaus, dail. Čiurlionio ir lietuvių kalbos temomis. Taip pat bus kreipiamas didelis dėmesys į bendruomeninį auklėjimą.

S u k a k t y s. Visuomenininkui Augustinui Kuolui, 65 m. amžiaus proga, jo šeima Wasagoje surengė jausias vaišes, kuriose dalyvavo suaktyvininko giminės ir bičiuliai. Panaši sukaktis Anapilio parodų salėje buvo su-ruošta Onai Urnavičienei. Vaišes suruošė josios dukra Aldona su šeima.

• Maža garbė svetimom kalbom kalbėti, didelė gėda savosios gerai nemokėti

"Paramoje" užsakytos ir neatsiimtų III-čios serijos olimpinės monetos parduodamos ir neužsisakiusiems. Ketvirtos serijos monetas pašoma užsakyti iki rugsėjo 20 d.

P A D Ė K A

Toronto poniom ir panelėms, dalyvavusiom man suruoštame mergvakary rugpjūčio 12 d. Lietuvių Namų patalpose reikiu labai giliai ir nuosirdžiai padėka.

Ispūdis iš tikrųjų buvo jaudinantis, matant tokį šaunų vaidą — staliai papuošti gėlėmis, žvakėmis ir gražiais lietuviškais vėdais; dovanos gausios, brangios, labai reikalingos vedybiniam gyvenime; vaišės gardžios, sveikinimai malonūs. Labai dėkoju gerbiomam rengėjom, ypač p. J. Bubulienei ir p. Z. Stravinskienei už sielojimąsi šio vakaro pasisekimu, o viešniom — už tokį gausų dalyvavimą.

Didelis aciu sveikintojoms, mano krikštis mamytei p. J. Rukšienei, p. R. Karasiejienei "Gintaro" vardu, p. Bubulienei "Atžalyno" vardu, pirmajai pamergei Irenai Leparskaitei, p. D. Rotkienei už pravedimą, p. Nakrošienei už meniška surašytą knygą atminimui.

Dėkinga esu Romo ir savo mamytėm už jų mielas dovanas. Taip pat p. Misiūnienei ir dukrom iš Detroito, p-lei M. Guputytėi iš Montrealio. Šia proga tenka padėkoti ir Lietuvių Namų administracijai, ypač p. A. Juzukoniui ir V. Dauginiui už visą talką vestuvių metu.

Aciau, Jums, mielos rengėjos: p.p. N. Banelienė, E. Bersėniene (Welland), E. Bersėniene, (Mt. Brydges), B. Biretėnė, A. Byszkiewiczė - Dargytė, S. Bubelienė, J. Bubulienė, B. Čepaitienė, B. Čeponkienė, I. Dauginienė, A. Dimskienė, J. Dimskienė, p-le O. Gailiūnaitė, V. Gaputienė, p-le L. Gataveckaitė, A. Jurksaitienė, B. Kasperavičienė, R. Karasiejienė, E. Kemežienė, V. Laurinavičienė, B. Leliene, O. Leskauskienė, I. Mor-kūniene, I. Meiklejohn, L. Nakrošienė, K. Poškiene, M. Pranaitienė, S. Putrimienė, J. Rukšienė, E. Senkuvienė, Z. Stravinskienė, G. Strimaitienė, I. Sturmiene, A. Vaitkevičienė, J. Valaitienė, D. Rotkienė, J. Vingeliene, p-le A. Zarembaitė, J. Žulienė.

Jūsų —

Silvija Martinkutė-Leparskienė

MONTREALQUE

AV parapijos 25 metų religinė šventė prasidėjo rugsėjo 6 d. maldos ir susikaupimo vakaru. Pamaldas laikė kun. J. Kubilius ir pasakė gilių minčių pamokslą, prašydamas visų pasimelsti už mirusius parapijiečius, kurie savo darbu ir didėlėmis aukomis prisidėjo prie parapijos įsteigimo ir išlaikymo. Pamaldų metu lietuviškas giesmes giedojo parapijos choras.

Sekmadienį 11 v. koncelebracines Mišias atnasaavo kun. J. Kubilius, kun. St. Kulbis ir J. Aranauskas. Mišių metu giedojo choras, o solistė Gina Čapkauskienė — C. Gounod "Ave Maria". Pamokslą pasakė kun. J. Vaišyns. Šventovė buvo pilna žmonių.

Salėje įvyko vaišės-pietūs. Parapijos komiteto pirm. A. Vaupšas, nors gimęs Kanadoje, gražia lietuvių kalba pasveikino svečius ir padėkojo už gausų atsilankymą. Trumpą ir gražų žodį tarė klebonas kun. J. Kubilius. Inž. Juozas Danyš iš Otavos skaitė paskaitą "Tautinės parapijos reikšmė emigracijai". Paskaita buvo labai turininga. Joje buvo išryškinta, kad tautinė parapija išsivijusi atlieka didelius darbus religiniui, tautiniui, visuomeniniui ir kultūriniam atžvilgiu. Reikia manyti, kad tokia įdomi paskaita bus paskelbta mūsų spaudoje. Meninę dalį atliko sol. Gina Čapkauskienė, padainavo ariją iš operetės "Sidabrinė diena" — B. Budrūno ir "Vyturėlio daina" — H. Bishop. Publikos prašoma, dar padainavo V. Kuprevičiaus "Lopšinė". Salė buvo pilna svečių. Atrodo, visi buvo linksmi ir patenkinti.

AV šventovė iš lauko pusės yra papuosta Trijų kryžių ir Gedimino stulpais su jubilėine emblema. Klebonas kun. J. Kubilius, SJ, buvo išvykęs į Klevelandą dalyvauti lietuvių įėjutų provincijos pasitarimuose.

Stasė Ališauskienė, ilgametė lituanistinės mokyklos mokytoja dalyvavo mokytojų studijų savaitėje Dainavoje. Studijų savaitę šiemet buvo įdomi paskaitomis-diskusijomis. Mėninei programai įspūdingai vadovavo

Toronto, Ontario

Kun. Tarcizijus Garbukas, OFM, dirbąs Sv. Zemėj prie Getsemani šventovės kaip turistų vadovas, buvo atvykęs atostogų po šešerių darbo metų. Kurį laiką dirbo prie Kristaus Karsto bazilikos Jeruzalėje. Per du atostogų mėnesius aplankė savo gimines JAV-se, kaikiuriuos pranciškonų vienuolynus. Torontose aplankė Anapilį, "T. Žiburius" ir kitas lietuvių institucijas. Montrealyje buvo paskviestas paskaitai apie Sv. Zemę. Iš Montrealio svečias lėktuvu grįžo Izraelin.

Eatono parodutuvėse dirbantiems ištisus 25-rius metus buvo surengtas pagerbimas Royal York viešbutyje rugsėjo 13 d. Devynių tokių suaktyvininkų tarpe buvo ir Br. Mackevičius. Jiems buvo įteikta po žiedą su deimantais. Br. Mackevičius, šalia savo tarnybos Eatonos parodutuvėje, aktyviai reikišias ir visuomeninėje lietuvių veikloje — talkina retkarčiais Lietuvos Kankinių parapijai kaip vargonininkas, Torontų Lietuvių Namams, įvairiems parengimams, remia lietuvišką spaudą.

Daina Kerbelytė, aktyvi gintarietė ir veikli jaunimo atstovė, susižiedavo su Česlovu Vasiliausku. Vestuvės numatytos ateinančią vasarą.

Marija (Lucht) Piešienė, gimusi 1895 m. liepos 21 d. Ekaterinoslave, po sunkios ligos mirė 1975 m. birželio 28 d. Worcesteryje, Mass. Palaidota liepos 1 d. Putname (Gate of Heaven Cemetery, Putnam, Conn., pas seseles). Dideliam nuliđdimo liko: vyras Vladas Piešina, trys sūnūs — Albertas ir Jurgis Lietuvis, Povilas — Sibire, dvi dukterys — Elzbieta Pauliukonienė Worcesteryje, Mass., USA, ir Ada Jungmeisterienė Montrealyje; 17 anūkių ir 12 proanūkių.

Greitas ir tikslus patarnavimas!

Tel. Bus.: 722-3545

Res.: 256-5355

PETRAS ADAMONIS C. I. B.

GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBĖ • GYVYBĖ

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

3907 A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE.

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd.

DRAUDIMO AGENTŪRA. Tel. 727-3120

6695 — 35th Avenue, Montreal 409 Namų 376-3781

Albertas NORKELIŪNAS, B.A. C.S.C., I.B.

Komercinio, privataus turto, automobilų, atsakomybės, gyvybės draudimas

"LITAS"

ADRESAS: 1465 DE SEVE STREET MONTREAL, QUE. H4E 2A8. TEL. 766-5827

MOKA UŽ:		DUODA PASKOLAS:	
Einamąsias s-tas	6.0%	Asmenines	10.5%
Taupomąsias s-tas	8.0%	Nekiln. turto	10.25%
Term. ind. 1 m.	8.0%	Čekių kreditai	12.0%
Term. ind. 2 m.	8.5%	Investacines nuo	10.75%
Term. ind. 3 m.	9.0%		

Duoda nemokamą gyvybės apdraudimą iki \$2,000 už taup. s-tos sumas. Nemok. gyvybės apdr. iki \$10,000 už paskolos sumę.

KASOS VALANDOS:

1465 De Seve St., pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 iki 3 v.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 12 iki 8 v.; sekmadieniais nuo 10.45 iki 12.45 v. Sekmadieniais nedirbama vasarą nuo gegužės